

HORTI TERGESTINI

razstava in prodajni sejem rastlin
in opreme za vrt

Park bivše psihiatrične bolnišnice - Parco di San Giovanni, Trst

v soboto, 14. in nedeljo, 15. aprila
od 9.00 do mraka

PROST VSTOP

www.hortitergestini.it

Pobudnika

Pod pokroviteljstvom

NEDELJA, 15. APRILA 2012

št. 89 (20.412) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v uasi Zákrž nad Cerknem, razmožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osovojenoj Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchii 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVIN

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

CENA V SLOVENI 1,20 €

CENA V SLOVENI 1,20 €

Primorski dnevnik

Za dnevnik
iskati
vse
možnosti

DUŠAN UDovič

Kriza Primorskega dnevnika, zaradi katere smo pred dnevi izšli z velikim vprašajem na prvi strani, ne popušča. Tisti vprašaj še vedno terja odgovor na vprašanje, ki smo ga postavili v javnosti. Glavno vprašanje je postavljeno italijanski državi, ki je dnevnik s finančnimi prispevki podpirala preko dvajset let, dokler nismo padli v kolesje finančnih restrikcij in varčevalnih ukrepov. Sedaj realno tvegamo, da nas to kolesje zmelje.

Pri tem želimo poudariti, da čas ni naš zaveznik. Založniško podjetje je bilo zaradi stiske prisiljeno poseči po sanacijskih ukrepih, pri čemer vzbuja največjo zaskrbljenost krčenje profesionalnih zmogljivosti in obseg dnevnika. Naj nam bo jasno: če bomo tako ali drugače ozili dnevniku prostor, ga bomo ozili samim sebi in življenju skupnosti, katere del smo in s katero je neločljivo povezan naš obstanek in razvoj.

Postavljajo se vprašanje, kakšne resurse je mogoče še mobilizirati znotraj naše skupnosti, da se dnevniku vsaj do premostitve krize - v katero vsekakor verjamemo in si zanj prizadevamo - ne okrne sedanji obseg. Tu želim obnoviti predlog, ki ga, gotovo ne edini, že nekaj let javno postavljam ob raznih priložnostih: Naj se del sredstev za premoščanje težav Primorskega dnevnika poišče znotraj manjšinskih gospodarskih ustanov. Ne vem, če ta možnost v današnjem položaju obstaja, ampak splošno je znano, da si je Primorski dnevnik v preteklosti pretežno pomagal z gospodarskimi dejavnostmi, preden so se odprle možnosti financiranja iz državnega sklada za založništvo.

Nadaljevanje na 2. strani

ITALIJA - Po 38 letih tudi drugostopenjski proces oprostil obtožence

Pokol na Trgu della Loggia iz sodnih dvoran v zgodovino

Pravico bo le težko doseči - Svojci morajo plačati sodne stroške

PESCARA - Med nogometno tekmo B-lige

Tragedija na igrišču

25-letni Piermario Morosini se je v prvem polčasu zaradi zastoja srca zgrudil na tla

PESCARA - Na nogometni tekmi B-lige, na stadionu Adriatico v Pescari med domačo ekipo in Livornom, se je med prvim polčasom pripetila tragedija. 25-letni nogometni igralec Piermario Morosini se je nenadoma zgrudil na tla. Srce je

nehalo utripati. Kljub hitri prvi pomoči, čeprav je prihod rešilca na igrišče oviral neprimerno parkiran avto občinskega redarjev, in podigrki urij poskusih oživljanja, je sporocilo zdravnikov bolnišnice v Pescari ganilo vso javnost na Apeninskem polo-

tu. Mlad nogometni igralec je umrl. Nogometna zveza FIGC je prekinila vsa nogometna prvenstva. Danes torej A-ligaši ne bodo igrali. Tudi v naši deželi ne bo ne članskih amaterskih in mladinskih prvenstev.

Na 20. strani

BRESCIA - Tudi drugostopenjski proces pred prizivnim proravnim sodiščem v Brescii ni prinesel pravice in odsodsbe odgovornih za smrt nedolžnih udeležencev protifašističnega zborovanja na Trgu della Loggia. Štirje obtoženci, ki so bili skupaj s petim, za katerega ni bil vložen priziv, oproščeni že na prvostopenjskem procesu, so dosegli drugo oprostitev. Državni pravnik je ob tem dejal, da je pokol »bolj kot stvar pravice, po 38 letih postal stvar zgodovine«. Žal. Upravičeno razočarani svojci žrtev pa so doživeli še požiranje, da bodo morali kot oškodovane stranke plačati sodne stroške ...

Na 26. strani

TV Koper: namesto
Športela jutri
posebna oddaja

Na 2. strani

Občina Trst proti
zdržužitvi zavodov Ater

Na 4. strani

Trst: rop v igralnici

Na 5. strani

Samo Anas se izogiba
dvojezičnim tablam

Na 9. strani

Srečanje Selanov
bo prvič v Italiji

Na 10. strani

Antonu Nanetu pečat
hvaležnega Tržiča

Na 12. strani

Kristal
NOVO V NOVI GORICI
(PRODAJALNA KRISTAL, EDA CENTER)

- VSE ZA DOM IN GOSPODINJSTVO
- DARILNI PROGRAM
- KNJIGA ŽELJA

PRODAJALNA NOVA GORICA
(EDA CENTER)
00386 059 033 299

PRODAJALNA RENČE
00386 5 335 15 55

WWW.KRISTALDOO.SI

MARINIGH confezioni

**Nova kolekcija
POMLAD/POLETJE**

EKLE' MARINA RIVALDI CANADIENS

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič

Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno peščem,
tuk ob večnadstropnemu parkirišču

Draguljarna
Skerlavai

Trst, Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

ŠPORTEL, BREZ MEJE - Seja Komisije sveta RTV Slovenija za Slovence v sosednjih državah

Z ukinivijo oddaj se veča razdalja med Slovenci v Italiji in v Sloveniji

V torek Programskega sveta RTV in srečanje z ministrico Novakovo - Jutri namesto Športela posebna oddaja

LJUBLJANA, KOPER - Z ukinivijo oddaj, kot sta Športel in Brez meje po Televiziji Koper, se veča razdalja med slovensko narodno skupnostjo v Italiji in institucijami v Sloveniji. To je predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič, ki je tudi član Komisije sveta RTV Slovenija za vsebine, namenjene Slovencem v sosednjih državah, dejal na petkovki seji omenjene komisije v Ljubljani, kjer so razpravljali o ukinivju oddaj TV Koper, ki so namenjene Slovencem v Italiji ter o krčenju drugih oddaj (Sotočje), ki pokriva delovanje Slovencev v Avstriji, Italiji, na Hrvaškem in Madžarskem. Kot izhaja iz sporocila za javnost SKGZ, je sestanek sklical predsednik komisije Janko Malle na predlog predsednika SKGZ Pavšiča, da bi poiskali primereno rešitev za nastali položaj. Srečanja so se udeležili tudi generalni direktor RTV Slovenija Marko Filli, direktor TV Slovenija Janez Lombergar, direktor Radia Slovenija Miha Lampreht ter odgovorna urednica regionalnega centra RTV centra Kopar-Capodistria Barbara Kampos.

Na seji so se seznanili z nastalim položajem in razpravljali o pobudah, da bi premostili nelahko stanje, ki je nastalo zaradi odločitve slovenske vlade, da prekine sklepanje avtorskih in svetovalnih pogodb v javnem sektorju. Oškodovane so bile zlasti oddaje, ki nastajajo s pomočjo zunanjih sodelavcev s sklenjenimi avtorskimi pogodbami. Zaradi tega sklepa so bile ukinjene ali vidno okrnjene številne oddaje, med katerimi tudi »zamejski« Športel in Brez meje. Odločitev slovenske vlade je povzročila veliko negodovanja, saj je v nasprotju z medsebojno povezanostjo in sodelovanjem na področju medijskega prostora.

Na seji je bilo tudi opozorjeno, da je koprsko televizijo v zadnjih letih že krepko zmanjšala programski čas, ki je namenjen Slovencem v Italiji, ukinjeni oddaji pa sta s televizijskim dnevnikom Primorska kronika bili edini specifično namenjeni zamejskemu prostoru. O teh vprašanjih bo tudi beseda tudi na torkovem zasedanju Programskega sveta RTV Slovenija. Člani manjšinske komisije in predstavniki vodstva RTV se bodo vedno v torek srečali tudi z ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmilo Novak.

Jutri namesto Športela posebna oddaja

Jutri pa bo po TV Koper v terminu zaenkrat ukinjene oddaje Športel ob 22.30 na sprednu posebna oddaja, posvečena vprašanju oddaj, ki so se znašle pod udarom zaradi vladne odločitve o prekiniti sklepanje avtorskih pogodb. V oddaji, ki jo bo vodila novinarka Špela Lenardič, bodo sodelovali voditelji oddaj Športel in Brez meje Igor Malalan in Mitja Tretjak, predsednik SKGZ Rudi Pavšič, predstavnik SSO, predsednik italijanske samoupravne skupnosti Maurizio Tremul, generalni direktor RTV Slovenija Marko Filli in odgovorna urednica regionalnega centra RTV Koper Barbara Kampos.

Nadaljevanje s 1. strani

Skratka, ne gre zanemariti nobene poti, da se za dnevnik poiščejo kratkoročne in dolgoročne rešitve.

Hkrati je treba povedati, da je kriza dnevnika naletela na številne pozitivne odzive. Doživljamo podporo naših bralcev, ki nas bodrijo, v prepričanju, da je treba zdržati in premostiti težave, tako kot že ob drugih težkih obdobjih dnevnika v preteklosti. Tudi ustanove in javne uprave, s katerimi smo po delovni plati dnevnovo povezani, so zaskrbljene za našo usodo. Tako kot objavljamo na naših straneh, se v korist dnevnika opredeljujejo in premikajo slovenski in italijanski politični predstavniki, vse do predsednika slovenske republike. Odločno se za prihodnost dnevnika zavzemata vsedržavno in deželno vodstvo novinarskega sindikata. V zadnjih dneh smo doživeli tudi to, da nam je marsikateri naš sodelavec potrdil sodelovanje in se pri tem na lastno pobudo odpovedal honorarjem, dokler časopis ne prebredi težav.

Za vse izraze solidarnosti in podpore smo hvaležni, ker dokazujejo veliko navezanost na časopis. Utrjujejo nam prepričanje, da je Prijemski dnevnik za življenje Slovencev v Italiji neobhodna dobrina, za naš jezikovni in kulturni vsakdan velja kot kisik, ki se mu ni mogoče odpovedati. Še vedno verjamemo, da bo država razumela naš položaj in primerno ukrepala, saj bi obubožanje ali celo izničenje dnevnika prizadealo našo skupnost kot nepopravljiv udarec.

Dušan Udovič

Predsednik Napolitano v FJK od 9. do 11. maja

VIDEM - Predsednik republike Giorgio Napolitano bo obiskal deželo Furlanijo-Julijsko krajino predvidoma od 9. do 11. maja. Kviral je potrdil potovanje, vendar uradnega datuma niso posredovali. Predsednik Napolitano naj bi vsekakor prišel v Videm v sredo, 9. maja. Naslednji dan naj bi bil gost na videnski univerzi, nato naj bi obiskal Gumin in Porčnji. Če bo spored potrjen, bo Napolitana dva krat gostil videnski prefekt Ivo Salemme. Polet za Rim je namreč predviden 11. maja.

VTV mesečniku Mikser foto in video-ustvarjalci

Nocoj bo ponovno na sprednu TV mesečnik RAI Mikser. Tokrat bo v celičoti posvečen odliki, ki v največji meri ohranja človeka večno mladega: to je njegova ustvarjalna žilica. V studiu bodo spregovorili o svoji ustvarjalni poti, o plodnem medgeneracijskem odnosu v delavnicih in v šoli, predvsem pa o ljubezni do umetniškega izražanja nasploh Pino Rudež, Daniel Radetti, Mirna Viola ter Helena Volpi. Izhodišč bo letošnji video-natečaj Ota-Hrovatin, spoznali pa bomo lahko, koliko jih fotografija in filmska umetnost pomenita ter kako uspejo, kljub natrpanemu delovnemu in družinskemu vsakdanu, izčimiti vsaj nekaj časa, da se ji posvetijo. V Mikserju bodo predstavljeni tudi izseki iz del Claudia Sepina, Pina Rudeža, Daniela Radetti, Mirne Viola, Helene Volpi, srednje šole Srečko Kosovel iz Proseka ter Dijaškega doma na Koroškem.

Pogovor v studiu vodi Vida Valenčič, režijo podpisuje Živa Pahor. Oddajo bo na sprednu nocoj ob 20.50 na 3. programu RAI (oddaje v slovenščini), v ponovitev pa v četrtek, 19. aprila, ob istem času.

Na radiu Trst A Claudia Coslovich o olimpijskih igrah

V dvanajstti oddaji niza Važno je sodelovali, ki bo na sprednu na valovih radia Trst A v torek, 17.4., v sklopu Studia D ob 12.15. ponovitev pa bo na sprednu ob v sredo, 18.4., ob 14.10. se bo urednik Peter Rustja pogovarjal z metalko kopja Claudio Coslovich, ki se je olimpijskih iger udeležila dvakrat, in sicer v Sydneju leta 2000 in v Atenah leta 2004.

Lažni pretepi

VIDEM - Karabinjerji iz Vidma so prijavili na prostoti štiri tuje državljane, ki so v javnih lokalih simulirali pretepe, da ne bi plačali računov. Večkrat so se namreč najedli (in verjetno napili), nato pa so simulirali pretep in enostavno odšli. Goljufijo so odkrili po zadnjem pretepu v nekem nočnem lokalu v kraju Buttrio. Karabinjerji so pod obtožbo goljufje prijavili 25-letnega kosovskega državljanina G. K., 25-letnega oz. 19-letnega albanskega državljanina S. P. in A. K. ter 20-letnega češkega državljanina P. H. Zaradi pretepa v Buttriju so prijavili tudi dva krajana, tj. 39-letnega D. M. in 49-letnega A. V.

ter ovrednotene zahteve po avtonomiji. Po podpisu sporazuma se je Igor Gabrovec zadrljal na delovnem kosišu z vodstvom Patt, ki ima jutri kongres. Na sestanku so se zmenili za nove oblike tesnejšega sodelovanja.

V zvezi z tem naj bi predvideli tudi vsakokratno poročilo vlade in pristojnih organizacij narodnih skupnosti o uredniševanju zagotovljenih pravic, hkrati pa bi okrepili tudi vlogo inšpekcijskih služb in varuha človekovih pravic na tem področju.

»Vse vsebinske spremembe se bodo odvijale v okviru obstoječih ustavnih okvirov in ne bodo predstavljale dodatne finančne obremenitve za državni ali lokalni proračun. Pomembno je tudi, da se s sprejetjem novega zakona dosedanje zakonske določbe v področni zakonodaji ne prekinje, temveč se pravilno interpretira njihova uporaba in se določi razmerje, kdaj se zakon uveljavlja kot 'lex specialis' in kdaj 'lex generalis',« je o zakonu, ki romske etnične skupnosti in druge manjštine ne vključuje, povedal Göncz.

Pravice obeh narodnih skupnosti so zapisane že v ustavi, o položaju italijskih narodnih skupnosti na sprednu obrazložili.

janske in madžarske narodne skupnosti je bila v času vlade Antona Ropa narejena tudi posebna analiza, ki ji je tri leta kasneje sledila še resolucija. Potrebo po sprejetju krovnega zakona sta obe nacionalni manjšini izrazili že v mandatu prejšnje vlade, ki je pripravo zakona sicer uvrstila v svoj program in marca lani konkretnejše pristopila k njegovemu pripravi z imenovanjem delovne skupine, a je za sprejetja zakona zmanjkalo časa, je za STA pojasnil Göncz, ki bo moral "vaj to ponoviti" z novo vlado.

Ta je zakon, ki so ga pomagale oblikovati tudi poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, nekdanji Urad za narodnosti ter nekateri strokovnjaki iz ministrstev, naklonjena. Stanko Baluh iz službe za narodnosti na ministrstvu za notranje zadeve je za STA namreč navedel, da bo vlada predlog zakona sprejela predvidoma do konca leta 2012.

Ob popisu prebivalstva v letu 2002 se je za pripadnike madžarske narodnosti izreklo 6243 oseb, za pripadnike italijanske narodnosti pa 2258 oseb. (STA)

GRADEŽ - Drugo zborovanje škofij severovzhodne Italije Oglej 2

Kristusovi pričevalci v poslušanju ali kako živeti vero v spremenjenih razmerah

Začelo se je v petek, včeraj pa je steklo delo po skupinah - Danes zaključna maša v ogleski baziliki s kard. Bagnascom

GRADEŽ - Gradežu poteka drugo zborovanje škofij severovzhodne Italije Oglej 2, ki se ga udeležuje več kot šeststo delegatov iz petnajstih škofij iz Furlanije Julijske krajine, Veneta, Tridentinske in Južne Tirolske, prisotni pa so tudi predstavniki cerkva iz vseh delov nekdanjega ogleskega patriarhata ter več škofov iz Avstrije in Slovenije (slednjo zastopajo celjski škof msgr. Stanislav Lipovšek, koprski pomožni škof msgr. Jurij Bizjak in upokojeni ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran).

Naslov letosnjega zborovanja je Kristusovi pričevalci v poslušanju, s to pobudo pa se želi preveriti stanje Katoliške cerkve na severovzhodu Italije 22 let po prvem zborovanju, ki je potekalo leta 1990, v tem času pa je prišlo do epohalnih sprememb tako na družbenem, gospodarskem in kulturnem kot tudi na verskem in duhovnem področju, zaradi česar se postavlja vprašanje, kako v takih spremenjenih razmerah živeti krščansko vero ter biti oznanjevalci in pričevalci evangelija.

Po petkovem začetku v gradeški kongresni palači, na katerem sta med drugimi spregovorila gorški nadškof in predsednik škofovske konference Triveneta msgr. Dino De Antoni ter predsednik deželne vlade Furlanije Julijske krajine Renzo Tondo, je včeraj steklo delo po tridesetih skupinah, ki so se posvetile razpravljanju o novi evangelizaciji na severovzhodu Italije, dialogu s svetimi kulture in prizadevanju za skupno dobro. Delegati so se tudi zbrali pri maši v gradeški baziliki, ki je daroval nadškof De Antoni, ki je sedanji čas označil tudi za čas, v katerem je katoličanom dana velika priložnost in ne samo za čas, ki je le vir težav.

Zborovanje se bo končalo danes. Dopoldne bodo v Gradežu predstavili zaključke dela po skupinah, zatem se bo doseganje preselilo v oglesko baziliko, kjer bo ob 15.30 slovesno somaševanje, ki ga bo vodil predsednik Italijanske škofovske konference kardinal Angelo Bagnasco.

RIM - Srečanje med sen. Blažinovo in podtajnikom Rupertom

Primorski dnevnik naj ima drugačen status

Potreba po sistemskem financiranju manjšine - Manjšinsko omizje sklicati čimprej

RIM - Kriza Primorskega dnevnika, vprašanje financiranja manjšinskih ustanov in sklicanje manjšinskega omizja pri notranjem ministrstvu so bila v ospredju petkovega srečanja med senatorko Demokratske stranke Tamaro Blažino in podtajnikom pri italijanskem notranjem ministrstvu Saveriom Rupertom, ki je pristojen tudi za manjšinsko problematiko.

Glede Primorskega dnevnika je Blažinova Ruperta opozorila, da stanje postaja nevzdržno zaradi vse večje negotovosti, tako da podjetje ne more sprejeti ustreznih ukrepov, ker ne pozna stališča Montijeve vlade glede tega vprašanja. Kot so nam povedali v senatorkinem kabinetu, je Blažinova predlagala, naj Ruperto posreduje to zaskrbljenost vladnemu podtajniku za založništvo Paolu Pelfuffu, prav bi bilo tudi, da bi bili predstavniki manjšine ob bližnjem srečanju z Rupertom že obveščeni glede dejanskih namenov vlade. Podtajnik je drugače soglašal z ugotovitvijo, da je treba manjšinske časopise, kot je Primorski dnevnik, izvesti iz krčenja sredstev in jim dati drugačen status.

Poleg tega je senatorka poudarila potrebo po sistemskem financiranju manjšinskih organizacij, da bi slednje

TAMARA BLAŽINA
KROMA

SAVERIO RUPERTO
ARHIV PD

ne pestila več negotovost, kar bi se dalo dosegči s tem, da bi neuporabljena finančna sredstva iz zaščitnega zakona št. 38/2001 lahko preusmerili iz enih postavk v druge, za porazdelitev pa bi bila pristojna deželna komisija Slovenije, ki deluje na podlagi deželnega zaščitnega zakona št. 26/2007.

Glede omizja za vprašanja slovenske manjšine pa sta Blažinova in Ruperto soglašala, da bi bilo primereno, da deluje pod okriljem notranjega ministrstva. Omizje bi morali tudi sklicati čimprej, predvsem pred junijskim slovensko-italijanskim ministriškim srečanjem v Ljubljani. Tako bi zagotovili učinkovit pregled nad celotnim stanjem udejanjanja zaščitnega zakona, kjer je še nekaj neřešenih vprašanj.

Na RAI solidarni s Primorskim dnevnikom

TRST - Ob ostrih varčevalnih ukrepih, ki so se začeli izvajati na Primorskem dnevniku, sindikalni odbor slovenskega časnikarskega uredništva na deželnem sedežu RAI v Trstu izraža kolegom polno solidarnost. Ukrepi, ki jih je sprejela vlada, ne smejo prizadeti manjšinskih medijev, ki opravlja svojo nezamenljivo vlogo v težavnih okoliščinah, menijo slovenski novinarji na RAI, ki si iskreno želijo, da bi se za novinarje in ostalo osebje čimprej našel izhod iz pereče finančne krize.

CELOVEC - Gospodarsko sodelovanje med Avstrijo, Italijo in Slovenijo

Trilateralno poslovno srečanje

Podjetniki iz treh držav so se zbrali na pobudo koroške SGZ in goriškega SDGZ - Alpe-Adria kot regija prihodnosti

CELOVEC - Premiera v Celovcu: Slovenska gospodarska zveza (SGZ) na Koroškem in Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ), predstavnštvo Gorica, sta v petek uspešno izvedla prvo trilateralno poslovno srečanje gospodarstvenikov iz Avstrije, Italije in Slovenije. Celodnevnega srečanja v Tischlerjevi dvorani Mohorjeve družbe se je udeležilo blizu 30 zastopnikov podjetij iz omenjenih treh držav, od tega kar dvanajst podjetij iz Furlanije-Julijanske krajine.

Predsednika SGZ Benjamina Wakounig in Roberta Frandoliča sta v njunih pozdravnih besedah izpostavila »zgodovinski dogodek«, prvo tovrstno srečanje, katerega gostitelja sta gospodarske zveze Slovencev v Avstriji in Italiji. Med časnimi gosti sta gostitelja srečanja lahko pozdravili tudi državnega sekretarja na Uradu vlade R Slovenije za Slovence v zamejstvu Matjaža Longarja in generalno konzulko RS v Celovcu Dragico Urtej ter še druge osebnosti s področja gospodarstva na Koroškem.

Predsednik goriškega predstavnštva SDGZ Robert Frandolič je v svojih pozdravnih besedah še menil, da bi moral to srečanje postati tradicionalno, cilji pa da so jasni: skupni nastopi na trgu tako v Avstriji, Sloveniji in v Italiji oz. v širšem alpsko-jadranskem prostoru. Nadaljnji cilj pa da je povezovati gospodarske strukture slovenskih manjšin v celotnem prostoru Alpe-Adrije.

Za uvod v srečanje je poskrbel podpredsednik SGZ in predsednik upravnega odbora Zveze Bank v Celovcu Feliks Wieser z referatom na temo »Alpe-

Skupinska slika organizatorjev trilateralnega poslovnega srečanja gospodarstvenikov v Celovcu s časnimi gosti
Ivan Lukanc

Adria – regija prihodnosti», v katerem je nakazal še številne neizkoriscene možnosti gospodarstva v alpsko-jadranskem prostoru na evropskih kot tudi svetovnih trgih. Konec koncov odpirajo slovenčina, italijančina in nemščina trg s približno 200 milijonov prebivalci, posebej perspektivna področja pa so turizem, komunikacijska tehnologija, energetski viri, les in vsemi svojimi proizvodi, itd.

Po izcrpnem matchmakingu in skupnim kolonih je za udeležence srečanja popoldne sledila še

predstavitev celovškega sejma s strani predstavnika družbe Koroški sejmi (Kärntner Messen) s skupinskim ogledom sejma Prosti čas (Freizeit 2012). Sejem je v petek odprl svoja vrata in trajal še do nedelje.

Celodnevno trilateralno poslovno srečanje je bilo izvedeno v okviru Delovnega programa Strategije Vlade RS o sodelovanju med Slovenijo in slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020.

Ivan Lukanc

MARIBOR - V letošnji evropski prestolnici kulture (EPK) je zažarel tudi delček Trsta. Kot smo že poročali, se aprila v mariborskem Vetrinjskem dvoru predstavlja italijanska kultura, v razstavnem programu pa je precejšnja pozornost namenjena ravno Trstu. Na ogled so na primer dela ustvarjalca digitalnih umetnosti Fabia Fonde in razstava Imago Trieste - enaintrideset lesorezov in fotografij, ki predstavlja široko let tržaške zgodovine. Od prve upodobitve mesta Trst (1612) do fotografije, ki so jo v Trstu posneli februarja 2012, ko je mesto bilo v pričetu burje in ledu.

Ravno v sklopu te razstave je na pobudo Italijanskega inštituta za kulturno v Sloveniji tudi plakat, posvečen vodniku Kako lep je Trst. Na njem si je mogoče v slovenščini in italijanščini prebrati krajšo predstavitev njegove vsebine, spoznati Deset tržaških doživetij in Slovensko pot po Trstu. Obiskovalci razstave imajo tako priložnost spoznati tudi delček slovenske duše »mesta v zalivu«.

Vodnik, ki je decembra lani izšel pri Založništvu tržaškega tiska in je te dni doživel prvi ponatis, bodo v četrtek predstavili v Kosovelovi knjižnici v Sežani. Ob 18. uri bodo o njem spregovorile avtorice Erika Bezin in Poljančka Dolhar, urednica Martina Kafol in organizatorka dogodka Ljuba Sušan. Za glasbeno kuliso bosta poskrbela Zoran Lupinc in Igor Starc, odlomke iz vodnika pa bo bral Domen Gulič.

ONLUS
**DORČE
SARDOC**
Sklad | Fondazione

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodke fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite Skladu Dorče Sardoč, ki podeljuje štipendije zaslужnim in manj premožnim slovenskim študentom.

Od ustanovite prejemajo štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

OBRAZEC 730-1 dohodki

Scheda per la scelta della destinazione dell'I.R.P.E.F. per mille dell'IRPEF e del 5 per mille dell'IRPEF. Chiedono di essere nominati come IRPEF da 50 mila tis. I.R.P.E.F. da 50 mila tis. I.R.P.E.F.

CONTRIBUENTE - ZAVEZANEC

CONTRIBUENTE - ZAVEZANEC

SCELTA PER LA DESTINAZIONE DEL CINQUE PER MILLE DELL'IRPEF (in caso di scelta FIRMIARE in UNO degli spazi sottoveri)

Scelta per la destinazione del cinque per mille dell'IRPEF (in caso di scelta FIRMIARE in UNO degli spazi sottoveri)

IRPEF DA 50 MILA TIS. I.R.P.E.F. DA 50 MILA TIS. I.R.P.E.F.

91013840318

Davčna številka Sklada Dorče Sardoč je: 91013840318

KMEČKA
associazione agricoltori
ZVEZA

KZ - Zeleni sistem, referenčno podjetje za izpolnjevanje prijave dohodkov in zbiranja namenitve 5 tisočink.
Za izpolnitve modela 730 bo zaračunal velikost, ki se bodo opredelili za namenitev 5 tisočink skladu, isto ceno, kot jo zaračunava članom Kmečke zveze.

Gorica
Korzo Verdi 51
tel. 0481 82570
fax 0481 549824

Trst
ul. Cicerone 8
tel. 040 362941
fax 040 361389

Čedad
ul. Manzoni 31
tel./fax 0432 703119

OBČINA TRST - Nasprotovanje nameri Deže, da združi zavode Ater

Združitev bi negativno vplivala na socialo in stanovanjsko politiko

Cosolini: Tondo naj skliče omizje z župani glavnih mest v FJK - Na Tržaškem 12.587 neprofitnih stanovanj

Na odziv Občine Trst na odločitev deželne uprave Furlanije Julijanske krajine, da združi vse zavode za neprofitna stanovanja Ater, ki delujejo na deželnem ozemlju, ni bilo treba dolgo čakati. Nasprotovanje nameri Deže so na včerajšnji tiskovni konferenci na tržaškem županstvu izrazili župan Roberto Cosolini ter odbornici Elena Marchigiani (urbanistika in prostorsko načrtovanje) in Laura Famulari (socialne politike), ki sicer ne nasprotujejo a priori reformnim prizadevanjem predsednika deželne vlade FJK Renza Tonda, vendar ne želijo, da se tematike, kot je ravno vprašanje zavodov Ater, obravnavajo posplošeno in izključno v luči volilne računice brez natančne analize, kot se jim zdi, da se dogaja v zvezi z omenjenim deželnim sklepom.

Cosolini, Marchigianijeva in Famularijeva so pri tem še posebej poudarili specifiko Trsta, ki je ni mogoče primerjati z realnostjo drugih krajev v FJK: Trst ima namreč 210.000 prebivalcev, zavod Ater upravlja tu 12.587 stanovanj, kar znača 44 odstotkov vseh stanovanj v najemu in deset odstotkov vseh stanovanj na ozemlju tržaške pokrajine. V teh stanovanjih je do 31. decembra 2010 živelj 10.785 družin oz. 20.159 stanovalcev, se pravi kar devet odstotkov vseh prebivalcev tržaške pokrajine in 36 odstotkov vseh stanovalcev v najemu. Povsem drugače je v drugih glavnih mestih v FJK: v Gorici zavod Ater upravlja sedem odstotkov vseh stanovanj, v Vidmu 3,5 odstotka, v Pordenonu pa tri odstotke.

Poleg tega so neprofitna stanovanja v Trstu del sistema socialnega skrbstva, saj zavod Ater upravlja kar 660 občinskih stanovanj, ki so namenjena deložirancem, štiri deset stanovanj pa je namenjenih izrednim primerom. Združitev vseh petih zavodov Ater na deželnem ozemlju v en sam zavod bi zato po mnenju Občine Trst negativno vplival na področje izvajanja socialno-skrbstvenih projektov in na področje stanovanjske politike, saj utegne priti tudi do prodaje dela nepremičninskega premoženja, medtem ko je na Tržaškem vsako leto predloženih okoli štiri tisoč prošenj za dodelitev neprofitnega stanovanja.

Druga pot je možna, menijo tržaški občinski upravitelji: Tondo naj skliče omizje z župani mest, ki so sedeži pokrajine. Drugače bi združitev zavodov prinesla sicer na kratek rok nekaj prihranka, dolgoročno pa bi bil strošek večji. (iz)

Na Tržaškem zavod Ater upravlja preko dvanaest tisoč stanovanj

KROMA

DSI - Jutri podelitev Nagrada Vstajenje Marjanu Pertotu

Jutri zvečer bodo na rednem večeru Društva slovenskih izobražencev svečano podelili 49. nagrado Vstajenje tržaškemu kulturnemu delavcu in knjižničarju Marjanu Pertotu za knjigo Lepa Vida o Srebrni reki. Nagrada Vstajenje, ki je namenjena zamejskim in zdomskim avtorjem, so prvič podelili leta 1964 za prejšnje leto izdano knjigo črtic Nova pesem, ki jih je izdal Vinko Beličič. V dolgih letih obstoja so nagrado prejeli še vidni avtorji, kot so Boris Pahor, Alojz Rebula, Miroslav Košuta, Evelina Umek, Milka Hartman, Valentin Polanšek, Janko Messner in avtorji v zdonsku Zorko Simčič, Karel Mauser, Vladimir Kos, France Pačez in številni drugi. Z letošnjim izbirom je odbor nagrade Vstajenje nagrajil avtorja, ki je izdal že več knjig, posvečenih zamejskemu in zdomskemu kulturnemu delovanju.

Večer bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici s pričetkom ob 20.30. O avtorju in njegovem delu bo spregovoril časnikar Ivo Jevnikar. Nagrajenca bo počastil tudi ženski zbor Prosek Kontovel, ki ga vodi Marko Štoka in deluje v rojstni vasi Marjanu Pertotu. Denarni nagradni paket, ki je dolga leta širokogrudno finančno podpira nagradu Vstajenje.

ZSKD - Prihodnjo soboto Gledališki Skok v pravljični svet

Med prioritete Zveze slovenskih kulturnih društev za Tržaško sodi prav gotovo skrb za društveno delovanje v mestnem središču in mestnih rajonih. Zato so na nedavnom občnem zboru posebno pozornost posvetili predstaviti projekta o mestni otroški gledališki skupini. Nositelji projekta so društva Slavko Škamperle, Ivan Grbec in Barkovljé v sodelovanju z ZSKD, sodelujejo pa otroci mestnih šol O. Župančiča in F. Milčinskega, Ivana Grbca in Josipa Ribičiča in F.S. Finžgarja. Od oktobra dalje se trideset otrok srečuje s svojimi mentoricami v društvenih prostorih – pri sv. Ivanu s Patrizio Jurinčič, v Škednju z Božo Hrvatič in v Barkovljah z Eleno Huso. Za naslednjo soboto (21. aprila, ob 18.00 v Marijinem domu pri Sv. Ivanu) so pripravili Skok v pravljični svet, s katerim se bodo predstavili publiki. Predstavo bodo nato predstavili še po posameznih društvin v projektu in kamor jih bodo povabili. Tako se bo zaključil projekt, ki si je zadal predvsem tri cilje: spodbujanje aktivne rabe slovenščine v mestnem izvenšolskem okolju, seznanjanje otrok in staršev z društvom, ki delujejo v mestu in sodelovanje mestnih društev.

PO REFERENDINU - Kampanja »civilne poslušnosti«

Z računov za vodo naj se črta 17-odstotni kapitalski donos

Skoraj leto dni je minilo, odkar so italijanski državljanji s 95 - odstotno večino zavrnili načrte o privatizaciji sistema oskrbe z vodo, julija lani pa je predsednik republike z objavo dekreta št. 116 tudi uradno potrdil izid referenduma in razveljavitev zakonskih določil, ki so upraviteljem sistema oskrbe z vodo dovoljevala, da so na končne potrošnike prevalili tudi tako imenovani zajamčeni donos na vloženi kapital. O tej tematiki so na včerajšnji novinarski konferenci spregovorili pobudniki lanskega referenduma, ki so med drugim pozvali predstavnike oblasti, naj začnejo izvajati določila omenjenega dekreta.

Luciana Bosin, Tiziana Cimolino, Jacopo Rothenaler in Marco Pieri so na srečanju z novinarji pojasnili, da omenjeni donos na vloženi kapital v Trstu znaša kar 17 odstotkov, ki potrošnike bremenijo v njihovih položnicih. Dejansko naj bi se donos na vloženi kapital vrtel okrog 7 odstotkov. In ker so med kampanjo za razpis refe-

renduma proti privatizaciji sistema oskrbe z vodo večkrat ponovili, da si upravitelji sistema oskrbe z vodo na račun vode nikakor ne bi smeli ustvarjati dobička, bodo v teh dneh lansirali kampanjo, v sklopu katere bodo zahvalili, da se z naših položnic izbiše 17-odstotni donos na vloženi kapital. Marco Pieri pa je včeraj izrazil tudi zahtevalo, naj občine oz. pristojni organi povrnejo vso, ki so jo potrošniki plačevali po 20. juliju 2011, obenem pa bodo zahvalili, da se iz prihodnjih položnic izbiše 17-odstotni zajamčeni donos. Za vse tiste torej, ki jim je do tega, da se veljavni zakoni upoštevajo in izvajajo, naj povemo, da bo pritožbo na nesporoštanje izida referendumu mogoče podpisati vsako soboto na Trgu Cava- na ter v trgovinah in združenjih: Bottega del mondo (Via Torrebianca), Il Mosaico (Via San Martiri), Legambiente (Via Donizetti) in Odbor za mir in sožitje Danilo Dolci (Via Valdirivo). Dodatne informacije pa je mogoče dobiti tudi na telefonski številki 3287908116. (sc)

Torej, namen in cilj kampanje, ki so jo poimenovali Civilna poslušnost, je občnom sporočiti, da njihova volja ni spoštovana in da uradne inštitucije ne spoštujejo izida referendumu. Govorniki so se včeraj obregnili tudi ob politike, ki so lansko leto uradno podpri referendum in si z njegovo pomočjo nabirali politične točke, a zdaj, leto dni kasneje, branijo interesne upravljavcev

sistema oskrbe z vodo. Če torej povzamemo, lahko zaključimo, da mesece po referendumskem izidu na celotnem italijanskem teritoriju noben upravitelj oskrbe z vodo ni še pričel izvajati določil in niti ni znižal vodnih tarif. To je za zmagovalce lanskega referenduma nedopustno in nesprejemljivo, zato bodo od pristojnih zahtevali povračilo razlike, ki so jo potrošniki plačevali po 20. juliju 2011, obenem pa bodo zahvalili, da se iz prihodnjih položnic izbiše 17-odstotni zajamčeni donos. Za vse tiste torej, ki jim je do tega, da se veljavni zakoni upoštevajo in izvajajo, naj povemo, da bo pritožbo na nesporoštanje izida referendumu mogoče podpisati vsako soboto na Trgu Cava-

na ter v trgovinah in združenjih: Bottega del mondo (Via Torrebianca), Il Mosaico (Via San Martiri), Legambiente (Via Donizetti) in Odbor za mir in sožitje Danilo Dolci (Via Valdirivo). Dodatne informacije pa je mogoče dobiti tudi na telefonski številki 3287908116. (sc)

DEVIN-NABREŽINA - Lista Vladimirja Kukanja

Bistven je turizem

Kukanja: Prebuditi je treba v zadnjih letih zaspalo panogo

Napeti je treba vse sile, da se ponovno razvije turizem v Sesljanu in v vsej devinsko-nabrežinski občini. Začeti je treba na sesljanski plaži in nadaljevati v hotelih, penzionih in skratak vseh dejavnikih, ki so v zadnjih letih »zaspali« in ki jih je nujno zato prebuditi. V Sesljanu ni namreč v bistvu več turistov, toda Sesljan je sposoben jih privabiti mnogo.

To nam je povedal kandidat leve sredine za župana devinsko-nabrežinske občine Vladimir Kukanja, ki je včeraj priredil svoj prvi predvolilni shod v Naselju sv. Mavra, v katerem se je v nekem baru srečal s prebivalci. Napovedanega shoda v Sesljanu v baru Why Not ni bilo, potrjena pa je današnja pobuda, ko bo Kukanja s kandidati levo-sredinskega vezništva ob 10. uri obiskal volilni gabinet leve sredine na osrednjem trgu v Nabrežini.

Preporod turizma v Sesljanu je lahko začetek ponovnega razvoja lokalnega gospodarstva, nam je še po-

vedal Kukanja. Stanje je namreč zelo hudo. Kriza ni prizanesla nikomur in so morali nekateri podjetniki zapreti dejavnost tudi v devinsko-nabrežinski občini, je dodal. Zato je nujen zasuk, začeti pa je treba v kraju, ki lahko privabi in »zaustavi« turiste. To mora biti temelj, na katerem bodo slonela prizadevanja za nadaljnjo rast, pri tem pa morajo sodelovati vsi, je še poudaril Kukanja. Le tako bo mogoče ustanoviti sistem, ki bo osnova za razvoj vse devinsko-nabrežinske občine.

A.G.

TRG GARIBALDI - Neznan storilec je v noči na soboto ukradel 12 tisoč evrov

Oropal je igralnico

*Uslužbenko zaprl v stranišče in zaklenil vrata - Policiste poklical zaročenec
Preiskavo vodi mobilni oddelek tržaške kvesture - V igralnici tudi forenziki*

Neznan storilec je v noči na soboto oropal igralnico Sala Slot na Trgu Garibaldi. Policija natančnih informacij še ni posredovala, ker je preiskava še v teku. Zaenkrat je znano, da je storilec odnesel iz blagajne 12 tisoč evrov, uslužbenko pa je med ropom zaprl v stranišče in zaklenil vrata. Preiskavo zdaj vodi mobilni oddelek tržaške kvesture.

Po zadnjih vesteh je bil lokal z igralnimi avtomati že zaprt, ko je neznanec potkal na vrata. Uslužbenka je nič hudega sluteča odprla. Pričakala se je zakrinkana oseba, ki je uslužbenko napadla in ji grozila z nožem z zahtevo, da ji izroči denar. Uslužbenka je dnevni zaslužek 12.000 evrov pospravila v veliko torbo črne barve, ki ji jo je izročil kriminalec. Ta je nato grobo zagrabil uslužbenko za vrat in jo odpeljal do stranišča, zaklenil vrata stranišča in zbežal.

Policiste je poklical uslužbenkin zaročenec, ko je prišel pred igralnico z namenom, da pospremi na dom zaročenko po zaprtju lokalca. Tako je zasumil, da nekaj ni v redu, saj je opazil, da so bila vhodna vrata neobi-

Igralnica Sala Slot na Trgu Garibaldi

KROMA

čajno odprta. Stopil je v igralnico, v kateri pa ni bilo nikogar. Začel je klicati zaročenko, ki se je naposled vsa

prestrašena oglasila izza zaprtih vrat. Poklical je, kot rečeno, policijo in so v igralnico kmalu prihiteli policisti

mobilnega oddelka tržaške kvesture. Prostori lokalca so si nato ogledali tudi forenziki.

TEDEN KULTURE - Prvič odprli vrata miramarskih kuhinj in kleti

Ostrige, tartufi in šampanjec

Maksimiljan Habsburški je bil velik ljubitelj eksotičnih jedi - Strokovno vodstvo po prenovljenih prostorih bodo ponovili v četrtek

Velik litoželezni kuhalnik s kar štirimi pečmi spominja na angleške, a je bil zelo verjetno izdelan v Italiji

KROMA

DANES - Touring Godbeno društvo Prosek igra v Ul. Torri

V 21 italijanskih mestih, med temi tudi v Trstu, bodo danes proslavili Touringov dan. V Ulici delle Torri bo od 9.30 odprt šotor, v katerem bodo sprejemali obvezne rezervacije za brezplačna strokovna vodstva po tržaških muzejih, predvsem takih, ki so javnosti manj poznani (Morpurgo, Scaramangà). Predvideno je tudi strokovno vodstvo po Ljudskem vrtu De Tommasini, v katerem so kot znano doprsni kipi številnih osebnosti, med njimi tudi pesnika Srečka Kosovelja.

Ob šotoru, v katerem bodo delili tudi novo revijo Rivista del Touring, bo ob 12.30 nastopilo Godbeno društvo Prosek: istočasno z dvajsetimi godbami na prav toljkih italijanskih trgih bo izvedlo italijansko himno. Prisluhnit jim bo tudi župan Robert Cosolini.

Ostrige, tartufi, gnezda indijskih salangan, nepogrešljivi sladoledi in francoski šampanjec.

Kulinarični okusi Maksimiljana Habsburškega in njegove soproge Šarlote so bili nujnemu družbenemu rangu primerni: aristokratični. Tako je vsaj mogoče razbrati iz redkih jedilnikov, ki jih hranijo v Miramarskem gradu in pričajo o pravih banketih, na katerih so servirali celo dvajset različnih jedi. Vse so bile spektakularno oblikovane in okrasene, od želvine juhe do ledene ponča z okusom ananas, ki ga je imel Maksimiljan posebno rad, saj si je eksotični sedež izbral tudi za svoj grb.

Miramarske kuhinje in kleti so včeraj odprle svoja vrata radovednim obiskovalcem. Tistim obiskovalcem, ki jim ministrstvo za kulturne dobrine posveča Teden kulture, »da bi s svojimi očmi in svojo glavo spoznavali kulturno bogastvo in ga tako tudi kritično presojali,« kot je uvodoma opozoril tržaški nadzornik Luca Caburlotto. Bilo jih je toliko, da so nekateri morali skoraj 45 minut čakati preden so lahko prestopili prag velikih steklenih vrat, ki glejajo na miramarski portič. Eden izmed vhodov v kletne in kuhijske prostore je namreč v neposredni bližini pomola in je tako omogočal lažji prenos eksotične in druge hrane, ki je v Miramar priplula po morju.

Kot sta pojasnili Paola Gianzotto in Lucia Marinig, so v teh pritičnih prostorih hranili in pripravljali jedi za habsburškega nadvojvoda in njegove goste. Tu so pekli kruh in sladice, tu so bile kleti (ena izključno za vina, druga za ostale steklenice), tu je bila večja shramba. Jедi so nato po stranskih polžlastih stopnicah nosili v jedilnico in se tako izognili osrednjemu veličastnemu stopnišču. Kot je razvidno z nekaterih akvarijev in dokumentov, ki sta jih analizirali preučevalki miramarske zgodovine, so bili med natakarji tudi temnopulta moška in Črnogorec.

Kuharji, med njimi so bili predvsem Tržačani in Milančani (Maksimiljan je bil namreč tudi nadvojvoda lombardskega kraljestva), so imeli na razpolago številne peči in litoželezne kuhalnice; ti so sedaj, po posetu restavtratorjev, prvi na ogled javnosti. Obisk miramarskih kuhinj bo ponovno mogoč v četrtek ob 16. uri. V prihodnjih mesecih pa bodo tu uredili prostore za didaktično dejavnost, da bi predvsem otrokom omogočili spoznavanje tega aspekta tržaške zgodovine. Da bi s svojimi očmi in svojo glavo spoznavali kulturno bogastvo, ki jih obdaja. (pd)

GASILCI - V torek in v petek v Barkovljah

Vaje za učinkovito reševanje na morju

Pokrajinsko poveljstvo gasilcev je priredilo v torek in v petek v Barkovljah razine vaje reševanja na morju, pri katerih so sodelovali specializirani gasilci različnih posebnih enot. Vaje so simulirale med drugim reševanje ranjenih oseb v vodi, reševanje ljudi na čereh in reševanje ljudi v nezavesti. Namen vaj je specializirano urjenje gasilcev in zagotavljanje stalne pripravljenosti v primeru nesreč.

V Boljuncu javno srečanje o načrtu za uplinjevalnik

Občina Dolina prireja v četrtek, 19. aprila, ob 18.30 v Sprejemnem centru doline Glinščice v Boljuncu, javno srečanje s strokovnjaki Tehničnega omizja o tržaškem uplinjevalniku. Govor bo o načrtovanem plinskem terminalu v Žavljah.

Po uvodnem pozdravu županje Fulvie Premolin, bodo posegli Adriano Bevilacqua, koordinator sindikata gasilcev UIL v FJK, ki bo tudi moderator večera, inženir Marino Valle (pomanjkljivosti projekta iz varnostnega vidika), Fulvio Crisciani (analiza morsko-meteoroloških vidikov projekta), Livio Sirovich (neskladnosti pri projektiranju in predloženih geoloških podatkih), Giorgio Trincas (o ladjah, ki prevažajo naravnih utečočinjeni plin in imajo na krovu uplinjevalnik), Gianrossano Giannini (o jedrskih centralah) ter Radoslav Naberger (ladiskske smeri in luke).

Beneški docent Bettini bo predaval o železnici Tav

Virginio Bettini, ki na beneški univerzi IUAV poučuje analizo in presojo vplivov na okolje, bo jutri predaval o načrtovani železniški proggi Tav. Bettini je med 360 podpisniki poziva premierju Montiju, naj ponovno preuči vladno strategijo na železniškem področju. Na podlagi tega poziva je nastalo gibanje Ascoltateli!, ki vodi gladovno stavko proti načrtovani železniški proggi. Srečanje bo ob 17. uri v prostorih tržaške univerze v Ul. Giorgievi 10.

Ves teden možen brezplačen ogled mestnih muzejev

Tudi tržaška občina se je pridružila pobudi Teden kulture, ki ga prireja ministrstvo za kulturne dobrine. Od 14. do 22. aprila si je tako mogoče brezplačno ogledati vse mestne muzeje; na primer muzej Revoltella in njegovo zbirko sodobne umetnosti, grad pri Sv. Justu, gledališki muzej Schmidl in številne večje ali manjše muzejske zbirke.

Na oder se vrača priljubljena skupina Oblivion

Na oder Stalnega gledališča FJK se vrača pet mladih igralcev, imitatorjev in komikov, ki jih javnost pozna pod imenom Oblivion. Od 17. do 22. aprila si bo mogoče ogledati njihovo najnovejšo produkcijo (Oblivion Show 2.0 - Il sussidiario), v kateri se Bach prepleta z Lady Gaga, Tiziano Ferro pa s Shakespearejem. Predstavo je režiral Gioele Dix.

V Briščikih srečanje z občani za varnost pred prevarami

Občina Zgonik prireja, v sodelovanju s postajo orožnikov iz Devinčince, v torek, 17. aprila, ob 17.00 v prostorih KRD Dom Briščiki (Briščiki, 77) srečanje s poveljnikom orožniške postaje Devinčina M. De Leon o osnovnih pravilih proti prevaram. Vabljeni vsi občani!

Dovoljenja za poletne centre v občini Devin Nabrežina

Občina Devin Nabrežina sporoča, da mora dovoljenja za poletne centre in letovišča za mladoletne izdati občini, na ozemlju katere se le-ti odvijajo. Zaradi tega morajo ustanove, ki nameravajo organizirati in upravljati dnevne poletne centre z urnikom, ki presega tri ure, ter tiste z več kot štirimi nočitvami, predložiti občini ustrezno prošnjo do 16. maja 2012. Za informacije ter za dvig obrazcev za prošnjo je na razpolago Urad za šolstvo – Nabrežina 102, tel. 040 2017370.

SV. IVAN - Mednarodna razstava Horti Tergestini

V Svetovanskem parku prava simfonija cvetja

Posadili »drevo miru« iz Nagasakija - Na voljo cvetje, sadike in vrtinarska oprema

več fotografij na
www.primorski.eu

Levo obisk razstave cvetja, desno posaditev kaki drevesa - potomca edinega preživelega kakija po atomski apokalipsi v Nagasakiju

KROMA

V Svetovanskem parku je včeraj zaživel pomlad, ujeta v simfonijo cvetja. Tu se je začela mednarodna razstava cvetja Horti Tergestini, ki jo že sedmo leto zapored pripravljava zadruga Agricola Monte San Pantaleone in dejelno vrtinarsko združenje Tra Fiori e Piante, pri realizaciji spomladanske razstave pa sodelujejo tudi Občina in Pokrajina Trst, Zdravstveno podjetje in Univerza v Trstu.

Prireditev, ki iz leta v leto beleži večji obisk, so včeraj zjutraj uradno odprli organizatorji, slavnostne otvoritve pa sta se udeležila tudi župan Roberto Cosolini in predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat. Cosolini je v svojem uvodnem pozdravu dejal, da je počaščen, da pri razstavi letos prvič sodeluje tudi Občina, ki je med svoje prednostne naloge uvrstila tudi urbanistične popravke v našem mestu, med katere sodi tudi unestitev zelenih površin. Bassa Poropatova pa je dejala, da Pokrajina z velikim veseljem sodeluje pri projektu, ki promovira delo in trud vrtnarjev. Mi si zelo prizadevamo, da bi v tem čudovitem parku v bližnji prihodnosti odprli tudi vrtinarsko šolo, je dejala govorница, ki je poudarila tudi, da so občani Svetovanskog parka končno prenehali enačiti s psihiatrično bolnico.

Sicer pa so območje bivše umobnjice že včeraj zjutraj preplavili ljubitelji rastlinskega sveta. Šodeč po vremčkah in zaboljkih, polnih vrtnega in balkonskega cvetja, ki smo jih opazili v rokah obiskovalcev, lahko rečemo, da se je sejem začel dobro. S prireditvijo,

ki bo potekala še danes, želijo organizatorji obiskovalcem prikazati bogastvo cvetja v vseh barvah in dišavah, v parku pa se je mogoče sprehoditi med skoraj sto stojnicami.

Posebna zanimivost razstave so tudi tudi precej ugodne cene cvetja in sadik. V parku lahko obiskovalci kupijo vrtnice, orhideje, bonsaje, javorje, pa kaktuse, zelišča in drugo okrasno ter sezonsko cvetje. Vrtnarji prikazujejo tudi nenavadne in manj običajne cvetlične nasade ter aranžmaje, polvaliti pa gre tudi prijaznost razstavljalcev, ki so kljub moteči burji predstavljali svoje cvetje in obiskovalcu razlagali vse podrobnosti, ki pridejo v poštev pri gojenju določenega cvetja. Poleg cvetja in sadik pa je mogoč kupiti tudi vrtno opremo in raznovrstne predmete, s katerimi si lahko polepšamo naš vsakdan.

Tako kot že veleva tradicija, pa razstava Horti Tergestini ponuja tudi zelo bogat spremiševalni program. Včeraj dopoldne so v bližini spodnjega vhoda v park posadili kaki dreve, potomca drevesa, ki je preživel atomsko bombo nad Nagasakijem. Zvrstila so se tudi strokovna predavanja, ki bodo na sporednu tudi danes. Ob 10.30 bo tako v prostoru Villas predaval Valentino Filipin, ki bo govoril o teoriji barv v vrtovih. Ob 11.00 bo na svoj račun prišli otroci, ki se bodo v gledališču zakoncev Basaglia lahko udeležili kreativne delavnice. Zanimivo predavanje bo tudi ob 16.30, na sporednu pa bodo tudi razne cvetlične demonstracije. (sc)

ŠOLSTVO - Tradicionalna izmenjava Švedski dijaki na liceju Prešeren

Licej Franceta Prešerena tudi letos gosti skupino 39 dijakov in štirih profesorjev liceja Vasaskolan iz kraja Gavle na Švedskem, s katerim že vrsto let vzdržuje plodne stike z vsakoletno izmenjavijo. Švedski gostje, katerih prihod je bil predviden pozno sinoč, se bodo na Tržaškem mudili teden dni, do prihodnjе nedelje, v tem času pa bodo spoznavali naše kraje in šolsko stvarnost ter Slovenijo, opravljali delovno prakso v Sloveniji in Italiji ter sledili predavanjem in delavnicam.

Današnji dan bo namenjen ogledu tržaškega mesta ter miramskega gradu in parka, medtem ko je za jutri predviden celodnevni izlet v Slovenijo z ogledom Bleda, Ljubljane in Škocjanskih jam, za nekatere pa se bo začela de-

lovna praksa, ki se bo za ostale nadaljevala tudi v torek in sredo. Četrtek bo dopoldne namenjen predstavitvi liceja Prešeren ter predavanjem in delavnicam o šolskih pobudah, matematiki, slovenščini, italijanščini, fotografiji in likovni umetnosti, popoldne pa bodo švedski gostje odšli na obisk Rijarne.

Petak bo namenjen celodnevneemu izletu v Benetke, sobota pa spoznavanju Krasa z obiskom sirarne Zidarič in vinske kleti Zidarič v Praprotru ter s sprehom od Praprota do Nabrežine, medtem ko bo zvečer napočil čas za razvedrilo v obliku plesa z DJ-jem. Švedski dijaki in profesorji se bodo po enotendenškem bivanju na Tržaškem pri svojih slovenskih vrstnikih v nedeljo odpravili na pot domov.

KMEČKA ZVEZA - Poziv občinam za najnižje količnike

Davek na nepremičnine IMU bo občutno obremenil kmete

V zvezi z obdavčevanjem kmečkih stavb je Kmečka zveza že opozorila občine, da bo novi davek IMU (bivši ICI) hudo prizadel kmetijske obrate, zlasti na območjih s težjimi naravnimi dejavniki kot je tržaška pokrajina, ki so bili v zadnjem obdobju že podvrženi podražitvam kmetijskih tehničnih sredstev. KZ je zato predlagala občinam, naj za kmetijske stavbe uvedejo najnižje količnike, ker bodo že ti hudo bremenili kmetijske bilance. Za kmetijske stavbe, tako bivalne kot gospodarske, so kmetje doslej plačevali davek na osnovi katastarske rente zemljišča, na katerem stavbe stojijo. Z uvedbo davka IMU so torej prvič v povojnem obdobju neposredno obdavčene tudi kmečke stavbe vseh kategorij. Iz vzorceviza izhaja, da bo dodatno davčno breme znašalo povprečno na kmetijo od 1000 do 2000 evrov in več.

Spričo navedenega se je KZ v zadnjih tednih srečala s krajevnimi občinskimi upravami z namenom, da jih podrobno seznamti z omenjeno problematiko in jim predloga naj za kmetijstvo uvedejo najnižje količnike, ki jih predvideva zakon IMU. Na sliki Kroma: predstavniki občine Dolina župana Fulvia Premolin, podžupan Antonio Ghersich in odgovorna za davčni urad Martina Kosmina ter predstavniki KZ predsednik Franc Fabec, pokrajinski tajnik Erik Mašten in Edi Bukavec.

GLASBA - V sredo v Prosvetnem domu na Opčinah

Povodni mož gojencev goriške Glasbene matice

Na Glasbeni matici Gorica so pred nekaj leti uveli tradicijo prirejanja malih glasbenih predstav za otroke, ki ob koncu šolskega leta povezujejo čim večje število učencev. Po lepih zadoščenjih Bremenskih godcev, je mentorica Ambra Cossutta izbrala za letošnjo produkcijo literarno zasnova in sicer znano Prešernovo balado Povodni mož. Zgodba o skrivnostnem bitju, ki povleče lepo Urško med valove Ljubljance, je navdihnila avtorico uglašbitve zaradi vsebine, ki je s svojo romantično in shrljivo noto zelo blizu filmskim in literarnim sugestijam, za katere se mladidi tudi danes najbolj navdušujejo. Povodni mož, tako kot vampirji in druga mračna bitja imajo namreč poseben čar, ki so ga mladi učenci Glasbene matice v zadnjih mesecih raziskovali in okrevali s pomočjo glasbe, petja, plesa in igranja.

Solisti bodo Luca Brumat (Povodni mož), Marta Donnini (Urška), Sophia Koching in Alessia Peressini (Dekleti). Pri predstavi sodeluje tudi otroški zbor Sovodnje, ki ga vodi Jana Draslich. Orkester Glasbene matice, v katerem igrajo violinisti, violončelisti, harmonikarji, flautisti, trobentač, pianisti, kitaristi in tolkalisti, vodi avtorica projekta Ambra Cossutta. Glasbeno po-

Občni zbor Kmečke zveze v petek v ZKB na Opčinah

Kmečka zveza vabi člane na redni občni zbor, ki bo v petek, 20. aprila, ob 18. uri v razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah, ul. Creatorio 2. Dnevní red obsegla sledče točke: poročilo predsednika, poročilo tajnika, razprava, razno. V morebitnem drugem sklicanju, pol ure po prvem, je občni zbor sklepčen ob vsaki udeležbi. Od 17.45 do 21.00 ure bo na razpolago parkirišče ZKB.

Vabilo oljkarjem na Majenco

Občina Dolina - odborništvo za proizvodne dejavnosti, vabi vse oljkarje, ki bi se želeli udeležiti občinske razstave ekstradeviškega oljčnega olja v sklopu letosnje Majence, da prineseo vzorce (eno steklenico 500 ml in eno 250 ml) najkasneje do torka, 17. aprila, na županstvo občine Dolina.

Dobra prehrana proti raku

Združenje prostovoljev Hospice Adria Onlus vabi na predavanje dr. Majde Košuta na temo Onkoloska preventiva: kar je na krožniku, je pomembno!, v sredo, 18. aprila, ob 17. uri v Narodnem domu, Ul. Filzi Št. 14 v Trstu. Dr. Košuta je o tem predavanja povedala naslednje. »Vsi svetovni raziskovalci na področju rakih obolenj se strinjajo, da bi lahko s pravilno prehrano preprečili kar 30% primerov te bolezni. Šodobni načini obdelave in priprave hrane so gotovo zelo praktični, vendar niso vedno najbolj zdravi. Pametno je občasno obnoviti recepte in vnesti na jedilnik nekaj dobre, zdrave hrane, kot so ohrov in druge kapusnice. Nekatera živila so nam neznana, čeprav je že dolgo očitno, da njihova uporaba pomaga pri preventivni rakah obolenj.« Več o tem v sredo na predavanju.

Jazz nastop v Briščkih

Oddelek za jazz in zabavno glasbo pri Glasbeni matici je že priredil več uspešnih koncertov svojih učencev, na katerih je publiku lahko poslušala zimzelene in novejše uspešnice. Z nastopom se bo končala tudi pomladanska delavnica, ki jo je kot vedno organizirala in koordinirala Andrejka Možina. Učenci bodo pokazali svoje sposobnosti na večeru popevke in jazzovskih standardov, ki bo danes ob 18.30 na sedežu Kd Dom v Briščkih. Sodelovali bodo pianist Gorazd Pintar, kitarist Nicola Privato, bobnar Igor Cecchini, baskitaristka Rosa Brunello in violončelistka ter pevka Andrejka Možina, ki se ob prizadenvem pedagoškem delu uveljavlja tudi kot koncertantka in katere zgoščenko Zarja so pred kratkim predstavili v oddaji Jazz & Dintorni na radijski postaji Radiouno. (ROP)

dobo so sooblikovali tudi Patrick Quaggiato, Franško Reja in Erika Zavadlav. Pri uprizoritvi balade je sodelovala Vesna Tomšič. Fundacija Goriške hranilnice in Kbcenter sta podprtla realizacijo te glasbene predstave, ki bo premierno zaživel v sredo, 18. aprila, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah in bo nato obiskala še videmsko in goriško pokrajino s ponovitvama 20. aprila ob 15. uri na sedežu Glasbene matice v Špetru in 24. aprila ob 18.30 v Kulturnem domu v Gorici.

ROP

SKD V. Vodnik
vabi
danes, ob 17.00
v društvene prostore na
OGLED PREDSTAVE

Rum'n Kocacola

Nastopajo čarownik **Vikij**
in sodelavki **Tanja** in **Eva**
Vabljeni osnovnošolci in srednješolci
ter seveda odrasli.

olari
Upravni odbor
SLOVENSKEGA
RAZISKOVANEGA INSTITUTA
sklicuje

XXXVI. OBČNI ZBOR
V ČETRTEK, 19. APRILA 2012
ob 17.00 v prvem sklicu in
ob 18.00 uri v drugem sklicu
v Narodnem domu v Trstu, ul. Filzi 14.

DNEVNI RED:
1. Nagovor predsednika
2. Predstavitev novega ravnatelja Inštituta
3. Poročilo ravnatelja o opravljenem delu
v letu 2011 in predstavitev programa
delovanja za leto 2012
4. Predstavitev blagajnika
o obračunu 2011 in proračunu 2012
5. Poročilo nadzornega odbora
6. Razprava in odobritev obračuna
ter proračuna
7. Razno

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 15. aprila 2012
HELENA

Sonce vzide ob 6.19 in zatone ob 19.52 -
Dolžina dneva 13.33 - Luna vzide ob 3.24
in zatone ob 14.14

Jutri, PONEDELJEK, 16. aprila 2012

BERNARDA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,7
stopinje C, zračni tlak 993,6 mb pada, vla-
ga 60-odstotna, veter 36 km na uro
vzhodnik, nebo oblačno, morje razgiban, temperaturna morja 11,3 stopinje C.

OKLICI: Michael Nielsen in Rita Riosa, Alessandro Favarotto in Deborah Rossit, Gianluca Vitturi in Caterina Pesce, Andrea Delbello in Claudia Fantuzzi, Lorenzo Golas in Elena Benedetti, Massimiliano Morelli in Anastasia De Cata, Claudio Porcelli in Cristina Sorgato, Azzam Jabado in Alessia Adamo, Sabato Buglione in Costanza Di Lalla, Moreno Salich in Alessia Carleo, Alessandro Agostino Occhipinti in Elvira Euros, Jonathan Paino in Emanuele Jessica Accurso Tagano, Massimiliano Mirelli in Ilenia Valle, Andrea Melon in Alessandra Sticotti.

Lekarne

Nedelja, 15. aprila 2012

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istrska ulica 18/B, Bazovica (040 226165).

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà (040 421125), Škedenjska ulica 44 (040 816296).

Bazovica (040 9221294) - samo s pred-
hodnim telefonskim pozivom in nujnim
receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istrska ulica 18/B.

Bazovica (040 9221294) - samo s pred-
hodnim telefonskim pozivom in nujnim
receptom.

Pogrebno podjetje

na Opčinah, v Boljuncu,
v Miljah, v Nabrežini
in v Trstu
na Istrski ulici
nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

Društvo slovenskih izobražencev in Odbor za nagrado Vstajenje

vabita jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3
na slovesno podelitev nagrade
VSTAJENJE
knjižnici Marjanu Pertotu
za knjigo,
Lepa Vida ob Srebrni reki
Nagrjenca bo predstavil Ivo Jevnikar.
Nastopil bo ŽPZ Prosek - Kontovel
pod vodstvom Marka Štote.
Nagrada bo izročil
predstavnik Zadružne kraške banke.
Začetek ob 20.30

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 18/B (040 7606477).

Od ponedeljka, 16.,
do sobote, 21. aprila 2012
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX.
septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Ul.
Mazzini 1/A (040 271124).
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim
telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX.
septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Ul.
Mazzini 1/A.

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim
telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 (040 360605).

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 20.30 »Titanic
3D«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »Pollo alle
prugne«.

CINECITY - 14.30, 17.05, 19.40, 22.15
»Battleship«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.10
»Bel Ami - Storia di un seduttore«; 22.15
»Edgar Allan Poe - The Raven«; 20.15
»Buona giornata«; 15.20, 17.40, 20.00,
22.15 »La furia dei Titani 3D«; 15.20,
17.35, 19.55, 22.10 »Biancaneve«; 14.40,
16.30, 18.20 »Pirati! Briganti da strapazzo«;
16.30, 20.30 »Titanic 3D«; 15.30,
17.45, 20.00, 22.15 »Act of valor«.

FELLINI - 16.00, 20.10 »Marigold Hotel«;
18.00, 22.10 »Romanzo di una strage«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8)
16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Bel Ami - Storia
di un seduttore«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15,
20.15, 22.15 »Quasi amici«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.10, 17.40,
19.10, 20.40, 22.15 »Cilegine«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.20 »Hudič v
nas«; 18.10 »John Carter«; 18.00 »Pi-
sma Sv. Nikolaj«; 20.30 »Potomci«;
20.10 »Zaobljuba ljubezni«; 20.40
»Ženska v črnem«.

KOPERS - PLANET TUŠ - 21.05 »Odklop«;

14.30, 16.30, 21.10 »Vse za denar«; 11.55,
12.50, 15.20, 16.05, 17.20, 18.00 »Lorax 3D
- sinhro«; 20.20 »Igre lakote: Arena
smrti«; 11.05, 13.00, 15.05, 17.05, 19.05
»Lorax - sinhro«; 13.55, 20.00 »Bes Titanov
3D«; 19.30 »Titanik 3D«; 11.40, 14.00,
16.15, 18.40, 21.00 »Ameriška pita: Obre-
tnica«; 18.30 »Albert Nobbs«; 14.10, 18.10
»Bes Titanov«; 12.20, 16.20 »Masaker«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.45, 17.55,
20.05, 22.15 »Battleship«; Dvorana 2:
15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Bian-
caneve«; Dvorana 3: 15.45, 17.55, 20.05,
22.15 »Diaz«; Dvorana 4: 15.20, 16.45,
18.15 »Pirati! Briganti da strapazzo«;
19.45, 22.10 »Piccole bugie tra amici«.

SUPER - 16.30, 20.00 »Magnifica prese-
nza«; 18.15, 21.45 »Act of valor«.

TRZIC - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.15,
19.50, 22.10 »Battleship (dig.)«; Dvorana
2: 17.00, 20.30 »Titanic 3D (dig.)«; 15.30
»Pirati! Briganti da strapazzo«; Dvorana
3: 15.45, 17.50, 20.00 »Biancaneve (dig.)«;
22.00 »Romanzo di una strage«; Dvorana
4: 15.30, 17.40, 20.00, 22.10 »Bel Ami -
Storia di un seduttore«; Dvorana 5:
15.20, 17.30, 19.50, 22.10 »Diaz - Non pu-
lire questo sangue (dig.)«.

OBČINA ZGONIK prireja, v sodelovanju s
postajo orožnikov iz Devinščine v torek,
17. aprila, ob 17.00 v prostorih KRD Dom
Briščki (št. 77) srečanje s poveljniki
orožniške postaje Devinščina M. De
Leom o osnovnih pravilih proti preva-
ram. Vabljeni vsi občani!

Društvo slovenskih izobražencev in

vabita

v torek, 17. aprila, ob 17.30

v Narodni dom v Trstu

NA PREDSTAVITEV KNJIGE

Borisa Pahorja

**FIGLIO
DI NESSUNO**

Z avtorjem se bo pogovarjal

Nadja Roncelli

Obvestila

POZOR BOLJUNČANOM! Zbiramo stare
in novejše fotografije, ki so v zvezi s prvi-
mi maji in šogrami v Boljuncu. Slednje
bomo uporabili za zgodovinsko razsta-
vo ob letošnjem praznovanju 1. Maja. Ja-
vite se na tel. št.: 338-7220353 (Fantov-
ska Boljunc).

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina,
Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Al-
bero Azzurro obveščajo, da bo brezpla-
čna ludoteka, namenjena otrokom od 1
do 6 let, delovala v igralnem kotičku Pal-
ček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in pet-
kih od 16. do 18. ure in v sobotah od 10.
do 12. ure. Manipulativne delavnice v
aprili: »Moja tipalna knjiga« in »Uokvirimo
se«. Informacije na tel. št.: 040-
299099 od ponedeljka do sobote od 8. do
13. ure (Igralni kotiček Palček).

CICI KNJIZNICA v Ljudskem domu v
Trebčah je odprta vsak torek, od 15.30 do
17.00. Stopite v pravljični svet knjig,
z veseljem vas pričakujemo.

DSMO K. FERLUGA sklicuje redni občni
zbor volilnega značaja, ki bo v ponedelj-
jek, 16. aprila, ob 19.30 v drugem prostorih (Ul.
Roma 22 - Milje) ob 20.00 v prvem, ob
20.30 v drugem sklicanju. Občni zbor bo
pričakovnost za včlanjevo oz. za porav-
navo članar in Vabljeni.

ZADRUGA VESNA sklicuje v ponedeljek,

16. aprila, ob 19.00 v prvem in ob 19.30
v drugem sklicanju redni občni zbor, ki
bo v novem operativnem sedežu Društva
Slovenec miljske občine Kiljan Ferluga
v Miljah, Ul. Roma 22, v 1. nadstropju.

A.N.A.G. - Državno združenje pokuše-
valcev žganja - Tržaška sekcija, organiza-
zira tečaj 1. stopnje pokuševalcev žganja.
Tečaj se bo odvijal v Trstu (rajon Sv. Aloj-
zij, Ul. Dei Mille 16) od 20.00 do 22.30 v
torek, 17., v petek, 20. in 27. aprila ter v
petek, 4. in v torek, 8. maja. Informacije
in vpis: Jadran Žerjal 349-8638740,
erik@alice.it; Bruno Fortunato (deželní
predsednik) 338-9490408, fortunat-
obrupo@libero.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV
v Trstu, Patronat INAC, sindikat upo-
kojencev SPI-CGIL, vabijo na skupno infor-
mativno srečanje na temo »Poko-
jninska reforma in njene posledice na naš
vsakdan«, ki bo v torek, 17. aprila, ob 18.
uri v Ul. Cicerone 8/b. Na vaša vpraša-
nja bosta odgovarjala Igor Castellani za
Patronat INAC. Lepo vabljeni!

KRD DOM BRIŠČKI sklicuje redni občni
zbor v torek, 17. aprila, v društvenih pro-
storih ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v dru-
gem sklicanju.

KROŽEK ZABAVNE MATEMATIKE, ki ga
vodi prof. Drago Bajc, vabi na naslednje
srečanje, ki bo v torek, 17. aprila, ob 17.
uri v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi
ulici 3. Pridružite se nam!

OBČINA DOLINA vabi vse oljkarje, ki bi se
želeli udeležiti občinske razstave ekstra-
deviškega oljnega olja v sklopu letosnje
Majence, da prinesajo vzorce (eno stek-
lenico 500 ml in eno 250 ml) najkasne-
je do torka, 17. aprila, na županstvo ob-
čine Dolina.

KRD BARKOVLJE s pokroviteljstvom
ZSKD in Slovenske prosvete prireja v
soboto, 28. aprila, pokušajo domače-
ga kruha, vina in ekstradeviškega olja.
Vzorce vina in olja, ki jih bo stroko-
vna komisija ocenila, naj pridevalci
oddajo društvu v ponedeljek, 23. in to-
rek, 24. aprila, ob 18.

Sklad Mitja Čuk
vabi na
FestinvalOp
4. srečanje drugačnih gledališč

V sredo, 18. aprila 2012
nastop Barvane klape in skupine Azzurro iz Medee
Častna gostja bo
Lara Komar, igralka SSG Trst

V četrtek, 19. aprila 2012
nastop skupin:
OVI Jarše, SVZ Dutovlje, Šajtrga iz Ilirske Bistrike in Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske
Zaključek: „*Mi smo sonce!*“ z igralcem in pedagogom Stenom Vilarjem
Povezovala bo igralka Elena Husu
Prosvetni dom na Općinah, vsakič z začetkom ob 10. uri

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Claudio Magris
SAJ RAZUMETE

režija: Igor Pison

četrtek, 19. aprila ob 19.30 (prvi četrtek)

petek, 20. aprila ob 20.30 (drugi petek)
sobota, 21. aprila ob 20.30 (druga sobota)
nedelja, 22. aprila ob 16.00 (prva nedelja)
četrtek, 26. aprila ob 19.30 (drugi četrtek)
petek, 27. aprila ob 20.30 (tretji petek)
sobota, 28. aprila ob 20.30 (tretja sobota)
nedelja, 29. aprila ob 16.00 (druga nedelja)

OSNOVNI ABONMA(v Mali dvorani)
vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprtja od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in eno uro in pol pred začetkom predstav. Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

Izleti

DRUŠTVENA GOSTILNA V GABROVCU organizira ob priliki 110-letnice izlet: pride z nami od 15. do 17. junija na uživanje lepot Švicarskih Alp s panoramskim vikom in narodnega parka Val Camonica. Vpisovanje in informacije v društveni postnosti ali na tel. št.: 340-2741920 (Milena) do konca aprila.

KROŽEK AUSER Domjo in Milje organizirata izlet v Dalmacijo, od 22. do 24. junija. Obiskali bomo čarobno otoče Kornati ter spoznali izjemno okolje. Prijave in informacije do danes, 15. aprila, na tel. št.: 335-6655215 (Matilda).

SI ROJEN LETA 1958? Pridi z nami v Belo krajino v soboto, 19. maja. Informacije in prijave do danes, 15. aprila, na tel. št. 347-0396371 (Nadja) ali 347-9604775 (Igor).

POTEPAJNE PO BOLGARIJI Slovensko planinsko društvo Trst načrtuje od 26. julija do 5. avgusta, enajstdneyno potepanje po Bolgariji. Program načrtovanega izleta bomo predstavili v sredo, 18. aprila, ob 20.30 v društveni postojanki v Boljuncu, hišna številka 44. Vabljeni vsi, ki jih pobuda zanima.

ENODNEVNI IZLET NA BRIONE: v nedeljo, 20. maja, za letnike '38 in '40 iz Brega. Prijave od 18. do 20. ure na tel. št. 040-228468 (Ada). Vpisovanje do 20. aprila.

PREŠERNI IZLET Kd Kraški dom, Skd Krašno Polje, Skd Skala, Skd Slovan, Skd Primorec, Skd Lipa in Skd Tabor v Ljubljano z ogledom razstave »Tržaška umetnostna obzorja« v Cankarjevem domu in Vrbo s ksilom, v nedeljo, 22. aprila. Vpi-

Odbor Društvene gostilne na Prosek vabi člane na
REDNI OBČNI ZBOR
v četrtek, 19.4.2012, ob 20.30 v lastnih prostorih

SZSO
Slovenska zamejska skavtska organizacija prireja
ob 60. obletnici slovenskega skavtskega gibanja in 35-letnici ustanovitve SZSO
v nedeljo, 22. aprila, na Plešivem slovesno JURJEVANJE

Program:
9.30 – zbiranje
10.00 – glavni zbor
10.30 – sv. maša in oblube
12.00 – skupno kosiло
13.00–15.00 – program po vejah
15.30 – taborni ogenj
17.00 – zaključek

sovanja (do zasedbe mest) na tel. št. 347-0410542 (Suzana).
DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS iz Sežane organizira izlet na Poljsko, od 25. do 29. aprila. Ogledali si bomo vzredni center za divje peteline in gensko banko za smreke, muzej čipk Konia, muzeja pivovarstva Zywiec, Korbielow, Auschwitz, Wadowice, rojstni kraj papeža Janeza Pavla II, ogled bizonov, Kalwaria Zabrzewska, Krakow, duhovni center Poljske, grob Ane celjske, Wieliczka, Olomouc in še mnogo drugega. Še nekaj prostih mest. Informacije: Dušan (+386) 41634750 ali dusan.pavlica@siol.net.

IZLET V BOSNO organizira Fotovideo Trst80 od 10. do 13. maja: izlet do kamnitih krogel pri Zavidovicih, piramid v Visokem, Sarajevo, Travnik in Jajce. Informacije in opis programa na www.trst80.com. Prijave in informacije čim prej na tel. 329-4128363 (Marko).

PODPORNO DRUŠTVO ROJAN v sodelovanju s Krutom vabi v nedeljo, 13. maja, na izlet v zibel slovenske kulture in čebelarstva pod Stolom na Gorjanskem. Vpisovanje in informacije: Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, pri g. Kobilu na tel. 040-826661 in pri g. Boletu na tel. 040-417025.

ENODNEVNI IZLET NA DOLENJSKO v organizaciji SKD Primorec bo v nedeljo, 20. maja. Za prijave in informacije poklicite na (+39) 339-6980193 ali pišite na naslov skdprimorec@yahoo.it

KD KRAŠKI DOM - Amaterske skupine se predstavljajo: danes, 15. aprila, ob 18. uri - Mlašja gledališka skupina Skk: »Razbojnike«, režija Patrizia Jurinčič in Maruška Guštin. Vljudno vabljeni na ogled v kulturni domu na Colu.

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na Večer popevke in jazzovskih standardov, ki ga bodo oblikovali udeleženci delavnice za zabavno glasbo in jazz pod okriljem Glasbenih matice in umetniškim vodstvom Andreje Možina. Pričakujemo vas danes, 15. aprila, ob 18.30 v dvorani društva v Briščikih št. 77.

SKD V. VODNIK vabi danes, 15. aprila, ob 17. uri v društvene prostore na ogled predstave Rum' Kocacola. Nastopajo čaravnik Vlkj in sodelavci Tanja in Eva. Vabljeni osnovnošolci in srednješolci ter seveda odrasli.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV in Odbor za nagrado Vstajenje vabi v pondeljek, 16. aprila, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na slovensko podelitev nagrade Vstajenje knjižničarju Marjanu Pertotu za knjigo Lepa Vida ob Srebrni reki. Nagrajenca in njegovo delo bo predstavil Ivo Jevnikar. Za glasbeni okvir bo poskrbel ŽPZ Prosek - Kontovel pod vodstvom Marka Štoke. Nagradbo izročil predstavnik Zadružne kraške banke. Začetek ob 20.30.

Združenje prostovoljev **HOSPICE ADRIA-ONLUS** vabi na predavanje
ONKOLOŠKA PREVENTIVA: Kar je na krožniku, je pomembno!

V sredo, 18. aprila 2012, ob 17. uri v Narodnem domu
v Trstu, Ul. F. Filzi 14
Predavala bo dr. Majda Košuta

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v tork, 17. aprila, ob 17.30 v Narodni dom v Trstu na predstavitev knjige Borisa Pahorja »Figgio di nessuno«. Z avtorjem se bo pogovarjala Nadja Roncelli.

A SE RAZUMEMO? O vseh mogočih posmenih besede bo govorila na kavi s knjigo, ki jo prirejajo Založništvo tržaškega tiska, Mladina in Tržaška knjigarna. Z gostom, prof. Ivanom Verčem, rednim profesorjem za ruski jezik in književnost na tržaški univerzi, se bo pogovarjala Martina Kafol. Iztočnica za pogovor bo knjiga Ivana Verča Razumevanje jezikov književnosti (ZRC SAZU, 2010). Vabljeni na kavo v tržaško knjigarno, v sredo, 18. aprila, ob 10.00.

SKLAD MITJA ČUK vabi na FestinvalOp - 4. mednarodno srečanje drugačnih gledališč v Prosvetni dom na Općine, v sredo 18. in četrtek, 19. aprila, vsakič z začetkom ob 10. uri. Častna gostja bo Lara Komar, igralka SSG Trst. Zaključek z igralcem in pedagogom Stenom Vilarjem. Povezovala bo igralka Elena Husu.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v četrtek, 19. aprila, na predstavitev knjige »Tipi tapi v ruski kapi« Martine Legiša in Štefana Turka. Knjigo bo predstavila Alina Carli ob sodelovanju Glasbenih kambrov, ki jo vodi Aleksandra Pertot. Začetek ob 18. uri.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse otroke iz vrta in prvih razredov osnovne šole na »Pravljične urice«. Sedmo srečanje bo v četrtek, 19. aprila, ob 16.30 v društvenih prostorih na stadionu 1. Maj: »Zlatkov zaklad« (Ruth Wielockx).

SKD IGO GRUDEN vabi na odprtje razstave v Kavarni Gruden v petek, 20. aprila, ob 18. uri. Umetnico Ivico Žerjal bo predstavil mag. Simon Kastelic.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na otroški praznik ob zaključku likovnega natečaja »Igrajmo se pravljice« v soboto, 21. aprila, ob 15. do 17. ure: likovni extempore za otroke otroških vrtec in osnovnih šol. V nedeljo, 22. aprila, ob 17. uri: igra »Heidi« v izvedbi članov Radijskega odra in režiji Lučke Susič ter nagrjevanje. Bogat srečolov. Prireditve bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli, 29).

SKD BARKOVLJE, SKD I. GRBEC IN SKD S. ŠKAMPERLE v sodelovanju z ZSKD vabi v soboto, 21. aprila, ob 18.00 v Marijin dom pri Sv. Ivanu na premiero gledališke predstave »Skok v pravljični svet« v izvedbi gledališke skupine osnovnošolcev tržaških mestnih šol. Režija in mentorstvo Elena Husu, Boža Hrvatič in Patričia Jurinčič.

ZSKD IN DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE vabi na koncert v sklopu 43. revije Primorska poje v soboto, 21. aprila, ob 20.30 v Občinsko gledališče Giuseppe Verdi v Milje. Nastopajo Fantje s pod Karlom-Pregarje, MePZ Faros-Piran, ŽePZ Ivan Grbec-Škedjenj, MoPZ Kromberški vodopivci-Kromberk, MePZ Cominicum-Komen, DePZ Mavrica-Postojna, MePZ Obača-Koper.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ vabi v Slovensko Stalno Gledališče v Trstu v nedeljo, 22. v ponedeljek, 23. aprila, ob 20. uri na ogled Donizettijeve opere Ljubljanski Napoj (L'Elisir d'Amore). V jutranji urah bodo predstave za otroke in šolsko mladino.

RAZSTAVA PIRHOV V NABREŽINI Tudi letos bo ob sobotah do 22. aprila, od 16. do 19. ure v župniški dvorani v Nabrežini tradicionalna razstava pirhov z vsega sveta (več kot 700). Urnik ob sobotah in praznikih: 16.00-19.00.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ vabi v Slovensko Stalno Gledališče v Trstu za nagrado Vstajenje vabi v ponedeljek, 16. aprila, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na slovensko podelitev nagrade Vstajenje knjižničarju Marjanu Pertotu za knjigo Lepa Vida ob Srebrni reki. Nagrajenca in njegovo delo bo predstavil Ivo Jevnikar. Za glasbeni okvir bo poskrbel ŽPZ Prosek - Kontovel pod vodstvom Marka Štoke. Nagradbo izročil predstavnik Zadružne kraške banke. Začetek ob 20.30.

OSMETNIŠKI IN KULTURNI CENTER ŠKERK v Trnovci 15, vabi na ogled razstave »Igra barv med Krasom in morjem« z nad dve sto deli ilustratorjev: Adriana Gon, Ane Košir, Žive Pahor, Katerine Kalc in Liviane Porošek. Odprtta za publico in družine do 15. junija. Urnik: sobote, nedelje in prazniki ob 10.30 do 13.00 in ob 15.30 do 19.00.

PAHOR MARIO ima odprtvo osmico v Jamniku. Nudi domač prigrizek. Tel. št. 0481-419956.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkski odprla osmico.

SERGIO GIOVANNINI ima odprtvo osmico v Ul. dei Modiano (Strada di Fiume). Nudi pristno kapljico in domač prigrizek. Točno Vabljeni!

V LONJERU ŠT. 255 je odprt osmico Damjan Glavina. Tel. št.: 348-843544.

V SAMATORCI je družina Pipan odprla osmico. Tel. št. 040-229261.

Marco in Micaela, od danes imata še več dela! Povečala se je družina, Gaji pridružila se je Nina

Čestitamo!

Lara, Jani, Mitja, Eva, Lara, Borut, Elena, Vanja, Martina, Marko, Zaira, Monika, Ivan

Nina
Marco in Micaela, od danes imata še več dela! Povečala se je družina, Gaji pridružila se je Nina
Čestitamo!

Mali oglasi

37-LETNI FANT z večletnimi izkušnjami kot skladničnik ter splošni delavec išče re-sno zaposlitev. Tel. št.: 040-200882.

DEKLE IŠČE ZAPOSLITEV kot otroška va-ruska. Tel. št. 340-2762765.

IZKUŠENA GOSPA v gospodinjstvu in negi starejših oseb išče delo. Tel. št. 335-6445419.

İŞČEM DELO kot hišna pomočnica ali ne-govalka starejših oseb. Tel. 320-6303821 (v večernih urah).

İŞČEM delo kot negovalka starejših oseb, po možnosti v dolinski občini. Tel. št.: 392-3842937.

PO ZNIŽANI CENI PRODAM BMW X5, letnik 2006, malo prevoženih kilometrov. Tel. št. 335-6322701.

PODARIM tri simpatične mucke. Tel. št.: 338-1492876.

PRIPOROČENA GOSPA iz Latinske Amerike nudi 24 urno nego ostarelim po zmerni ceni. Tel. 347-6082315.

PRODAM domači brinjevec in brinjevo olje, tel. št. 040-2024022 od 16. do 20. ure.

PRODAM SKUTER 250 v odličnem stanju s 4.000 prevoženimi kilometri. Tel. št. 348-5913170.

PRODAM STANOVANJE v Trstu (Ul. Ri-valto), 3. nadstropje, 60 kv.m., 2 spalni sobi, kuhinja in kopalnica, sončna lega, pogled na občinski vrt. Tel. št.: 040-764682.

PRODAM avto volkswagen passat sw, letnik 1998, edini lastnik. Tel. št.: 338-7408271.

PRODAM fiat punto, letnik 2002, klima in ABS, črne barve, 1500,00 evrov. Tel. št.: 339-3924888.

PRODAM njivo v dolinski občini, 1.300 kv. m. in orodja za predelavo vina. Tel. 040-280910.

Goriški prostor

GORIŠKA - V doberdobski in sovodenjski občini

Dvojezičnim tablam se izogiba edino Anas

Pomanjkanje denarja za njihovo postavitev ne more več biti izgovor

Enojezični smerokazi podjetja Anas v Gabrijah (zgoraj); dvojezični smerokazi ob križišču med državno cesto št. 55 in pokrajinsko cesto št. 15 (desno)

FOTO D.R.

Tabli podjetja FVG Strade v Jamljah (zgoraj) in pod Lokvico (desno)

FOTO D.R.

V doberdobski in sovodenjski občini se dvojezični tablam izogiba edino cestno podjetje Anas, potem ko je pred nekaj tedni dejelno cestno podjetje FVG Strade namestilo table s slovenskimi in italijanskimi imeni krajev ob dejelnih cestah št. 518 in 519. Omenjeni cesti, dolgi le nekaj kilometrov, povezujeta državno cesto št. 55 z nekdanjima mejnima prehodoma pri Komarijih in Lokvici; dejelna cesta št. 518 je tako speljana ob robu Jamelj, dejelna cesta št. 519 pa se začenja pri zadnjem doljanskem zaselku Čukiče in se zaključuje pri nekdanjem mejnem prehodu Devetaki-Lokvica.

trov, povezujeta državno cesto št. 55 z nekdanjima mejnima prehodoma pri Komarijih in Lokvici; dejelna cesta št. 518 je tako speljana ob robu Jamelj, dejelna cesta št. 519 pa se začenja pri zadnjem doljanskem zaselku Čukiče in se zaključuje pri nekdanjem mejnem prehodu Devetaki-Lokvica.

JAMLJE-DOL Zahtevajo le izpolnitev obrazca

Cestno podjetje Anas je v prejšnjih dneh Jameljem in Doljanom, ki živijo ob državnih cestah št. 55, predalo dopis, s katerim krajevno opozarja na uvedbo plačevanja služnosti za prehod z dvorišč na državno cesto št. 55 v Anasovi blagajni znašlo kar nekaj denarja. Zaradi tega je zdaj še toliko bolj potrebno, da bi občinski upravitelji iz Doberdoba in Sovoden - z županoma na čelu - še enkrat odločno pozvali podjetje Anas, naj čim prej namesti dvojezične table ob državnih cestah št. 55. (dr.)

Goriški policist BUMBACA

Kot smo že poročali, Anas uvaja novo služnost v vseh vseh ob državnih cestah št. 55, domačini nad njegovim plačilom pa seveda niso nič kaj navdušeni še predvsem zato, ker ima ukrep tudi retroaktivno veljavo.

**Alessio Colautti in Carlo Tommasi
v kabaret predstavi**

**«CECCHELIN...
UNA POLTRONA AL
FIODRAMMATICO»**

**Petak, 20. aprila 2012,
ob 20.30**

**Kulturni dom (ul. Brass, 20 - Gorica)
Info in predprodaja vstopnic:
tel. 0481 33288; email: info@kulturnidom.it**

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski dnevnik

SAN PIER Tudi inženir žrtev azbesta

Umrl Riccardo Zupancich

V tržiskem mestnem okrožju je treba azbestu pripisati še eno žrtev. Včeraj je na svojem domu in San Pieru umrl inženir Riccardo Zupancich, ki je bil več let direktor tržiškega pristaniškega podjetja. Ob zaključku študija je bil zaposlen pri ustanovi RIN - Registro navale italijano; najprej je delal v Trstu, nato pa na inšpektoratu v Benetkah. Ravno med pregledovanjem ladij je vdihoval azbestna vlakna, ki so v zadnjih letih povzročila obolenje, ki mu je bilo usodno. Leta 1990 je prevzel direktorsko mesto v tržiškem pristanišču, ki je pod njegovim vodstvom doseglo zelo dobre poslovne rezultate. Pristanišče je prvič preseglo tri milijone ton raztovorjenega blaga, zaradi česar so v Tržiču pridobili samostojno pristaniško oblast. Zaradi dobrih poslovnih rezultatov je leta 2006 predsedstvo republike Zupancich podelilo priznanje za dosežke na delovnem mestu.

Zupancich je bil med ustanovnimi člani tržiškega Rotary kluba, ki mu je predsedoval med letoma 2003 in 2004. Takrat mu je klub podelil priznanje Paul Harris Fellow, ki ga prejmejo samo najbolj zaslužni člani. Zupancich se je vključil tudi v družbeno življenje občine San Pier, v kateri je živel zadnjih trideset let. Pred leti je bil izvoljen v občinski svet, med prejšnjim mandatom župana Claudia Bignolina pa je bil imenovan za odbornika in je bil pristojen za urbanistiko in civilno zaščito. »Bil je resen, natančen in zanesljiv, skratka pravi gospod,« se ga spominja župan Bignolin.

Inženir Zupancich je za posledicami vdihovanja azbesta zbolel pred dvema letoma. Boleznii se je upiral; zdravil se je v Vidmu in Padovi, a naposled ga je bolezen premagala. »Tako velikega moža je ubilo tako majhno vlakno, ki so ga dolga leta nepremisljeno uporabljali iz izključno ekonomskih razlogov,« se hudujejo Zupancichevi svojci.

**Volitve 2012
GORICA**

Opozorilo kandidatom

Slovenske kandidate za občinske svete opozarjam, da imajo samo še danes čas, da nam na naslov gorica@primorski.eu posredujejo svojo predstavitev in fotografijo, ki ju bomo objavili na straneh Primorskega dnevnika. Besedilo izključno v slovenskem jeziku ne sme biti daljše od 1.500 znakov (presledki so vključeni), fotografija naj bo v formatu jpg.

SEL nagovarja volivce

Kandidati za goriški občinski svet in predstavniki stranke Svoboda Ekologija Levica (SEL) bodo danes med 9. in 12. uro nagovarjali volivce na vogalu med Travnikom in Raštelom v Gorici. Od jutri do petka pa bodo v dopoldanski času na Korzu Italia, pred nekdanjo kinodvorano.

Cingolani s Slovenci

Levosredinski županski kandidat Giuseppe Cingolani se bo jutri ob 20. uri srečal s predstavniki slovenskih društev v Kulturnem centru Loje Bratuž v Gorici.

SELCE - Priprave na juninski shod vasi Selo-Sela-Sele

Selani prvič v Italiji z željo po krepitvi vezi

Včerajšnje organizacijsko srečanje že pravi ljudski praznik - 30. junija pričakujejo tri tisoč ljudi

Župani in ravnateljica (levo); zbor Starši ensemble

Šestnajsti shod prebivalcev in društev iz vasi Selo-Sela-Sele prvič prirejajo v Italiji z željo po krepitvi prijateljskih vezi med Slovenci in Italijani. To so poudarili med včerajšnjim organizacijskim srečanjem, ki so ga priredili v Selcah v vidišku juninskega shoda Selanov, na katerem pričakujejo okrog tri tisoč ljudi. Že včerajšnje organizacijsko srečanje je nakazalo, da bo juninski shod velik ljudski praznik. Tako je včeraj v dvorani v Selcah uvodomna nastopila godba na pihaala Kras iz Doberdoba, ki je zaigrala slovensko in italijansko himno. Za godbeniki so zapeli otroci osnovne šole iz Romjana pod vodstvom Lucije Lavrenčič, nato pa se je predstavil zbor Starši ensemble, ki ga vodi Silvia Pierotti. Približno sedemdeset gostov iz raznih Sel je nagovoril ronški župan Roberto Fontanot. Pojasnil je, da so se pred šestdesetimi leti v Ronkah - po sedemnem občinskem svetu - odločili za pobratenje z Metliko, s ciljem krepitve sožitja pa dandanes ronška uprava odločno podpira juninski shod Selanov, ki je pomembna priložnost za utrjevanje prijateljskih vezi med Slovenci in Italijani. Prisotne je nagovoril tudi predsednik organizacijskega odbora za srečanje Sel Janez Stanič, ki je izrazil zadovoljstvo, da se shod prvič seli iz Slovenije v drugo državo. »Zelo zadovoljni smo, da nam shod daje priložnost osebnostne obogativitve in navezovanja novih prijateljstev,« je poudaril Stanič. Pomen juninskega srečanja Selanov so poudarili tudi župan Miren-Kostanjevica Zlatko Martin Marušič, doberdobski župan Paolo Vizintin in ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček; slednja je izpostavila pomembno vlogo, ki jo pri krepitvi sožitja in širjenju večjezičnosti odigrava slovenska osnovna šola iz Romjana. Po uradnem delu včerajšnjega srečanja so se udeleženci podali na ogled okoliških krajev z avtobusom, ki ga je dalo na razpolago pokrajinsko prevozno podjetje APT.

Pobuda za srečanje med prebivalci krajev, katerih ime ima slovenski koren »se-

lo«, se je porodila med združenji prostovoljnimi gasilci v Sloveniji, kmalu pa so se le-te tem pridružile še večje skupnosti. Prvega srečanja, ki je potekalo leta 1997, se je udeležilo štirinajst vasi in 422 ljudi. V letih so se v praznično pobudo vključili številni drugi kraji: na letošnjem srečanju v Selcah pričakujejo predstavnike 70 občin in okrog tri tisoč obiskovalcev. Ob slovenskih vaseh bodo v ronško občino prišli tudi predstavniki iz Avstrije, Madžarske in Vidme.

A. Devetak

A. Jarc

A. Marusic

M. Marušič

SAN PIER - 56. Dan krvodajalca iz tržiškega mesta okrožja Med nagrajenci izstopajo krvodajalci iz Doberdoba

Letošnje praznovanje dneva krvodajalca, ki ga prirejajo krvodajalska združenja iz Tržiškega, bo danes v San Pieru. Ob 9. uri se bodo člani krajevnih sekcij ter delegacije iz Slovenije in iz drugih italijanskih dežel zbrali na trgu krvodajalcev, od koder bo sprevod z godbo na pihala krvodajalcev iz Vileša na čelu krenil proti spomeniku padlim, kjer bo polaganje venčev. Ob 10. uri bo maša s spomin na pokojne krvodajalce, maševal bo duhovnik Lucio Comellato. Ob 11. uri bo v župniški dvorani osrednja proslava, med katero bo podeljevanje priznanj zaslужnim krvodajalcem.

Med prejemniki priznanj bo tudi štirinajst članov krvodajalskega združenja iz Doberdoba. Njihov predsednik Aldo Jarc je zelo zadovoljen nad lanskim

delovanjem, saj je ob koncu leta doberdobsko društvo štelo 147 aktivnih krvodajalcev in krvodajalk, ki zvesto darujejo kri, sploh pa je med njimi tudi veliko mladih. V transfuzijskih centrih v Tržiču in Gorici so lani darovali kri 170 krat, skupno se je nabralo kar 75 litrov krvi in plazme. Predsednik poudarja, da je doseženi rezultat zelo dober in vzbujajo optimizem za nadaljnje delovanje društva v današnjih nelahkih časih splošne krize.

Na današnji proslavi v San Pieru bodo nagrajeni Carlo Ferfolja, ki bo pre-

jel posebno odlikovanje za stokrat darovali kri, Alessandro Marusic, ki je kri daroval osemdesetkrat, ter Aleksandro Devetak, Armando Jarc in Martin Marušič, ki bodo prejeli zlato kolajino za petdesetkrat darovano kri. V kratkem bodo doberdobski krvodajalci priredili poseben družbeni večer, med katerim bodo nagrajeni še Lucia Ferfolja, Aldo Jarc, Aldo, Michele Maroso, Marco Padovan in Ivica Semolič, ki bodo prejeli srebrno kolajino; Peric Paolo bo prejel bronasto kolajino, Sabina Antoni, Emanuele Bruscina in Tanja Peteani pa diplomo.

PEČ - V 83. letu starosti

Umrl Ivan Petean, prosvetni delavec

Kulturno-športnemu društvu Vipava je predsedoval petnajst let

BERTO JARC
TONKIĆ

Ijubezno. Bil je tudi krvodajalec; kakih dvajset let je bil odbornik doberdobske krvodajalske sekcije, sploh pa je bil med prvimi v vasi, ki so se odločili za darovanje krvi. Dva mandata je bil odbornik v upravnem svetu doberdobske zadružne banke. Pokojnik zapušča ženo Berto Jarc in hčer Valentino; njegova druga hči Mirta je leta 1994 tragično umrla v prometni nesreči. Zbolel je pred enim letom, bolezna ga je hudo izčrpala, naposlед je umrl včeraj na svojem domu v Doberdoru.

Na svojem domu na Peči je v petek umrl Ivan Petean, nekdanji vsestransko angažirani družbeno-kulturni delavec. Rodil se je na Peči leta 1929 in že v mladih letih pokazal zanimanje za gledališče; najprej se je preizkusil kot igralec, več let pa je svoje znanje nudil kot režiser. Strokovnost v gledališki umetnosti si je nabral pri Rudiju Zajcu in Jožetu Babiču, kasneje pa v Prešernovem gledališču v Kranju, ko so mu ponudili tudi službo v Ljubljani. Ljubezen do gledaliških desk je izkazoval na Poljanah, Vrhu, Peči, v Štrmavru, Števerjanu in Sovodnjah. Povsod so je zdržal s plesko dejavnostjo in tudi na tem področju nosi zasluge, da so v nekaterih vased nastale ženske in moške pevske skupine. Pomembno poglavje Peteanova kulturne aktivnosti je povezano z ustanovitvijo kulturno-športnega društva Vipava, ki mu je predsedoval od leta 1976 do leta 1991. V tem obdobju sta izstopali Peteanova delavnost in prizadovost na kotalkarskem področju, ki sta

EDI JA
LADJA

marsikateremu članu društva Vipava pomagali, da je dosegel zavlidjive tekmovalne rezultate na vsedržavni ravni. Za svoje prizadevanje na področju ljubiteljske kulture je leta 1993 prejel priznanje ZSKD za življensko delo.

Zapušča ženo Jelko ter sinova Edija in Ladija. Za zdravstvene težave pokojnika je v zadnjih časih skrbel zdravnik Marijan Cijan, ki so mu zaradi tege svojci hvaležni. Pogreb Ivana Peteana bo v torek, 17. aprila, ob 14. uri v cerkvni na Peči.

Ogrevanje do 21. aprila

Goriška občina je podaljšala možnost uporabe javnih ogrevalnih naprav do 21. aprila. Odpre so lahko sedem ur dnevno, in sicer med 5. in 23. uro.

Šport in slatkorna bolezni

Športu in slatkorni bolezni bo posvečena okrogla miza, ki jo jutri ob 16. uri v palati Attems-Petzenstein prieja združenje ANIAJ. Med drugim bo poudarjen potenči športa pri zdravljenju in pri preventiji.

Društvo Vipava na koti 208

Kulturno-športno društvo Vipava s Peči prireja danes pohod Po sledeh prve svetovne vojne. Ob 8.45 se bodo zbrali pri Bonetih v Dolu in se odpravili na koto 208.

Faganel razstavlja

V galeriji Studiofaganel v Ulici XXIV Maggio v Gorici bodo danes ob 11. uri odprli razstavo likovnih del Roberta Faganela. Na ogled bodo dela, ki jih je avtor naslikal med potovanjem do ledenička Perito Moreno v Južni Ameriki.

Fotografije in platna

V palati Attems-Petzenstein v Gorici bodo danes ob 18. uri odprli razstavo »Arte all'Attems«; na ogled bodo postavili digitalne fotografije Giuseppe Mastrovito in Paula Davida Redferna ter likovna dela slovenskih umetnikov Klemna Bruna in Etka Tutte.

Dolga noč tudi danes

Razstava o grozodejstvih kolaboracionistov in okupatorjev med drugo svetovno vojno, ki nosi naslov Dolga noč in je na ogled v galeriji v Ulici Diaz v Gorici, bo zaradi velikega zanimanja odprt tudi danes. Ogledati si jo bo mogoče med 10. uro in 12.30 ter med 16. in 19. uro.

Rdeči čeveljčki v teatru

V Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici bo jutri ob 19. uri plesna predstava Rdeči čeveljčki. Nastopili bodo mladostniki in otroci na invalidskih vozičkih, ki gledalcu že s prihodom na oder odprejo svojo zgodbo. (km)

Koncert klavirskega dua

V novogoriškem Kulturnem domu bo jutri ob 20.15 klavirski koncert; nastopila bova Vladimir Viardó in njegova nekdanja studentka Aleksandra Pavlovič. (km)

Starodobniki po Brdih

Goriški klub lastnikov starodobnih vozil prireja danes osmo izvedbo shoda »Colli Goriziani Historic«. Start bo ob 9.45 na Travniku, do koder se bodo udeleženci podali po Krasu in Brdih do gostilne v dolini Grojnico.

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se je včeraj začela 12. izvedba pevske revije Zlata grla, ki jo prireja prostovno društvo Vrh sv. Mihaela. Po včerajšnjem revijskem delu bo danes ob 16. uri tekmovalni del, med katerim se bodo pred strokovno žirijo zvrstili štiri zbori

BUMBACA

GORICA - Goriška Mohorjeva družba

Na kavi s knjigo pesnica in pisateljica Claudia Voncina

V Sovodnjah Anamarija Volk Zlobec, v galeriji Ars »Odselitev« Ivana Tavčarja

Claudia Voncina

V tednu, posvečenem Slovenskim dnevom knjige, ki potekajo med 16. in 21. aprilom, je tudi Goriška Mohorjeva družba (GMD) prisotna na prodajnem sejmu na Kongresnem trgu v Ljubljani. Knjige GMD bodo na stojnicah Celjske Mohorjeve družbe, pa tudi v knjigarnah Celjske Mohorjeve v Ljubljani in Celju; za to priložnost bodo v prodaji z znatnim popustom. Pobuda bo veljala tudi v slovenskih knjigarnah v Italiji: tako v Katoliški knjigarni v Gorici kot v Tržaški knjigarni v Trstu bodo knjige GMD na voljo s popustom na prodajni ceni.

Ob robu Slovenskih dnevnih knjig se bodo na Goriškem zvrstile tudi tri kulturne pobude. V okviru srečanja »Na kavi s knjigo« bo v četrtek, 19. aprila, ob 10. uri v Katoliški knjigarni v Gorici pesnica in pisateljica Claudia Voncina v pogovoru z novinarico Eriko Jazbar predstavila svoja knjižna dela; dogodek prireja knjigarna v sodelovanju z GMD, Založništvo tržaškega tiska in Založbo Mladika. Ravno tako v četrtek, vendar ob 14.30, bo v občinski knjižnici v Sovodnjah srečanje z učiteljico in pisateljico Anamarijo Volk Zlobec, ki bo otrokom pripravovala zgodbe iz knjige »Na počitnice gremo«, ki jo je ilustrirala Paola Bertolini Grudina. V petek, 20. aprila, pa bo ob 18. uri v galeriji Ars na goriškem Travniku predstavitev nove pesniške zbirke tržaškega pesnika Ivana Tavčarja z naslovom »Odselitev«, ki je pravkar izšla pri GMD.

GORICA**Mladoporočenci v palači**

Dvorec v park Lantierjev se ponuja kot prizorišče s poroko povezane romantike in nepozabnih praznovanj. V ta namen bodo danes ob 15. uri odprli dvorec še zadnje goriške plemeške rodbine dogodka »Mladoporočenci v palači«, ki se bo začel z modno revijo poročnih oblek; soudeleženih bo dvajset razstavljevcov in ponudnikov storitev, od modnega oblikovalca in prodajalca dragotin do glasbenika, fotografka, cvetličarja, gostinca ... Vstop je prost, kdor pa želi sedeti med potekom modne revije, se mora prijaviti na tel. 0481-533284; več informacij na strani www.sposiopalazzo.it. Zvezec bo še spektakel letičnih latern.

Za začetek modna revija

DOBERDOB**0 Majih in koncu sveta**

V četrtek, 19. aprila, ob 20. uri bo na sedežu kulturnega društva Jezero v Doberdobu profesor Darko Slovenec iz Ljubljane predaval o Majih, plemenu, ki je živel in se razvijalo na Mehniškem polotoku od leta 1000-1100 pred našim štetjem do okrog leta 1500. Zgodovina tega plemena je še danes zavita v skrivnost. Templji Majev in mesta, ki jih je džungla popolnoma prekrila, se spet počasi kažejo v vsej lepoti in mogočnosti, to po zaslugu mehiškini in tudi drugih arheologov in znanstvenikov. Narava je življenje in čas, to so Maji dobro vede-

li, zato je njihov koledar res najtočnejši izmed vseh znanih sistemov mirjenja časa. S tem koledarem lahko merimo čas za milijone let nazaj, a tudi za milijone let naprej. Pomembno je vedeti, da je sveti koledar Majev uskljen z gibanjem planetov. Predavatelj profesor Darko Slovenec se že dolga leta ukvarja s to tematiko in bo poslušalcem obrazložil, zakaj se letos precej govorja o koncu sveta po koledarju Majev in zakaj je 21. december leta 2012 tako pomemben. Predavanje bodo spremljale diapositive. Predavanje je še zlasti zanimivo za mlade, saj se v zgodovini Majev, Aztekov, Toltekov, Olmekov in Inkov skriva marsikatera zanimiva skrivnost. (mp)

Kulturni center Lojze Bratuž
Združenje cerkvenih pevskih zborov
Zveza slovenske katoliške prosvete

vključno vabilo
na slovesnost podelitve
8. priznanja

Kazimir Humar

kulturni delavki in pesnici

IVANKI JERMOL ZAVADLAV

in

**MEŠANEMU PEVSKEMU ZBORU
FRANIČIŠEK BORGIA SEDEJ
IZ ŠTEVERJANA**

ob 60-letnici delovanja

Sreda, 18. aprila 2012, ob 20.30
v Kulturnem centru Lojze Bratuž
v Gorici

Na slovesnosti sodelujejo

Otroški cerkveni pevski zbor
Štandrež vodi Lucrezia Bogaro

Mešani pevski zbor

F.B. Sedej iz Števerjana
vodi Aleksandra Pertot
utemeljitev priznanj

Damjan Paulin, Dario Bertinazzi

**12. revija
Zlata Grfa****PD VRH SV. MIHAELA**

v sodelovanju z

Združenjem cerkvenih pevskih zborov Gorica

TEKMOVALNI KONCERT - otroški zbori

danesh, 15. aprila, ob 16.00

v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

Kino**DANES V GORICI**

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.15 - 19.50 - 22.10 »BattleShip«.

Dvorana 2: 15.30 »Pirati! Briganti da strapazzo«; 17.00 - 20.30 »Titanic« (digital 3D).

Dvorana 3: 15.45 - 17.50 »Biancaneve«; 20.00 - 20.00 - 22.00 »Il mio migliore incubo!«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.10 »BattleShip«.

Dvorana 2: 17.00 - 20.30 »Titanic« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.50 »Biancaneve«; 20.00 - 22.00 »Il mio migliore incubo!«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.15 - 19.50 - 22.10 »BattleShip«.

Dvorana 2: 15.30 »Pirati! Briganti da strapazzo«; 17.00 - 20.30 »Titanic« (digital 3D).

Dvorana 3: 15.45 - 17.50 - 20.00 »Biancaneve«; 22.00 »Romanzo di una strage«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.10 »BattleShip«.

Dvorana 2: 17.00 - 20.30 »Titanic« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.50 - 20.00 »Biancaneve«; 22.00 »Romanzo di una strage«.

FOTO: D. BERTINAZZI

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Bel Ami«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Bel Ami«.

Dvorana 6: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Diaz - Non pulire questo sangue«.

FOTO: D. BERTINAZZI

Dvorana 7: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Diaz - Non pulire questo sangue«.

Koncerti**GRAJSKE HARMONIJE NA GRADU**

KROMBERK prireja Kulturni dom Nova Gorica: v petek, 20. aprila, ob 20. uri bosta večer samospava oblikovala mezzofonopristka Mirjam Kalin in pianist Igor Vičentič.

PRIMORSKA POJE: v petek, 20. aprila, ob 20.30 bo koncert na sedežu društva Briski grič na Bukovju 6 v Števerjanu.

SNOVANJA 2012: v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v petek, 27. aprila, ob 20.30 nastopa Alexander Gadjev z diplomskim koncertom.

Šolske vesti

LICEJ GREGORČIČ-TRUBAR obvešča starše dijakov, da bo roditeljski sestanek v pondeljek, 16. aprila, ob 17. ure do 19.30.

ZOIS VEGA obvešča starše dijakov, da bo roditeljski sestanek v torek, 17. aprila, od 17. do 19. ure.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 46. redni občni zbor v četrtek, 19. aprila, (prvi sklic ob 19.30 in drugi ob 20. uri) na sedežu AŠKD Kremenjak v Jamljah, Prvomajska ul. 20.

VZPI IN AVLG GORICA vabita pred govorju južno železniško postajo v soboto, 21. aprila, ob 10. uri na slovesnost ob odkritju spominskega obeležja padlim partizanom na Goriški fronti v septembru 1943.

KD BRIŠKI GRIČ IZ ŠTEVERJANA v sodelovanju z ZSSDI in ZSKD prireja orientacijsko vožnjo z avtomobili »Brdaut 2012« v nedeljo, 6. maja, ob 12.30 na Bukovju pri turistični tabli v Števerjanu, start ob 13. uri, cilj ob 18. uri. Prijava na spletni strani društva na facebooku ter na naslov brdaut@gmail.com do 1. maja, tudi še na Prvomajskem slavju v Števerjanu; informacije po tel. 334-2294517.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA prireja predstavitev knjige »Ma usegligh je bilo lepo. Zgodbe s Trnovega, od Rijavcev, Nemcev, Voglarjev in iz Zavrha« Božo Hvala v torek, 17. aprila, ob 20. uri v gradu Kromberk.

VRHOVSKA SEKCija VZPI-ANPI predstavlja dokumentarni film »Fascist Legacy« o vojnih zločinib, ki jih je storila fašistična Italija v Jugoslaviji in Afriki v

km, obvezna čelada; informacije po tel. 328-8292397 (Robert) ali tel. 333-1581015 Dino v večernih urah, začenjena prijava udeležencev.

Čestitke

V sredo je SOFIA privekala na svet. Samanthu in Nicolas jo bosta crtala, malo Aurora se bo s sestrico igrala. S srečno družinico se veseli vsa žlahta iz Doberdoba.

Obvestila

PET PROMIL DAVKA IRPEF se lahko ob pripravi davčne prijave nameni delovanju ZSKD in ljubiteljski kulturi z navedbo davčne številke ZSKD (80003310317) v ustrezrem polju davčne prijave in podpisom.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

sklicuje 46. redni občni zbor v četrtek, 19. aprila, (prvi sklic ob 19.30 in drugi ob 20. uri) na sedežu AŠKD Kremenjak v Jamljah, Prvomajska ul. 20.

VZPI IN AVLG GORICA vabita pred govorju južno železniško postajo v soboto, 21. aprila, ob 10. uri na slovesnost ob odkritju spominskega obeležja padlim partizanom na Goriški fronti v septembru 1943.

KD BRIŠKI GRIČ IZ ŠTEVERJANA v sodelovanju z ZSSDI in ZSKD prireja orientacijsko vožnjo z avtomobili »Brdaut 2012« v nedeljo, 6. maja, ob 12.30 na Bukovju pri turistični tabli v Števerjanu, start ob 13. uri, cilj ob 18. uri. Prijava na spletni strani društva na facebooku ter na naslov brdaut@gmail.com do 1. maja, tudi še na Prvomajskem slavju v Števerjanu; informacije po tel. 334-2294517.

**Dom, vrt dvorišča...
Vse je prazno.
Kamorkoli se ozremo,
oko te naše išče.**

**Berta in Valentina sporočata,
da se je**

Pogrebi

JUTRI V RONKAH: 11.00, Giovanna Zotti vd. Iarc iz kapele pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na pokopališče.

JUTRI V TRŽIČU: 11.00, Rina Olivo vd. Longhin v kapeli pokopališča, sledila bo upapelitve.

Prireditve

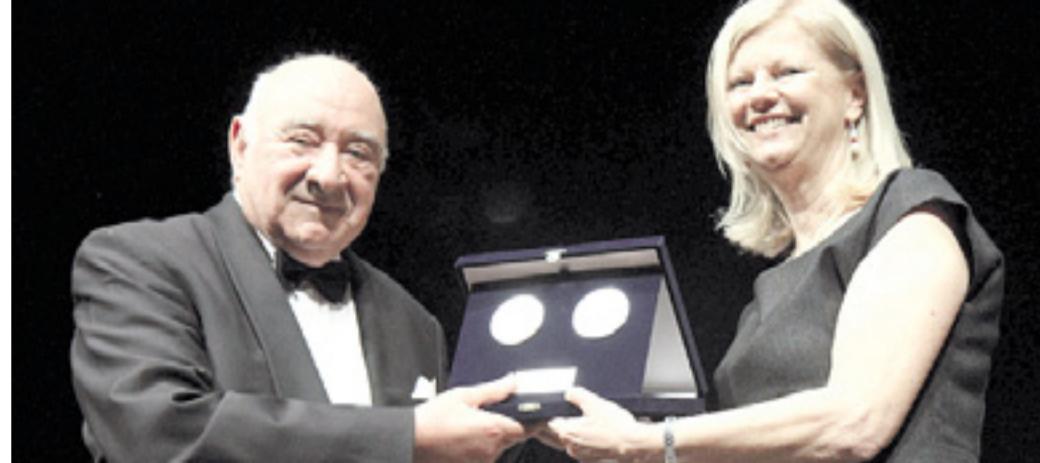
GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA prireja predstavitev knjige »Ma usegligh je bilo lepo. Zgodbe s Trnovega, od Rijavcev, Nemcev, Voglarjev in iz Zavrha« Božo Hval

TRŽIČ - Slovenskega dirigenta počastili na odru občinskega gledališča

Maestru Antonu Nanutu pečat hvaležnega mesta

Ob koncertu tudi mala razstava portretov, ki jih je svojemu možu posvetila slikarka Milojka Nanut

Glasbena sezona tržiškega občinskega gledališča se je v petek sklenila s slovenskim dogodkom: mojster Anton Nanut je za svoje dolgo in plodno sodelovanje prejel pečat mesta Tržič, priznanje, ki je namenjeno izstopajočim osebnostim na socialnem, ekonomskem in umetniškem področju. Odličje mu je podelila županja Silvia Altran s toplimi besedami, ki so slovenskemu dirigentu izrazile hvaležnost in čustveno navezanost, ki se je razvila v skoraj tridesetletnem obdobju. Županja je prebrala strnjeno curriculum umetnika, ki je v svoji dolgi karieri vodil vrsto uglednih orkestrov in se uveljavil tudi kot uspešen organizator pomembnih dogodkov, od duševniškega poletnega festivala, kjer je deloval od leta 1958 vse do leta 1974, do mednarodnega festivala sodobne glasbe Kogojevi dnevi, ki še vedno utripa kot pomembno stičišče novih-slovenskih in tujih-glasbenih smeri. Delo z orkestri, kot so Leningradska filharmonija, Wiener Symphoniker, Staatskapelle Dresden, Berlin Radio Symphony idr., mu je prineslo mednarodni ugled, v domovini pa je dolgo let uspešno vodil tako Slovensko filharmonijo kot orkester RTV Slovenija. S tem ansamblom je Nanut v Tržiču oblikoval 45 koncertov, vse od leta 1984, ko ga je tedanjii umetniški vodja Carlo De Incontrera prvič povaabil in navezel plodno čezmerno sodelovanje. Mojster je v svoji prisrčni zahvali tržiški občinski upravi in gledališču posebej omenil prijatelja De Incontrera, ki mu je zaupal velike in v gledališču včasih navedezno nemogoče projekte, od integralne izvedbe Mahlerjevih simfonij do vrste najpomembnejših mojstrovin 19. in 20. stoletja, s posebno pozornostjo do slovenskih, pa tudi slovenskih ustvarjalcev, ki so v Tržiču doživeli svoje krstne italijanske izvedbe. Mnogo koncertov je posnel deželnii sedež RAI iz Trsta, veliko posnetkov pa hrani tudi RTVS, ki je izdala lepo število zgoščen. Ko je bilo tržiško gledališče premajhno, so koncerete premestili v Ljubljano in občinstvo se je rade volje izdal vabilo slovenske prestolnice. Nanut je pozdravil še vrsto uglednih gostov in prijateljev, od kantskega župana Andreja Maffija do pesnika Cirila Žlobca, ki je že dolgo let predsednik festivala Kogojevi dnevi, ter Letizio

Katja Kralj

Della Marina, ki mu je zvesto stala ob strani v obdobju, ko je mojster vodil videmski Filharmonični orkester (OFU). Poklon mojstru, ki bo septembra praznoval okroglih osemdeset let, je zaokrožila mala razstava portretov, ki jih je svojemu možu posvetila slikarka Milojka Nanut.

Profesionalne vezi, ki so v preko dvajsetletnem sodelovanju postale prijateljske, ima Anton Nanut tudi z Orkestrom iz Padova in Veneta, ki je skoraj vsako leto gost Kogojevih dnevov v Kanalu njegov umetniški vodja Filippo Juvarra je nasledil De Incontrera na čelu tržiškega gledališča ter pokazal svoje spoštovanje do slovenskega mojstra z vabilom, ki je pred tržiškim koncertom vsebovalo tudi dva nastopa v Padovi. Visoka starost je nekoliko načela dirigentovo zdravje: zaradi bolečin v hrbitu mora mojster dirigirati sede, kljub temu pa je njegova energija še vedno dovolj živa, da mu je omogočila izpeljavo dveh koncertov v Padovi v istem dnevu, v roku štiriindvajsetih ur pa še tretjega v Tržiču, in to s programom, ki zahteva celega človeka: dve Brahmsovi simfoniji, tretjo in drugo, je mojster suvereno obvladal na pamet, kar priča o živosti duha in neusahnjeni poustvarjalni slasti. Odnos s padovskim orkestrom je izredno zanesljiv, skorajda zaupljiv: po dolgoletni karieri se je upokojil odlični koncertni mojster Piero Toso, njegovo mesto je začasno zasedel brillantni mladi violinist Francesco Senese, ki igra v različnih uglednih orkestrih - od Bologne do Venezuele -, tudi pod vodstvom Claudia Abbada. Orkester, ki običajno nastopa v manjši zasedbi, se je za priložnost okreplil z zunanjimi sodelavci, ni pa izgubil kohezije, ki zaznamuje njegov imeniten profesionalni nivo. Kleno, pa tudi romantično topo, je ansambel odgovarjal Nanutovim namigom, ki so zelo učinkovito oblikovali razgiban profil Tretje simfonije v F-Duru op. 90, še bolj preprčljivo pa je zazvenela Druga, v D-Duru op. 73, s tankočutnimi vezeninami, ki povezujejo blage melodije, z nostalgčnimi izlivi, ki so značilni za nemškega skladatelja, z eksplozivno veličino zaključnega stavka, ki je sprozil val navdušenih aplavzov polnoštevilnega občinstva.

Katja Kralj

Anton Nanut
z županjem Silvio
Altran (zgoraj),
slovenski dirigent
na odru tržiškega
teatra (desno)

BONAVENTURA

Giorgio Stabon

LOČNIK - Rajoni Prikimala pozivu po oživitvi

V Ločniku je v petek še zadnjic zasedal rajonski svet. V svojem uvodnem posegu je ločniški rajonski predsednik Giorgio Stabon obnovil zgodovino rajona, na koncu pa je pozval prihodnje občinske upravitelje, naj si prizadevajo za oživitev rajonskih svetov. Njegovem pozivu sta prikimala glavna županska kandidata - Ettore Romoli in Giuseppe Cingolani, ki sta bila med številnimi udeleženci zasedanja, zaradi množične prisotnosti predstavnikov političnih strank precej podobnega volilnemu shodu. Stabon je pozval takoj Romolja kot Cingolani, naj se tudi pisno obvezeta, da bosta v primeru izvolitve posegla na deželi za oživitev rajonov; oba kandidata sta zagotovila, da bosta storila, pri čemer je Stabon ob zaključku srečanja ugotavljal, da bi bil namesto obljub o oživljjanju rajonov veliko bolj zadovoljen, ko bi občinski svet že poskrbel za njihovo ohranitev.

Stabon je opozoril tudi na številne težave, ki jih prinaša ukinitve rajonov in so v prvih vrstih vezane na upravljanje prostorov, v katerih so zasedali rajonski sveti in so hkrati predstavljali pomembna družbena središča. Ravno zaradi tega so se v Ločniku odločili za ustanovitev združenja, v katerega bodo vključena vsa vaška društva; združenje želi postati glavni sogovornik občine za vse, kar se bo v prihodnjih letih dogajalo v Ločniku.

SOVODNJE-CELOVEC - Osnovnošolci sooblikovali slovarček

Trijezični poklici

Izid učnega pripomočka omogočilo sodelovanje šol iz Avstrije, Slovenije in Italije

»Ena-dva-tri - Mali slovarček - Poklici / Eins-zwei-drei - Ein kleines Wörterbuch - Berufe / Uno-due-tre - Un piccolo vocabolario - Professioni« je naslov lepih slikanic, ki je izšla v lanskem letu in so jo s svojo domišljijo in ustvarjalno žilico sooblikovali učenci osnovne šole Petra Butkoviča-Domna iz Sovodenj. Gre za trijezični slovar na 32 straneh, ki se izraža v slovenščini, italijanščini in nemščini, bralcu pa ob besedah nagovarjajo otroške ilustracije - tudi sovodenjske -, s katerimi je bogato posejan. Publikacija, ki je nastala po zamisli Gabriele Hobel, je po celovški krstni predstavitev končno pristala na knjižnih policah in v šolskih razredih. Nekaj izvodov je prišlo tudi v Sovodnje, kjer so otroci ponosni na svoj doprinos.

Slovarček je izdal celovški kulturni center Haček v sodelovanju z osnovnimi šolami v Avstriji, Sloveniji in Italiji kot učni pripomoček za učenje treh jezikov. Njegova posebnost je, da so ga pretežno oblikovali otroci sami, sicer s pomočjo učiteljic in strokovnjakov; projekt je vodil Samo Lampičler, asistentka je bila Tatjana Kupper-Pavčič, za besedilo sta poskrbeli Helga Mračnikar in Ursula Reuter-Mayring. Zamsel o slovarčku se je porodila že pred leti; leta 2009 je izšel prvi del, lani pa drugi, pri pripravi katerega so ob sovodenjskih učencih sodelovali še ljudske šole iz Železne Kaple (Eisenkappel), Brnice (Furnitz), Grebinja (Griffen), Straže vasi (Hohenturn) in Loč (Latschach) v Avstriji ter osnovna šola Bistrica - Tržič v Sloveniji.

Proti koncu lanskega šolskega leta je sovodenjsko šolo obiskala Tatjana Kupper-Pavčič, predstavila projekt in se na Korosko vrnila z razveseljivo novico, da so otroci in njihovi učitelji likovne vzgoje z navdušenjem sprejeli iziv. V Sovodnjah so se lo-

Ena izmed ilustracij sovodenjskih otrok

tli raziskovanja poklicev, pridobljeno znanje pa so prelili v ilustracije, ki so jih nazadnje poslali v Celovec. Tam je komisija izbrala najprimernejše risbe in z njimi okrasila slovar. Decembrske predstavitev so se v celovški knjigarni Haček udeležile ravnateljica Sonja Klanjšček in učiteljici z osnovne šole v Sovodnjah, ob njihovi vrnitvi pa so otroci z zadostenjem ugotovili, da je v slikanicah veliko njihovih risb, ki pripovedujejo o učiteljih, profesorjih, vzgojiteljih, dalje o športnih in umetniških, zdravnikih, gasilcih in policistih, pa še o kmetih, delavcih, trgovcih, šoferjih, arheologih, znanstvenikih, uradnikih, knjižničarjih in reporterjih.

Kulturni center Lojze Bratuž
vlijudno vabi
na odprtje razstave

DOSEŽKI AMERIŠKIH SLOVENCEV: prispevek kulturam dveh domovin

O razstavi bo spregovorila dr. Mirjam Milharčič Hladnik
glasbeni poklon Noemi Cristiani, violina

Kulturni center Lojze Bratuž
Četrtek, 19. aprila 2012, ob 18. uri

Razstavo je omogočil Institut za slovensko izseljenstvo in migrante ZRC SAZU

GORICA - V centru Lojze Bratuž

Razstava, ki je nastala na dveh straneh oceana

Poklon dosežkom slovenskih izseljencev in njihovih potomcev v ZDA

Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU je ob 20-letnici osamosvojitve Slovenije in ob svoji 30-letnici pripravil razstavo z naslovom »Dosežki slovenskih izseljencev in njihovih potomcev v Združenih državah Amerike - Prispevek kulturam dveh domovin«. Avtorja potujoče razstave, ki jo bodo v četrtek, 19. aprila, ob 18. uri odprli v galeriji Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici, sta Joe Valenčič iz Clevelandu in Mirjam Milharčič Hladnik z omenjenega inštituta ZRC SAZU. Razstava je torej nastala na dveh straneh oceana, v Clevelandu in v Ljubljani, in je poklon ustvarjalnosti in morenov, ki vežejo ljudi, celine, morja in kul-

ture. »Z naslovom, ki je napisan v dveh jezikih, želimo poudariti, da verjamemo v razumevanje in v to, da so ljudje, ki se selijo, ustvarjalci na različnih koncih sveta, v svojih različnih domovinah. Verjamemo v sestavljenje identitet, v sestavljenje kulture,« pravi Milharčič Hladnikova, ki bo v imenu vseh avtorjev spregovorila na gorškem odprtju razstave. Prikazano gradivo - zapiske, fotografije in dokumente v izvirnikih ali v reprodukcijah - je prispeval Joe Valenčič. Zlasti po njegovi zaslugu danes vemo, da so ustvarjalni dosežki Slovencev znatno severnoameriškega talnika veliki, morda celo večji, kot bi pričakovali glede na njihovo število.

nedeljske teme

POMEMBNA PRILOŽNOST OB KRIZI POLITIKE IN ANTIPOЛИТИКЕ

Ali bo politika sposobna zasnovati temeljit zasuk?

VOJMIР TAVČAR

V eliko nezaupanje v stranke, obenem pa težave tudi za tiste skupine, ki so gradile svoj konsenz na populističnih prijemih. V italijanski politični krizi sta v zadnjem času zelo vidna ta dva po svoje protislovna aspekta: na eni strani so tradicionalne stranke, katerih ugled v očeh volivcev je najnižji, od kar je po vojni nastala italijanska republika, po drugi pa so v hudi krizi tudi tiste sile, ki so rade segale po populističnih prijemih, ki so iskale hitre in poenostavljene rešitve, ki so gradile veliko na obljubah in malo na dejanih.

Potem ko je gospodarska kriza lanskega novembra odpihnila predsednika vlade Silvia Berlusconija in njegovo mesto prevzela vlada Maria Montija, se je Berlusconijev desetletni politični partner Umberto Bossi odločil za ostro opozicijo, v upanju, da bo iz klopi opozicije z vse glasnejšim

oporekanjem delu Montijeve vlade utrdil in morda tudi okreplil ugled pri volivcih »Padanije«, ki so se čutili obehjene, saj desetletno sodelovanje liškega vodstva v vladi ni obrodilo nobenega od pričakovanih sadov.

Vendar Bossijevo upanje ni trajalo dolgo. Potem ko je bruhihl na dan primer blagajnika Marjetice Luigija Lusija, ki si je prisvojil dober del strankinega denarja, ne da bi se voditelji tega zavedali, je podoben škandal zajel tudi Severno Ligo in delo njenega blagajnika Francesca Belsita, ki je s strankinim denarjem skrbel za potrebe Umberta Bossija in njegovih družinskih članov. Odmev je bil tako močan, da je tudi Bossi, ki je do pred nekaj dnevi obvladoval Severno ligo, bil prisiljen odstopiti z mesta vse-državnega sekretarja. Da bi se opral pred člani stranke je Bossi tudi svojega sina Renza (ki je sicer splošno znan z vzdevkom »Trota«, ker mu oče ni hotel priznati statusa »delfina« in ga je označil za veliko manj upošte-

vano postrv) prisilil, naj odstopi z mesta deželnega svetnika Lombardije.

Za mesto novega krmara »lumbardov« se poteguje Roberto Maroni, ki je bil z Bossijem eden od ustavniteljev lige. Vprašanje je, ali se mu bo podvig posrečil, predvsem pa je vprašanje, ali mu bo uspelo ohraniti pri življenju Severno ligo, njene med sabo skregane frakcije, ki jih je Bossi znal ohraniti pod isto streho, ker jim je stalno nakazoval nasprotnika (najpogosteje je to bil to »lakomni« Rim, prav pa so prišli tudi bruseljski birokrati, režimski tisk in drugi), nad katerim so lahko znašali svoj gnev.

Rasistična gesla, psovjanje nasprotnikov, grožnje s krvavim obračunom (njegovih 300.000 lombardskih pušč z ustrezno količino streliva je spominjalo na Mussolinijevih 8 milijonov bajonetov), mahanje z obešenjaško zanko v parlamentu, so bila odraz Bossijevega pristopa, ki se zdaj v zatonu. Tudi zato, ker je z globalizacijo severna Italija doživila ta-

ko korenite spremembe, da jih Bossi ni znal več dojeti in tolmačiti. In tudi Maroni, ki ostaja pri nostalgiji do Padanije, se omejuje na stare parole, ki niso več v sozvočju s stvarnostjo.

Umberto Bossi in Silvio Berlusconi nista bila edina populistična na italijanski politični sceni. Marsikdaj je skominam populističnih prijemov nasedel voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro, večkrat se jima predaja tudi komik Beppe Grillo, ki je navdihnil nastop gibanja Petih zvezdic. Vsak si zdaj skuša pridobiti vsak del razočaranih »lumbardov«; včasih se populističnim prijemom ne izogne niti radikalna levica.

Berlusconi in Bossi sta bila med navedenimi najbolj uspešna, njun padec - pa tudi skromen odmev ostalih - kaže, da je morda v zatonu demagoški in poenostavljen pristop do politike. Nekaj časa ljudje nasedejo politikom, ki stalno naravnava svoja jadra po vetru, surfajo po valovih nezadovoljstva: ko so ljudje do grla siti razmetavanja z javnim denarjem, postane glavni krivec »tatinski Rim«, ko jim gre vsiljivost strank čez glavo je že pripravljen pojmom »kaste«, tarča napada in netivo antipolitike tako z desne kot z leve.

Na te prijeme se volivci v Italiji ne odzivajo več tako kot v preteklosti, ker se morajo spoprijemati z vskdanjimi praktičnimi problemi, vendar začuda zaton populizma v očeh volivcev ni ovrednotil bolj tradicionalnih strank, ki se po svoje trudijo, da bi zapravile še tisto malo verodostojnosti, ki so jo doslej ohranile.

S tega vidika so nastopi strank sedanje nenavadne vladne večine in ravnanje parlamentarcev naravnost zgodeni. Vzemimo na primer problem finančiranja politike, ki je v zadnjih mesecih v središču pozornosti po izbruhih primerov Lusi in Belsito in na katerega se ljudje odzivajo z naraščajočim zgražanjem, ki je tem bolj izrazito, ker jih kriza v vladni ukrepi za obvladovanje gospodarskih težav silijo k zategovanju pasu. V času, ko se je povzelo število ljudi, ki so si iz obupa zradi nepremostljivih finančnih težav vzeli življenje, so bile stranke sposobne zasnovati samo sistem nadzora, ki naj bi zagotovil verodostojnost bilanc strank in preprečil malverzacije, višina finančnih sredstev pa naj bi ostala nespremenjena, čeprav država povrne strankam približno štirikrat toliko, kot so porabile za volilno kampanjo. Pristale naj bi samo na to, da bi delež, ki bi ga morale dvigniti julija (100 milijonov evrov), vnovčile z nekajtedenskim zamikom. Po izračunih računskega sodišča je država od leta 1994 izplačala strankam 2 milijardi in 253 milijonov evrov, medtem ko so za volilne kampanje porabile skupno 579 milijonov. Kot je priporabil izvedenec za ustavno pravo Michele Ainis bi nas stalno manj, če bi vzdrževali harem kakšne sultana.

Da ne bo nesporazumov: očitno je, da so za politiko potrebna sredstva in prav je tudi, da se delo političnih strank finansira z javnim denarjem. Vendar je pri tem potreben občutek za mero. Povsem nesprejemljivo je, da stranke bogatijo, v času, ko so državljanji zaradi krize prisiljeni k zategovanju pasu, krajevne uprave pa k stalnemu krčenju socialnih storitev.

Podobno mero neobčutljivosti so pokazali parlamentarci in mnogi deželni svetniki. Čeprav je njihovo delo odločno preplačano, so svoje dohodek odškrnili za smešno nizke vsote, ki so izvene le skoraj v posmeh ljudem, ki se z veliko težavo prebijajo do konca meseca. Kot je bil na primer sklep, da bodo omejili ugodnosti bivših predsednikov parlamenta, ki pa bo začel veljati leta 2023. Sicer pa je tak pristop že stara bolezen politikov, ki se odločijo za reforme, a pod pogojem,

da bodo začele veljati, ko bodo na politični sceni njihovi vnuki.

Podoben je pristop do volilnega zakona. Z besedami je sedanji »porcellum« neprejemljiv za vse stranke, vendar reforma, glede katere naj bi se bili pred nedavnim uskladili Angelino Alfano (Ljudstvo svobode), Pierluigi Besani (Demokratska stranka) in Pierferdinando Casini (tretji pol) ni videti veliko boljša, saj na primer ne vrača volivcem pravice, da sami izberejo svoje predstavnike, ampak še vedno prepusta izbiro kandidatov sekretarjem.

Nekaj podobnega velja tudi za institucionalne reforme, glede katerih naj bi se uskladili voditelji vladnega zaveznštva. Osnutek, ki ga je pripravil nekdaj predsednik poslanske zbornice in eden od voditeljev Demokratske stranke Luciano Violante, je politolog Angelo Panebianco označil kot »priročnik za obrambo ogroženih strankarskih oligarhij«.

V tem času je naravnost prese netljivo, kako so lahko stranke tako gluhe za zahteve ljudi, kolikšen je njihov prezir do zelo razširjenega razpoloženja, kako brezobzirne so v obrambi svojih privilegijev, čeprav jim izidi javnomnenjskih raziskav jasno kažejo, da se njihova kredibilnost (in v tem ni velikih razlik med desno ali levo opcijo) bliža ničli.

Kot je pravilno poudaril Federico Geremicca, kriza druge republike vse jasneje kaže, da nismo priče samo vse manjši verodostojnosti politike in strank, ampak da vzhodno krizo doživlja tudi antipolitika, vsaj tista, ki je izdatno segala po populističnih prijemih. Montijeva vlada in njena še sorazmerno visoka priljubljenost sta simbol krize strank in politike, objekto lice Umberta Bossija in kričanje »lumbardov«, ki se čutijo izdani, pa so simbol krize antipolitike.

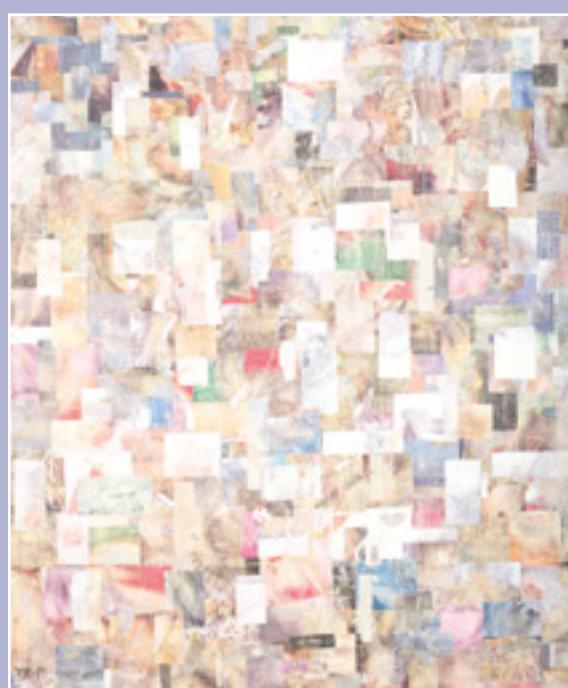
Vzoredni in zrcalni krizi, ki označujejo politično sceno v Italiji, sta lahko nezanemarljiva priložnost za korenit zasuk, za nov začetek. Na poti je seveda – in ne more biti drugače – lahko samo politika. Ni mogoče seveda pozabiti, da so razmere zelo zahtevne, saj mora odločati sedanji parlament, ki je še nekaj mesecev tega z večino glasov sklenil, da je bila Karima El Mahroug, sicer bolje znana kor Ruby Rubacuori, sorodnica nekdanjega egiptovskega predsednika Hosnija Mubaraka. Dela ne manjka. Snovati širokopotezno ustavno in institucionalno reformo bi bilo samo slepilo, ker za tako zahtevne spremembe ni dovolj časa, vendar bi bila nova, sprejemljivejša pravila o javnem finansiraju strank, sodoben volilni zakon, ki ne bi več krnil pravice volivcev, da izberejo svoje predstavnike, pravičnejša porazdelitev bremen krize, napor za zopetni zagon gospodarstva že dovolj jasni in pomembni signali, da se politika želi prenoviti in namerava ubrati nova pota.

Predvsem pa je za stranke odločilnega pomena, da se lotijo svoje osnovnega naloge: snovanja političnih projektov. Morda bi jim ljudje prisluhnili in začeli razpravljati, če bi skušale dojeti bistvo sedanje krize in nakanici, kako se jo – mimo nujnostnih ukrepov Montijeve vlade – v srednjeročni perspektivi lahko preseže.

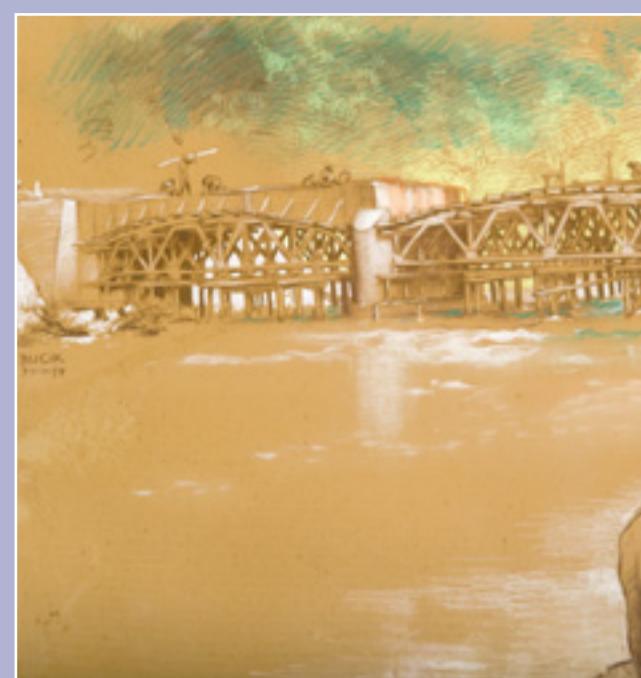
Ostaja vprašanje, ali so sedanje stranke tega sposobne, ali so poleg strankarskega taktiziranja, ki volivcem preseda, sposobne širokopotezne politike. Predsednik republike Giorgio Napolitano je pred nedavnim zelo zaskrbljeno opozoril, da je v igri usoda demokracije in svobode. Če do jasnega zasuka ne bo prišlo, ni izključeno, da bi se po ruševinah druge republike v prihodnje sprehajal kak »bel vitez« podobno kot se je nek njegov predhodnik sprehajal po ruševinah prve.

Milko Bambič

Franko Vecchiet

Avgust Bucik

Lojze Spacal

Riko Debenjak

Rudolf Saksida

UMETNOST 20. STOLETJA MED ITALIJO IN SLOVENIJO

Razprta obzorja

JASNA MERKÙ

V prestižnem razstavišču bivše ribarice Salone degli Incanti bo od 21. aprila do 17. junija na ogled doslej najbolj obsežna in reprezentativna razstava likovnih del slovenskih umetnikov, ki so ustvarjali na območju Tržaške in Goriške v dvajsetem stoletju. Razstava se navezuje na partnersko retrospektivo, ki je na ogled v Cankarjevem domu v Ljubljani in se osredotoča na delo nekaterih slovenskih tržaških mojstrov med leti 1945-60 in je prav tako deležna častnega pokroviteljstva Predsednikov Republike Italije Giorgia Napoletana in Republike Slovenije Danila Türk. Pomenljivo je pokroviteljstvo Občin Trst in Ljubljana, ki želita posebej podpreti kulturo kot sredstvo povezovanja in preseganja pregrad. Poobudniki razstave so finančna družba KB 1909, Banka Montepaschi di Siena in Občina Trst.

Skupni naslov obeh razstav Razprta obzorja posebej poudarja prav odpiranje pogleda na stičišče med Italijo in Slovenijo, med sredozemsko - latinskim in germansko - gotskim svetom srednje Evrope. Pred vojno je bilo prizorišče na področju umetnosti dokaj homogeno, ustvarjalci so se nato odzvali na velike spremembe 20. stoletja ter ubrali samostojnejše poti, ki bistveno razlikujejo njihovo poetiko likovnega izraza ter obenem odražajo specifične posebnosti, vezane na zgodovinski in geografski kontekst.

Finančna delniška družba KB 1909 je naslednik Kmečke banke, od katere je podedovala tudi zbirko umetniških del primorskih avtorjev, ki jo je

v času dopolnjevala z nakupi pri institucijah, v galerijah, pri zasebnikih in na dražbah ter obsega danes preko 450 likovnih del. KB 1909 zbirko Art Collection nenehno bogati z nakupi del umetnikov mlajše generacije in z razpisom natečaja Okno v svet, da nadaljuje z zbiranjem in združevanjem slovenske kulturne dediščine. Novejše pristope in ustvarjalce namerava predstaviti posebej v okviru drugega projekta, na pričujoči razstavi pa ostajajo v ospredju zgodovinsko priznani umetniki, ki pripadajo starejši generaciji. Na razstavi bomo tako videli presek ustvarjalnosti slovenskih mojstrov v Italiji, ki sega od prvih do zadnjih let dvajsetega stoletja.

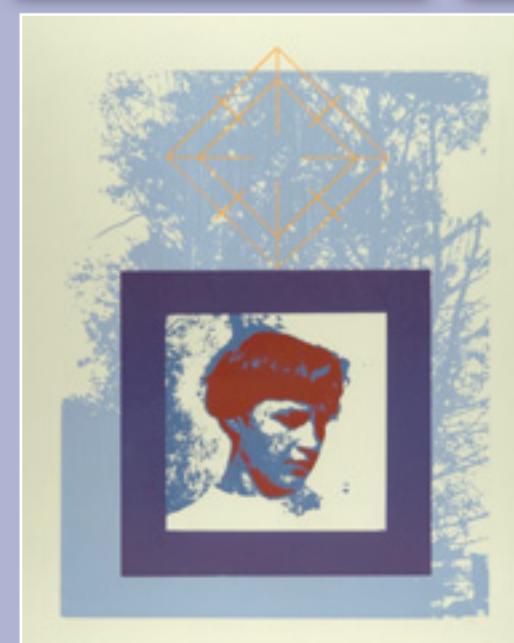
Finančna družba si posebej prizadeva za ohranjevanje in dokumentiranje ustvarjalnosti krajevnih umetnikov s poudarkom na slovenski kulturni dediščini. Pomenljiv je zato dogovor z Banko Montepaschi di Siena, ki je po desetletnem pogajjanju brezplačno posodila goriški finančni družbi skupino 37 del. Slednja so nekoč pripadala Tržaški kreditni banki, nato ji je prevzela Antonveneta in so danes del obsežnejše zbirke banke Montepaschi di Siena. Statut ne dovoljuje prodaje, namen je zavzemanje za popolno ovrednotenje umetnosti v povezavi s teritorijem, zato je pristala na zastonjski depozit z možnostjo uporabe.

Uspešen razplet dolgoletnega pogajanja omogoča popolnejši vpogled v to pomembno ustvarjalno obdobje, čas velikih družbeno političnih sprememb, na katere so se odzivali tudi umetniki.

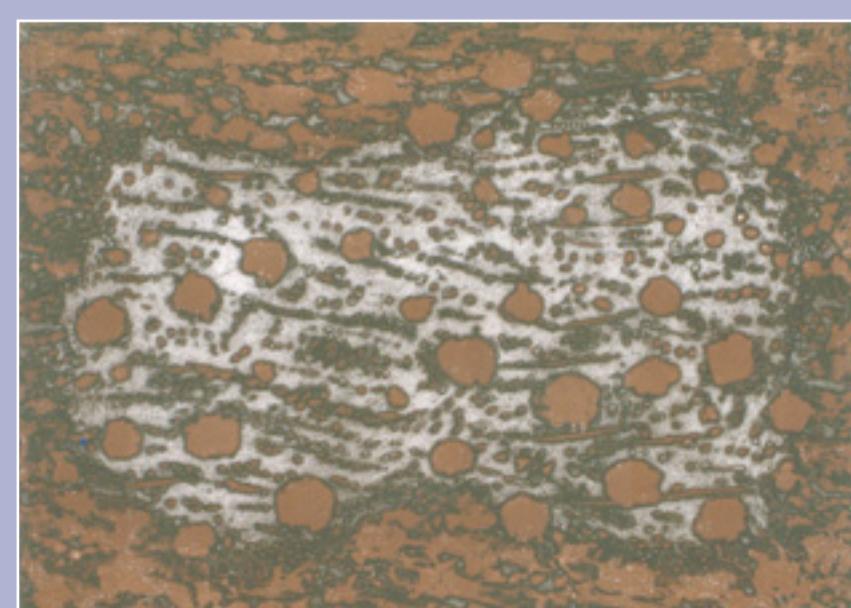
Širša italijanska javnost pozna imena nekaterih bolj uveljavljenih umetnikov kot so Mušič, Spacal, Černigoj, Bambič, Grom, Saksida, Sirk, Cesar, Palčič in Kralj. Nekateri drugi avtorji pa so bolje poznani v slovenskem prostoru. Razstava nudi možnost večje vidljivosti, predvsem pa postavlja v ospredje umetniško vitalnost dejansko številčno majhne skupnosti, ki je bila od nekdaj posebej dovetzna do sprememb in dokaj aktivna na umetniškem področju. Odločnost, pozitivna naravnost in izrazita prepoznavnost posameznih likovnih mojstrov so imele pomembno vlogo v kulturnem in umetniškem življenju tega prostora.

Predsednik finančne družbe Boris Peric se zaveda pomena umetnosti in kulture, ki dodatno pridobi na ponenu v primeru zbirke, saj kot celota presega zgolj simbolni pomen posamezne stvaritev in zaživi v širšem kontekstu. Zbirka pomeni danes pomenljiv presek ustvarjalnosti slovenskih mojstrov na robu slovensko italijanskega kulturnega okolja, ki sodi v širši evropski kontekst ter je obenem vezana tako na politični kot na ekonomski razvoj. KB 1909 Art Collection pomeni zato tudi v luči poslovnih rezultatov družbe dodatno vrednost za vse nosilce interesov.

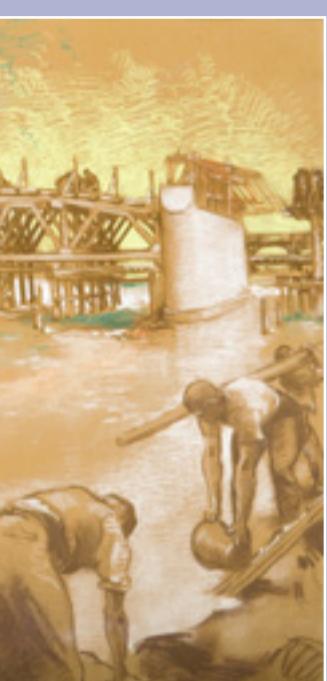
V Trstu si bomo tako ogledali izbor 180 posebej reprezentativnih likovnih del iz omenjenih zbirk ter nekatera dela, ki so jih posodile slovenske ustanove in sicer: Skovenska kulturno gospodarska zveza, Slovensko stalno gledališče, Zveza slovenskih

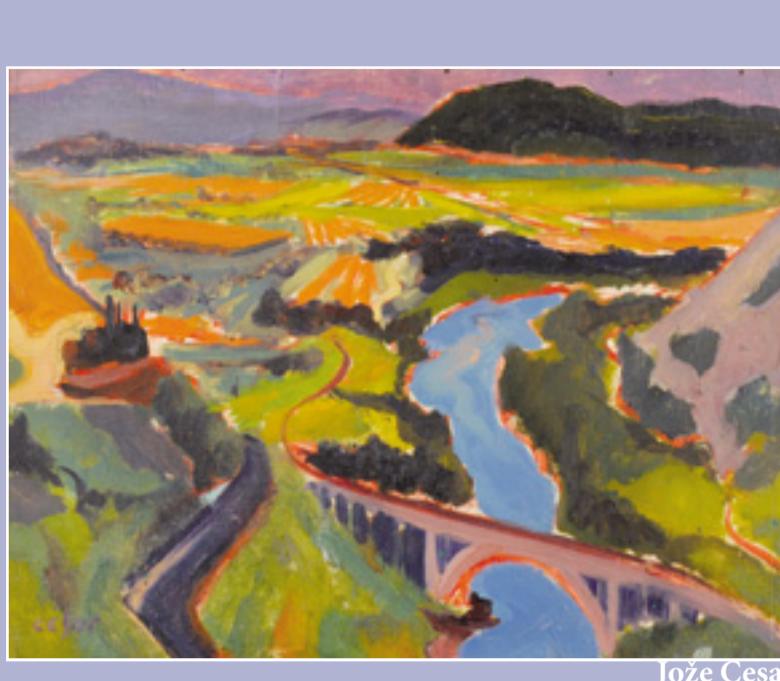
Paolo Petricig

Zoran Mušič

Demetrij Cej

Jože Cesar

urnih društev in Jadranska finan-
družba d.o.o. iz Trsta.

Umetniški svet razstave sestav-
o: umetnostni zgodovinar in ku-
Joško Vetrin, umetnik Franko
Vecchiet, ki bo poskrbel obenem za
avitev, Donatella Capresi kustosi-
zbirke Banke Montepaschi di Sie-
n direktorica tržaških muzejev Ma-
Masau Dan.

Izbrani eksponati se zelo razli-
jo, nehomogenost pri zastopstvu
je narekovala pot-
itev, ki upošteva določene temat-
sklope in preko le-teh ponuja or-
ski vpogled v umetnost prejšnjega
v, s posebnim poudarkom na po-
i čas. Upoštevajoč dela posamez-
avtorjev po kronološkem razpo-
bodo skupine likovnih del zbra-
po tematikah kot so npr. krajine,
reti, tihozitja, interjerji ali po pri-
u: akvareli, monotypije, grafike.

Ob vhodu v razstavni prostor se
gledalec znašel pred nekaterimi
poličnimi, oziroma bolj raprezen-
tivimi deli bolj uveljavljenih moj-
v: velika Spacalova tapiserija z na-
om Obmorsko mesto in dve od še-
intarzij, ki jih je na Černigojev na-
zvedla umetnica Adriana Marassi
lovensko stalno gledaliče ter so za
orilnost doživele restavratorski
g. Med deli, ki uvajajo razstavo, so

Veduta Gorice Toneta Kralja,
pozicija Silvestra Komela z naslo-
Prizmatična skladnost in Konjič-
orana Mušiča. To so obenem dela
strov, ki so se rodili v zadnjih de-
tih devetnajstega stoletja in so
arjali zlasti v prvi polovici dvajse-
stoletja. V tem obdobju so se ne-
ri umetniki naprej navdihovali po
topu romantičnega realizma in
resionizma ter bili manj dovetni
novih prijemov, ki jih je nakazoval
impresionizem.

Prvi najobsežnejši sklop ekspo-
v zaobjema krajinske motive z de-
netnikom kot so Avgust Bucik, Al-
Sirk, Veno Pilon, Milko Bambič,
Debenjak, Avrelj Lukežič, Bog-
Grom, Jože Cesar, Silvester Godi-
Anton Mihelič, Robert Faganel, Av-
Černigoj. Posebej so zbrana dela
strov v tehniki akvarela, sledi sku-

pina portretov. Osrednji prostor raz-
stave zaobjema tri manjše samostojne
postavitev, posvečene najpomembnej-
šim umetnikom, Lojzetu Spacalu, Av-
gustu Černigoju in Rudolfu Saksidi.

Umetniki, rojeni na prelomu sto-
letja, so izoblikovali prav v času med
obema vojnoma in bili pod vplivom zel-
lo različnih likovnih smeri, v javnosti
so se predstavili predvsem po drugi
svetovi vojni in se uveljavili v širšem
evropskem prostoru.

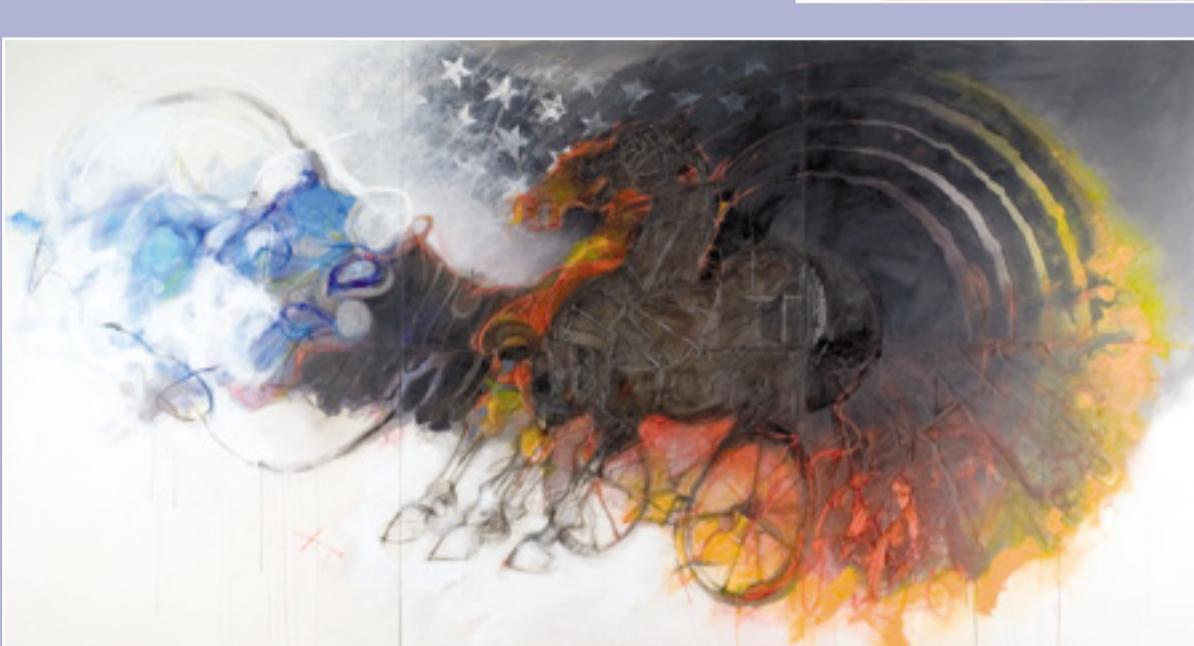
Pregled se zaključi z umetniki
mlajše generacije, ki je doživel vpliv
gibanj iz druge polovice dvajsetega
stoletja in večina katerih je danes še
aktivna. Posebej so zbrana dela članov
skupine Grupa U, ki so jo sestavljali
Robert Kozman, Deziderij Švara,
Franko Vecchiet, Franko Volk, Boris
Zulian in Edi Žerjal. Dalje bodo na
razstavi zbrana tihozitja in interjerji z
intimističnimi slikami. Posebej bodo
razstavljeni Spacalove monotypije in
druga dela na papirnatih podlagi, kot so
grafike Vena Pilon, Rika Debenjaka,
Avgusta Černigoja, Lojzeta Spacala,
Zorana Mušiča, Paola Petriciga, Zo-
re Koren Škerk in Jasne Merku'.

Razstava zaključuje večja stena,
obrnjena proti mestu, z najbolj sodob-
nimi prijemi umetnikov kot so: Demetrij Cej, Deziderij Švara, Klavdij Pal-
čič, Vladimir Klanjšček, Franko Vec-
chiet, Boris Zulian, Hijacint Jussa, Alfred
De Locatelli, Patrizia Devidé.

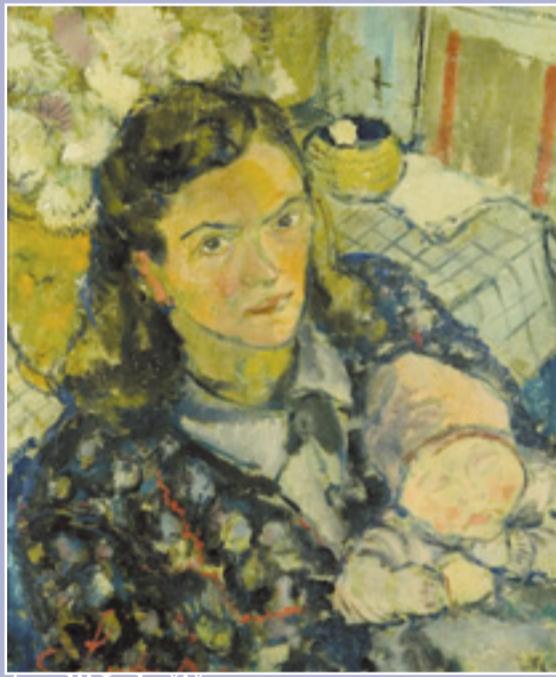
Pobudo dopolnjujejo ustvarjalne
delavnice, odvijali se bodo seminarji in
vodení ogledi, za katere je potrebna
predhodna najava na tel. številko 0481
530412. Informacije in rezervacije do-
bite na tel. 040 3226862.

Ob razstavi je izšel bogato
opremljen trojezični katalog v slo-
venščini, italijanščini in angleščini s
strokovnim esejem izpod peresa ku-
stosa Joška Vetrin in s strokovnimi
shedami za posamezna dela, ki jih je
oblikoval umetnostni zgodovinar Sa-
ša Quinzi.

Razstava bo na ogled od pone-
deljka do petka 11.30-13.00 in 16.00-
20.00; ob sobotah, nedeljah in praz-
nikih od 10.00 do 20.00. Vstopnica
znaša 6 €, s popustom 4 €; mlajši od
14 let imajo prost vstop.

Klavdij Palčič

Avrelj Lukežič

Bogdan Grom

Avgust Černigoj

Tone Kralj

KMEČKA ZVEZA

Pojasnila glede novega davka IMU

V teh dneh se veliko članov in drugih interesentov obrača na Kmečko zvezo za pojasnila v zvezi s plačevanjem Enotnega občinskega davka IMU (prej ICI) na zazidljiva zemljišča, zlasti tista, ki jih obdeluje profesionalni kmet. Vprašanja se nanašajo tudi na obdavčevanje kmečkih stavb, tako bivalnih kot strumentalnih.

Glede zazidljivih zemljišč vemo, da so obdavljeni. Davek IMU se izračuna tako, da se tržno vrednost zemljišča pomnoži s količnikom, ki ga določi občina. Če tega Občina ne naredi, mora to vrednost določiti sam davkoplačevalci. Davku IMU pa niso podvržena zazidljiva zemljišča, če jih obdeluje lastnik, ki je istočasno profesionalni kmet, vpisan v sezname obveznega zavarovanja na zavodu INPS. Prav tako niso obdavčena zazidljiva zemljišča, ki so pritikline stavbe (razsodba kasacijskega sodišča). V tem primeru je treba omenjeno stanje zemljišča sporočiti občini z letno prijavo IMU.

Nezazidljiva kmetijska zemljišča so obdavčena na osnovi katastarske rente povisane za 25%, ki jo pomnožimo s količnikom 135. Ta se zmanjša na 110 v primeru poklicnih kmetijskih podjetnikov, vpisanih v kmečko socialno zavarovanje INPS. Davka so oproščena zemljišča na goratih območjih, ki jih določa zakon št. 984/77.

Kar zadeva obdavčanje stavb, je bil, kot smo že poročali, ponovno uveden davek IMU (prej ICI) na glavno bivališče. Za glavno bivališče se smatra stavba, v kateri njen posestnik običajno živi in ima svoj anagrafski naslov. Kot komplementarni prostori (it. pertinenze) pa se smatrajo katastrske enote, ki so razvrščene v katastarske kategorije C/2, C/6 in C/7. Glavnemu bivališču pa lahko pripada samo en komplementarni prostor za vsako kategorijo. Obdavljeni osnova, na kateri se izračuna enotni občinski davek, se določi s katastrsko rento, povisano za 5%, tako da jo pomnožimo s fiskalnim koeficientom, ki se razlikuje z ozirom na katastrsko skupino in na kategorijo neprimičnine (npr. koeficient 160 za neprimičnine skupine A, izjemno A10, ter za kategorije C/2, C/6 in C/7).

Davek se izračunava s količnikom 0,76%. Občine pa imajo možnost, da ga spremenijo za 0,3 točke navzgor ali navzdol. Za glavno bivališče in komplementarne prostore se odstotek obdavčitve zniža na 0,4%. Občine lahko tudi v tem primeru povišajo davek oziroma znižajo za 0,2 točke.

Za glavno bivališče je predviden oditek 200 €, ki se lahko poveča v primeru, da je neprimičinska enota stalno bivališče enega ali več otrok.

V petek, 20. aprila, občni zbor Kmečke zveze

Kmečka zveza vabi svoje člane k polnoštivni udeležbi na rednem občnem zboru stanske organizacije, ki bo v petek, 20. aprila ob 18. uri v razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Općinah, ul. Ricreatorio, 2 pri Trstu s sledenim dnevnim redom:

Poročilo predsednika; Poročilo tajnika; Razprava; Razno.

V morebitnem drugem sklicu, pol ure po prvem bo občni zbor sklepčen ob vsaki udeležbi. Od 17:45 do 21. ure bo na razpolago parkirišče Zadružne kraške banke.

Predsednik Franc Fabec

Prvič v povojni zgodovini so daveku IMU podvržene tudi kmečke stavbe, tako stanovanjske kot strumentalne (hlevi, klesti, skladišča ipd.). Previden količnik je 0,4% za prve in 0,2% za druge. Tudi v tem primeru občine, upoštevajoč hudo krizo, ki jo doživlja kmetijski sektor, lahko znižajo količnike na 0,2% ali povisijo odbitek za kmečke stanovanjske gradnje in na 0,1% za strumentalne gradnje.

Za kmečke stavbe, že vpisane v stavbni kataster, z izjemno kategorijo A/6 in D/10, morajo kmetje lastniki ali najemniki, vpisani v register podjetij na Trgovinski zbornici vložiti prošnjo za doseglo priznanja kmečke stavbe. Prošnja bi bila morala biti sicer predložena do 30. septembra 2011 in je bil rok predstavitev podaljšan na 30. junija 2012.

Kmečke stavbe, ki so še vpisane v zemljiški kataster, bo treba vpisati na stavbni kataster do 30. novembra 2012. Do ome-

njenega datuma se morajo torej lastniki omenjenih stavb obrniti na usposobljenega tehnika, da jim opravi vpis v stavbni kataster. V nasprotnem primeru bo Agencija za teritorij (Kataster) na zahtevo Občine, opravila vpis na stroške interesenta ter mu zračunala globo od 25 € do 2.066,00 €.

Nepremičnine in investicije v inozemstvu.

Od leta 2011 je predviden davek v višini 0,76% na nepremičnine v inozemstvu, ki so last fizičnih oseb s stalnim bivališčem v Italiji. Obdavljeni osnova je vrednost nepremičnine, ki izhaja iz kupne pogodbe, ali, če te ni, tržna vrednost. Da bi se izognili dvojni obdavčitvi, je mogočen odbitek v višini morebitnega davka na premoženje, plačanega v državi, v kateri se nahaja nepremičnina.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

POSEGI

Čas za zatiranje črne pegavosti

Svetovalna služba Kmečke zveze obvešča vinogradnike, ki se tega niso storili, da je skrajni čas za škropljenje proti razširjeni glivini črni pegavosti ali eskoriozi, ki se v naših vinogradih pojavlja že vrsto let. O znakih bolezni in o načinu njenega zatiranja smo sicer že pisali a glede na to, da ob nepravilnem zatiranju povzroči lahko resne posledice, jih še enkrat omenimo s prirorocilom za škropljenje, predvsem v vinogradih, kjer so ti znaki opazni. Ob zimski rezi se kažejo na rozgi v obliki črnih peg, vzdolžnih razpot in črnih bradavičastih tvorb. Obe sorti sorti, malvazija in teran, ki sta pri nas najbolj razširjeni, sta na to bolezen močno občutljivi.

Bolezen uspešno zatiramemo z ditio-karbamati na osnovi mankozeba (Dithane M45, Mankozeb Manica 80 PB), metiramira (Polymar) in folpat (Folpan 80 WDG). Prvi poseg je priporočljivo opraviti ob začetku brstenja, ko se odpročesa in dosežejo pogonki 2-3cm, drugi pa po osmih dneh ko zrastejo od 6 do 10 cm. Proti bolezni se lahko uporablja, pa čeprav z manjšim učinkom, tudi žveplo.

Zatiranje oidija

V tem času so možni tudi napadi oidija, predvsem v vinogradih, ki so v pretekli rastni dobi imeli težave s to glico. To bolezen zatiramemo uspešno z močljivim žveplom.

Gnojenje vinograda

Glede drugih agronomskih opravil služba obvešča, da je skrajni čas za gnojivne posege in sicer v sledenih okvirnih odmerkih:

Dušik 60Kg/hektar: v gosto zasajenih vinogradih z bujno rastjo je lahko odmerek manjši.

Fosfor 40Kg/hektar: trta potrebuje razmeroma malo fosforja.

Kalij 100Kg/hektar: priporoča se uporaba kalijevega sulfata.

Gnojenje s fosforjem in kalijem opravimo pred začetkom pomladanskega brstenja, na rahlih in skeletnih tleh pa najkasneje do srede aprila.

Z dušikom gnojimo dvakrat, in sicer prvič pred pomladanskim brstenjem skupaj s fosforjem in kalijem, drugič pa do srede junija v obliki nitrata, ki ga rastlina hitreje sprejema.

Svetovalna služba Kmečke zveze

VINSKA TRTA

Škodljiva pršica trsne kodravosti

Pršic, ki napadajo vinsko trto, je sicer več in se njihov pomen veča z naraščanjem intenzivnosti pridelovanja grozdja, najhujšo škodo pa pri nas povzroča pršica trsne kodravosti (lat. Calepitimerus vitis). Ker je ta pršica zelo majhna (od 0,12 do 0,20 mm), je s prostim očesom ne moremo opazovati. Prisotnost te pršice opazimo le na podlagi sprememb, ki se pojavi na napadenih organih trte. Spremembe, ki se pojavijo zaradi hranjenja te pršice na trti, imenujemo akarinoza.

Škoda po tej pršici je najbolj zaznavna na trtnih očesih. Odvisna pa je od števila pršic na njih in od vremenskih razmer, ki odločajo o hitrosti poganjanja. Včasih je v posameznem očesu več kot 100 pršic. Takrat so znameti očes takoj močno poškodovani, da oko sploh ne oddene. Če je število pršic srednje veliko, povzročijo zastoj pri odganjanju in delno zakrelnost mladič. Lističi na njih so majhni, nagubani, izrazito dlakavi, krhki in žičasta zviti. Medčlenki mladič so kratki. Škoda od te pršice se poveča v pomladih s hladnim vremenom, ko odganjanje očes in začetni razvoj mladič potekata zelo počasi. Poleti spoznamo od akarinoze napadane trte po listih z velikim številom zvezdastih presvetlitev. Te lepo vidimo, če opazujemo list obrnjen proti soncu.

Iz navedenega je razvidno, da zatiramemo pršico naučinkoviteje v času odganjanja. Pri tem uporabljamo: FENAZAQUIN (PRIDE 200SC) ali mineralna olja + žveplo. Ob višjih temperaturah (vsaj del dneva mora temperatura znašati nad 15°C) uspešno uporabljamo tudi žveplove pripravke.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB.

STROKOVNI NASVETI

Kmalu čas za poletne zelenjadnice

Proti koncu aprila, vse do polovice maja, je čas za presajanje tipično poletnih zelenjadnic, kot so paradižnik, bučke, kumare, jačevci in ostale. Rastline lahko samm doma pridelamo, sezemo že konec februarja-marca v notranje prostore, po nadi vadi pa jih kupimo. Med sadikami, ki smo jih sami vzgojili, naredimo selekcijo tako, da izberemo najlepše, zdrave in zeleni, slabše pa odstranimo.

Bolj pogost primer je, da sadike kupimo. Tudi v tem primeru že ob nakupovanju izberemo le zdrave in ne previšoke sadike. Če so sadike previsoke, pomeni, da so gojitelji preveč zaliivali in gnojili. Take rastline imajo navadno slabše razvite korenine, zato se težje ukoreninijo. Obenem so bolj podvržene glijnim boleznim in škodljivcem ter pozanim pozebam.

Če predvidevamo nizke temperature, je bolje, da s presajanjem počakamo. Če pa se temperature, posebno ponoči, nenaščajo, pokrijemo že posajene rastline s pajčevinastim vlaknem.

Priporočljivo je, da sadike nekaj ur pred sajenjem dobro zalijemo, posebno, če smo jih sami vzgojili. Po sajenju zemljo okrog sadik nekoliko potlačimo in sadike ponovno zalijemo, da se bolje ukoreninijo.

Pred sajenjem lahko površino pokrijemo s plastično folijo, ki se zelo dobro obnese pri plodovkah. Na ta način ostanejo plodovi bolj čisti in zdravi, plevel se ne širi in zemlja se nekoliko ogreje. Najprej je pripravljeno gredico prekrjemo s črno plastično folijo in jo dobro pritrdimo, da je burja ne odnesce. Nato naredimo luknje, v katere bomo posadili sadike.

Glede varstva plodov je važna preventiva že pred in med sajenjem: najprej je treba upoštevati kolobarjenje. Plodovke naj

si ne sledijo same sebi za nekaj let, pa tudi ne ostalim plodovkam. Ne smemo saditi pregostoto in pretirano gnojiti, posebno ne z dušikovimi gnojili. Narediti moramo vse, da voda ne zastaja in po možnosti gredice nekoliko dvignemo. V prodaji dobimo tudi sorte, ki so odporne nekaterim boleznim.

Če sadike gojimo v rastlinjaku, moramo slednjega večkrat zračiti.

Ena najbolj razširjenih povrtnin po naših vrtovih je PARADIŽNIK (*Lycopersicon lycopersicum*). Prilagodi se različnim tlom, najraje pa ima rahlo in propustno zemljo, dobro pognojen z zrelim hlevskim gnojem. Lega naj bo izrazito sončna. Sorte v glavnem delimo delimo v tiste, ki ne prestano rastejo (teh je večina), ter v tiste, ki rastejo do določene mere. Prve zahtevajo oporo, ki jo postavimo pred presajanjem, druge pa opore ne potrebujejo. Paradižnik presadimo v razdaljo 40-50 cm za 50-100 cm. Rastline moramo pozneje na oporo stalno in večkrat zavezovati. Zelo moramo paziti, da vezi na stisnemo preveč. Ko so zalistniki še majhni, jih odstranimo.

BUČKE (*Cucurbita pepo*) sadimo tako, da ima vsaka rastlina na razpolago kvadratni meter površine; razdalja naj bo na primer 150 cm za 70 cm ali pa 100 cm za 100 cm. Rastline presadimo na prostoto, ko zrasteta prva dva lista. Zemlja naj bo organska in propustna za vodo. Bučka je zelo občutljiva na mraz, zato je bolje, da za presajanje počakamo, da ponoci temperatura ne pada pod 10 stopinj. Dobro se obnese tudi gojenje v rastlinjakh. Bučke moramo ves čas po malem zalivati z vodo, ki ima sobno temperaturo.

Tudi KUMARE (*Cucumis sativus*) presadimo, ko nočna temperatura ne pada pod 10-12 stopinj. Gojiti jih moramo v zavetnem kraju in tam, kjer razpolagamo z veliko vodo.

Pri presajjanju naj ima vsaka rastlina na razpolago kvadratni meter. Zemlja naj bo vedno vlažna. Le tako plodovi ne bodo postali grenki. Voda za zalivanje pa naj ima sobno temperaturo.

PAPRIKA (*Capsicum annuum*) zahteva veliko sonca in zavetne lega. Tla

naj bodo propustna za vodo in dobro pogojena z organskimi gnojili, paprika ne prenaša bazičnih tal. Sadilne razdalje naj bodo 70-80 cm za 40-50 cm. Rastline moramo posebno med poletjem stalno, a zmerno zalivati.

JAJČEVEC (*Solanum melongena*) sadimo v razdaljo 80-150 cm za 50-70 cm. Previsoke vlage ne mara. Dobro raste v vseh vrstah tal, najraje pa ima peščena in rahla tla.

Omenili bomo še **MELONO** (*Cucumis melo*) in **LUBENICO** (*Citrullus lanatus*), ki ju gojimo na izrazito sončni in zavetni legi. Tla naj bodo globoka, topla, propustna in bogata z organsko snovjo. Pri presajjanju melon naj bo razdalja 100 – 180 cm x 50 - 100 cm, pri lubenico pa naj bo 150 – 250 cm x 100 cm.

Značilnost obeh vrst je, da imata ločene ženske in moške cvetove na isti rastlini. Za oplojevanje potrebujejo čebele. To moramo upoštevati, posebno če ju gojimo v rastlinjaku.

Magda Šturm

V Rimu avdicija o ratifikaciji evropske listine o jezikih

IZSELJENCI IZ FRANCOSKIH REGIJ SO SE ZBRALI NA SEMINARJU

V New Yorku podpora francoskim manjšinam

Na slikah: pod naslovom udeleženci seminarja v New Yorku, desno poslanska zbornica v Rimu, spodaj levo Francois Hollande, desno plakat za francosko manifestacijo.

Americani so vedno zelo iznajdljivi in si prizadevajo, da bi tudi kompleksna vprašanja pojasnili na enostaven in ljudem razumljiv način. Tako je tudi z manjšinami. Ko so se, sočasno z velikimi manifestacijami v Franciji, kjer je več tisoč pripadnikov manjšin, ki živijo v Franciji, na javnih manifestacijah izrekalo za priznanje manjšinskih jezikov, v New Yorku zbrali pripadniki izseljenskih skupnosti manjšin v Franciji, ki predsednik bretonskih organizacij BZH New York Charles Kergaravat tako začel svoj govor: »Francija, ki je sposobna zaščititi 400 različnih vrst sira, mo-

ra najti sredstva, da zaščiti svojih 75 manjšinskih jezikov.« Izseljenska društva so sočasno s francoskimi manifestacijami priredila v ameriškem velemestru seminar na univerzi CUNY. To je bila le ena izmed manifestacij, ki so se na novi celini odvijale v podporo jezikovnim gibanjem francoskih manjšin. Na tem seminarju so predvsem obžalovali, da v Franciji še niso sprejeli nobenega zakona, ki bi zaščitil regionalne jezike v Franciji, »državi, ki ima edinstven primat, da je edina enojezična država v vsem zahodnem svetu.«

Na srečanju je predsednik Alzancov v New Yorku Thierry Kranzer pojasnil, da 54 od teh jezikov pripada če-

morskim državam (Reunion, Guiane, Atilov, Polinezije in Nove Kaledonije) in je opozoril, da je sedem najpomembnejših jezikovnih skupnosti (nemška v Alzaciji, flamska, keltska, baskovska, katalonska, okcitanska in korzijska) dejansko nacionalnih jezikov ali jezikov, ki so uradni jeziki v sosednjih državah. Kot nekdanji parlamentarni sodelavec v času, ko je Francija leta 1992 sprejela 2. člen ustave, ki določa, da je francoščina (edini) uradni jezik države. Obžaloval je »ignoranco in ogrožanje civilizacije«, ki svojim sedmim jezikom, ki so skoraj vsi čezmejni, onemogočajo čezmejno sodelovanje in zanikajo ta pomemben potencial.

V bogato razpravo je posegel profesor Jason Anderson z univerze Georgetown v Washingtonu, ki je predstavil svojo poglobljeno študijo o socio-lingvističnem stanju v Bretaniji, medtem ko je profesorica na univerzi CUNY opozorila na nekatere značilnosti italijanske republike, ki je po eni strani »ena in nedeljiva«, obenem pa priznava načelo »enotnosti v raznolikosti« s tem, da je razglasila uradnost francoščine v Dolini Aosta in nemščine na Južnem Tirolskem, ne da bi pri tem pozabili na deset drugih manjšinskih jezikov. Lisa Gouffrant, ki je baskovskega izvora a pozna komaj nekaj baskovskih besed, pa je spregovorila o pomenu jezika za baskovsko kulturno identiteto. Baskovščina je v tem času edini manjšinski jezik v Franciji, ki ima zagotovljeno prihodnost, ker 40 odstotkov otrok obiskuje zasebne dvojezične šole. Prav vsi namreč soglašajo v ugotovitvi, da je za ohranitev jezikov bistvenega pomena šola, v kateri poteka večji del pouka v jeziku manjšine.

Prav če upoštevamo ponudbo izobraževanja, je stanje v Franciji dramatično. Podatki kažejo, da od dveh milijonov otrok, kolikor jih pripada skupnostim, ki govorijo manjšinski jezik, jih imajo samo trije odstotki (70.000 otrok, od katerih 20.000 v Alzaciji in 14.000 v Bretaniji) dostop do dvojezičnega šolstva ali do šol v manjšinskem jeziku, pa še to v glavnem zahvaljujoč se zasebnim pobudem, združenjem in zasebnih mecenov.

Francija: Hollande obljudlja Ratifikacijo evropske listine

Socialistični kandidat za predsednika Francije Francois Hollande se je ponovno obvezal, da bo sprožil postopek za ratifikacijo Evropske listine za regionalne ali manjšinske jezike, če bo izvoljen za predsednika republike.

V svojem volilnem govoru v bretonskem mestu Rennes je med drugim dejal, da bo sprožil postopek za odobritev ustavne reforme, ki bo omogočila ratifikacijo te medna-

rodne konvencije. To bo naredil z namenom, da bi te jezike lahko zaščitili in poučevali, »ne da bi to kakorkoli ogrozilo francoščino, ki je najlepši jezik na svetu.« Dodal je, da gre v tem primeru za doslednost in ne za prazne obljube. Kot znano, je sedanji predsednik Sarkozy odločno nastopil proti ratifikaciji te listine s poudarkom, da, kdor ljubi Francijo, ne more zahtevati priznavanja drugih jezikov.

V poslanski zbornici v Rimu je prišlo do majhnega koraka naprej pri postopku za ratifikacijo Evropske listine o regionalnih in manjšinskih jezikih, pomembnega dokumenta Sveta Evrope, ki določa standarde zaščite jezikov manjšin v državah članicah. Predsednik komisije za zunanjopolitično politiko Stefano Stefan je namreč povabil na zasedanje komisije predstavniki posvetovalnega odbora za manjšine pri predsedstvu vlade, ki je pojasnil stališča vlade do tega vprašanja. Komisija je namreč začela razpravo na osnovi dveh osnutkov ratifikacijskega zakona, ki so ju predložili poslanci Demokratske stranke in Južnotirolske ljudske stranke. Šele kasneje se je vlada odločila, da predloži svoje zakonsko besedilo, ki pa do dneva avdicije še ni bilo formalno vloženo v poslansko zbornico. Prav zato je bila avdicija vladne komisije tako zelo pomembna.

Stališče vlade je na avdiciji predstavil direktor urada za dežele pri predsedstvu vlade Calogero Mauceri, ki je takoj pojasnil, da vlada soglaša z ratifikacijo in opozoril, da je v zakonodajni dobi 2001 – 2006 poslanska zbornica to besedilo že odobrila in da je osnutek, ki ga je sedaj predložila vlada, popolnoma enak besedilu v postopku pred letom 2006.

Tu je Mauceri obrazložil posamezna poglavja, ki bi jih Italija vključila v ratifikacijsko listino in izrecno poudaril, da se ta poglavja nanašajo na normativ, ki ga vsebuje zakon o zaščiti manjšin v Italiji, poznani kot zakon 482. Za nekatere manjšine, predvsem francosko, nemško in slovensko ter delno ladinsko so predvideni višji standardi v skladu z veljavno manjšinsko zakonodajo za te skupnosti. To pa pomeni, da ratifikacija ne bo terjala dodatnih finančnih sredstev, kar bi moralno olajšati postopek ratifikacije.

Obstajata še dve olajševalni okoliščini, ki jih velja poudariti. Marsikje v Evropi so nastale težave zaradi dveh temeljnih problemov: seznama jezikov in dolžitev ozemlja zaščite. V Italiji je bilo to vprašanje že pred časom rešeno z ustrezeno zakonodajo, kar je dodaten razlog za pospešitev postopka. Vsekakor pa so na seji soglašali, da počakajo, da vlada formalno predloži svoje zakonsko besedilo, ki bo očitno temeljno besedilo za nadaljnjo razpravo.

Ob koncu je predsednik Stefan predlagal poslancu Alessandru Maranu, naj sprejme nalogu poročevalca; Maran si je vzel čas za premišlek z utemeljitvijo, da želi najprej preveriti, ali gre tokrat zares. Že prevečkrat se je namreč razprava začela, a se zakonodajni postopek ni iztekel.

Thierry Kranzer ocenjuje, da so glede tega v najslabšem stanju Flamci v severovzhodni Franciji in Nemci v Loreni, kjer bi lahko stanje ocenili kot »kulturni genocid«, glede na popolno pomanjkanje politične volje, da bi rešili ta dva jezika. Flamci ne razpolagajo niti z eno samo dvojezično šolo, v edini nemški šoli v Loreni pa se je število otrok, ki imajo dostop do dvojezičnega šolanja, zmanjšalo od 120 na 80n v zadnjem letu. Glede Bretoncev podatki niso nič kaj ohrabrujoči: Charles Kergaravat je opozoril, da v Bretaniji samo 2 odstotka otrok uživa pouk v bretonskem jeziku.

V razpravo so posegli tudi predstavniki skupnosti, ki govorijo jidiš, je-

zik, ki dejansko izvira iz doline Rena, z območja Alzacie. Pojasnili so, da je ta jezik še vedno v rabi v New Yorku, kjer obstajajo zasebne šole, po zaslugu katerih število ljudi, ki govorijo ta jezik, počasi naraste.

Seveda pa tudi na tem seminarju niso manjkali posebneži: tako je bilo na primer izpostavljen vprašanje jezikov priseljencev v New Yorku, kjer v šolah poučujejo 15 jezikov priseljencev, pa besede naključnega obiskovalca iz Bostonia, ki se je definiral za bretonsko-alzaskskega mešanca. Ampak celotna manifestacija je izpadla kot simpatična podpora manjšinam v Franciji, na razdaljo, a zato z velikim občutkom.

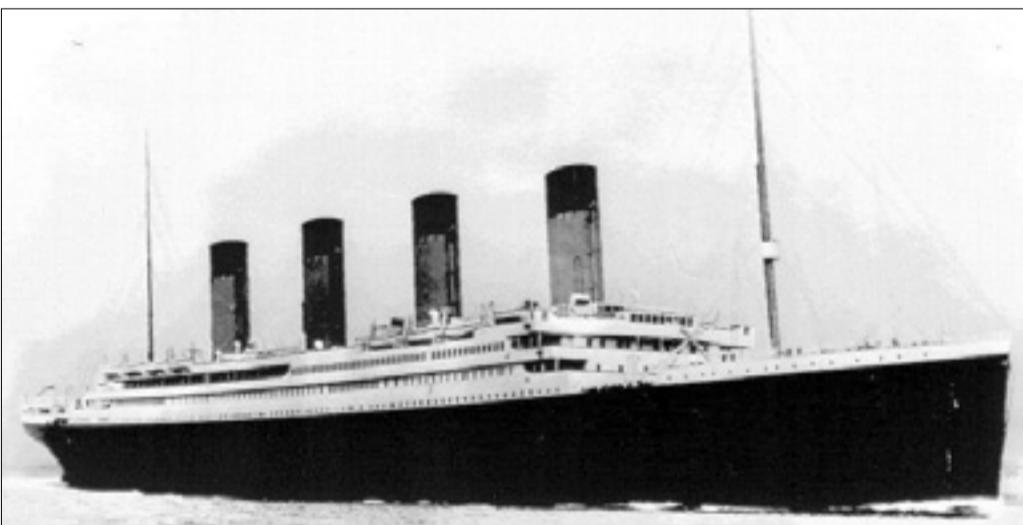
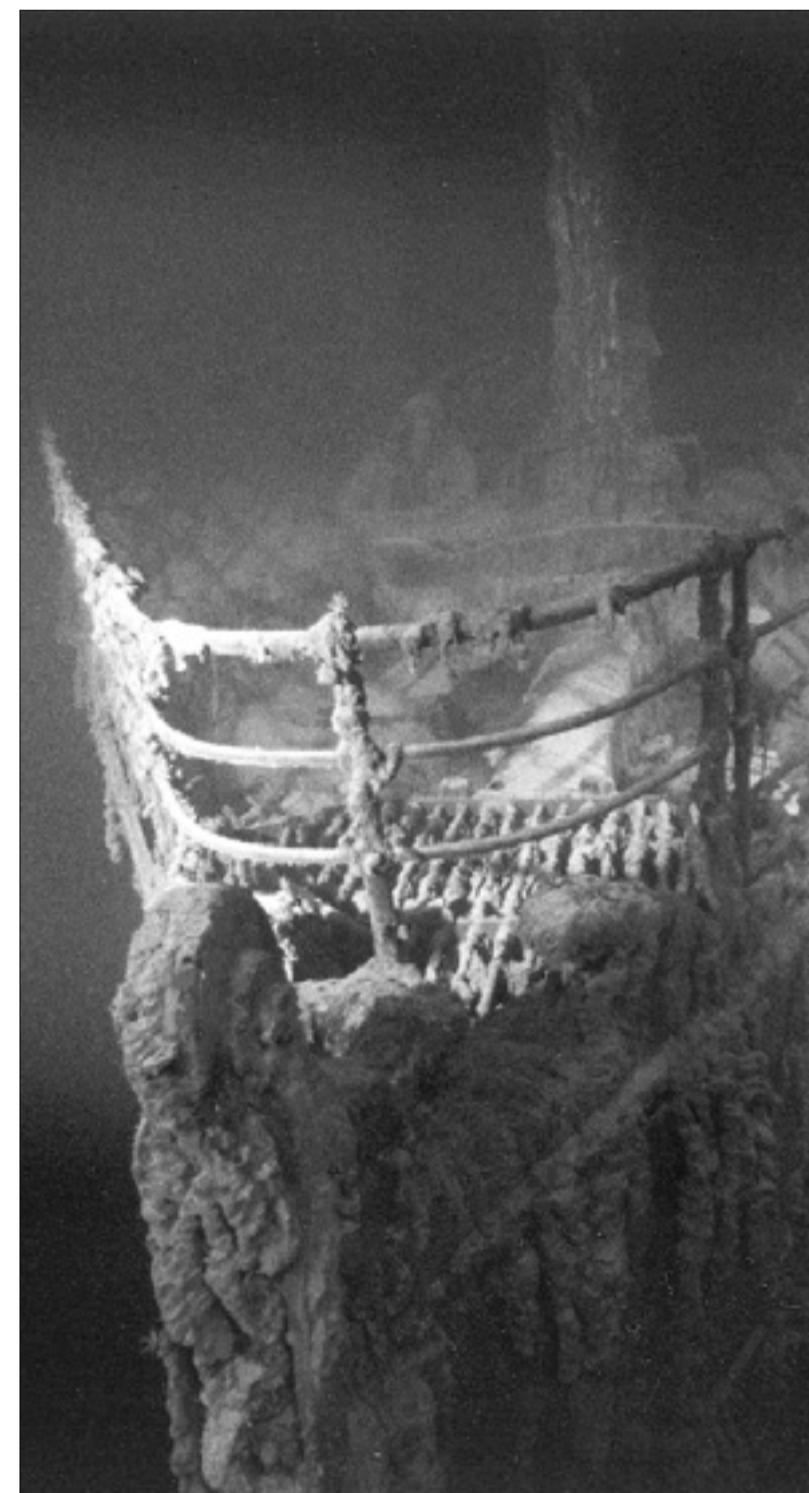

15. APRILA PRED STO LETI - POMENJLIVA OBLETNICA V LETU BRODOLOMOV

Titanik: brodolom brez primere na krstni plovbi

BRUNO KRIŽMAN

Na fotografijah z leve zgoraj v smeri urinega kazalca:
Potapljanje Titanica v filmu Jamesa Camerona;
Pravi Titanic pred odplutjem v pristanišču Southampton;
Ladjin premec na dnu oceana;
Titanic med preizkusno plovbo.

Razlogov za pogled na ladijske brodolome ali drugačne nesreče na morju je bilo letos že precej. Najprej Costa Concordia, nato njena sorodnica Allegro. Trajekte, ki se potopijo na Filipinih, v Afriki ali med indonezijskimi otoki se omenja brez posebnega patosa, brez televizijskih prenosov, brez odkrivanja skrivenostih črnih škatlic ali zasebnih prilik in neprilik oseb, ki so odgovorne za ladje.

Noben primer modernih brodolomov pa se ne more kosati s potniško ladjo Titanic, ki se je v mrzle vode severnega Atlantika pogreznila pred 100 leti. Točno ob 2.20, 15. aprila 1912. Costa Concordia in Titanic sta si bila podobna v nekaterih elementih. Skoraj enaka dolžina (nekaj manj kot 300 metrov) in sposobnost sprejema potnikov (preko 3500 oseb). Titanic pa je bil nekoliko ozji in zato s polovico manjšim spodrivom vode. 46 tisoč ton proti 119-im. Medtem ko je letošnjemu trku skoraj gotovo botrovala človeška lahkomiselnost, so imeli na Titaniku vsaj alibi neprimerljivo slabše tehnologije. Titanic se je malo pred polnočjo 14. aprila zatelet v veliko ledeno goro in po slabih treh urah potonil. Z njim je v morskih globinah končalo 1523 življenj.

Izredna odmevnost nesreče Titanika je izhajala tudi iz krstnega potovanja. Ladjo so začeli graditi v Belfastu 31. marca 1909, dokončali pa točno tri leta kasneje. To dejstvo nakazuje možnost namernega hitenja, da bi tudi v tem smislu dosegli nek nov rekord. 10. aprila je ladja izplula iz Southamptona, končni cilj pa je bil v New Yorku. Ladjar White Star je razpolagal še z dvema enakima ploviloma. Olympic in Britannic sta imela s Titanicom nalogo konkurrirati z ladjama Lusitania in Mauretania, obe v lasti brodarija Cunard Line. Bila so leta velikega izseljevanja v Ameriko. Južni del celine je bil namenjen Evropecem s skromnimi cilji, States pa so predstavljali večje izzive.

Obračun gradnje je znašal tedenih 7 milijonov dolarjev. Danes bi to

bilo približno 400, oziroma 280 milijonov evrov. Pot do New Yorka je v prvem razredu veljala 3100 dolarjev (danesh 70 tisoč!), v tretjem pa samo 32 dolarjev (danesh 700 ali 490 evrov). V ponudbo je spadalo tudi pošiljanje telegramov. Za deset besed so zaračunali dva dolarja (danesh 50 ali 35 evrov). Z razliko od drugih sličnih ladij istega obdobja, ki so jih že poganjali dizelski motorji, je bil Titanic parnik. Poganjala ga je sila, ki jo je ustvarjala para iz 29 kotlov. Vsak je imel premer petih metrov, skupno pa so peči požrle do 728 ton premoga na dan. Iz opisa pogonskega sistema izhaja, da je bil večji del notranjosti ladje namenjen motorjem in skladnišču premoga. Največja brzina Titanika je bila 18 morskih milij ali 43 kilometrov na uro. Prav toliko je zmogla Costa Concordia.

Razkošja ni manjkalo. Na voljo so bili pokrit bazen, telovadnica, savne in teniška igrišča. Najbolj petični potniki so imeli na voljo 34 zasebnih stanovanj, razkošno pa so bile opremljene vse kabine prvega razreda. Prvi in drugi razred sta imela na razpolago štiri dvigala. Dobro je bilo poskrbljeni tudi za tretji razred, ki so ga primerjali z drugim ostalih tedanjih potniških ladij. Na Titaniku je našla prostor vsa razpoložljiva tehnologija in ladjo so samozavestno imeli za nepotopljivo.

Na njegovi edini poti je Titaniku povpeljal Edward John Smith. Imel je za sabo 40 let plovbe na vseh mogočih ladjah. Poveljevanje najbolj prestižni ladji bi bila zanj nagrada in napotnica za upokojitev. Iz Southamptona je ladja najprej dosegla Cherbourg v Franciji, od tam pa plula v Queenstown (danesh Cobh) na Irskem. Tu se je vkrcala večina potnikov tretjega razreda. V stanovanjih in kabinah prvega razreda je potovalo nekaj največjih premožnejev tistega časa. Čez Atlantik so se odpriali največ zaradi prestiža.

Po štirih dneh mirne plovbe je 14. aprila ob 13.30 poveljnik pokazal predstavniku ladijske družbe, lastnice Titanika, telegram iz ladje Baltic, ki je plula nekaj stotin kilometrov stran. Baltic

je opozarjal, da so na predvideni smeri Titanika ledene gore. Brez posebne skrbi so smer začrtali nekoliko bolj na jug. V kratkih časovnih presledkih je telegrafist Titanica prejel še nekaj sporočil drugih ladij. Dveh, ki sta ju poslala parniki Amerika in ladja Mesaba, sploho niso vročili poveljniku. Iz ladje Californian, ki se je znašla v polju ledeneh gora in se previdno prebijala skozi, je prišlo obvestilo o resni nevarnosti. Počista Titanika je celo pokarala kalifornijsko, ker je ta s svojim telegramom prekinila delo operaterja, ki je pravkar pošiljal v New York in v Evropo zasebna sporočila potnikov. Ob 21. uri je poveljnik končal večerjo in stopil na poveljniški most, da bi preveril če vse deluje. V primeru, da bi naleteli na megle, je ukazal zmanjšanje brzine.

Ob 23.35 sta mornarja Frederick Fleet in Reginald Lee pred ladjo opazila ledeno goro. Nemudoma sta obvestila krmarja, ki je vratolomno zavil na levo in ukazal vzvratno delovanje vijakov. Bilo pa je prepozno. Ladijski desni bok se je silovito zaletel v ledeno gmoto, ki je na več mestih razprala oblogo. Odločilna je bila škoda pod vodo gladino.

Kasneje so ugotovili, da mornarja, ki sta bila na straži, nista imela daljnogledov, ker so jih med hitrimi pripravami za prvo plovbo enostavno pozabili izročiti. Ugotovili so tudi, da je bil zavoj na levo prej škodljiv kot koristen. Če bi se ladja celno zaletela v iceberg, bi se poskodoval samo premec. Zgradba ladje je previdevala ločene prekate, ki so bili med seboj za vodo nepropustni. Nekaj bi se jih seveda popolnoma poškodovalo, ostali pa bi omogočili ladji plovnost in morda bi Titanik z lastnimi sredstvi dosegel New York. Bočno trčenje je povzročilo usodno škodo na prevelikem delu trupa. Ladja je bila sicer zgrajena za plovnost tudi s škodo pri štirih zaporednih predelih. Ledena gora pa jih je poškodovala pet in delno štega. Bilo je zato neizbežno, da se bo začel premec potapljati in spotoma bo nova voda zalivala trup. V največ treh urah bi se moralna ladja potopila.

Klub ustreznim ukazom za zapustitev ladje, je prišlo do napak ali nesporazumov. Da bi preprečili paniko, je ladijski orkester igral vesele skladbe, ljudje pa so silili k rešilnim čolnom. Iz skrivenostnih razlogov so nekaj čolnov spustili v morje le delno zasedenih z brodolomci. Vsak je bil namenjen 65 potnikom, prvega pa so spustili z le 28 osebami točno eno uro po nesreči. Malo zatem so na drugi rešilni čoln posadili samo 12 ljudi. Prišlo je do preiranja in eden od oficirjev je opozoril ustrelil v zrak. Na potnike tretjega razreda so menda polagali manj skrbi. Nastalo je novo poglavje v nekončni polemiki, ki je sledila brodolom. Izkazalo pa se je, da je bilo na 20 rešilnih čolnih prostora le za 1178 ljudi, slabo tretjino potencialne zmagljivosti ladje.

Klice na pomoč je prestreglo več ladij. Bile pa so predaleč. Najbljže je plula Carpathia, oddaljena približno sto kilometrov. Ta je iz New Yorka plula na Reko. Tragedija Titanika se je zaključila, ne da bi kakšna ladja neposredno sodelovala pri reševanju. Carpathia je kraj brodoloma dosegla v prvih jutranjih urah, vzela na krov preživele in odplula proti New Yorku.

Dolgo časa je nesreča Titanika postavljala v slabu luč ladjo Californian, ki je nekaj ur prej poslala obvestilo o prisotnosti polja ledeneh gora. Telegrafist Titanika je menda kar odslvil vrstnico, ker ga je motil pri njegovem delu. Iz Californiana so menda opazili dve raketni stvari pa ni bila nikoli dokazana. V sodnem postopku je bil poveljnik Californiana oproščen.

Do razbitin Titanika so se že večkrat spustili z majhnimi podmornicami, analizirali škodo in sestavili bolj ali manj verodostojne teze. Prvič je raziskovalcem poskus uspel 1. septembra 1985. Ostanki so ležali 486 milij jugovzhodno od otoka Newfoundland na globini 3787 metrov. Premec je bil 600 metrov oddaljen od krme. Razvil se je pravi lov na ostanke. Nekdo je celo predlagal, da bi na površje potegnili oba dela ladje in ju spremenil v muzej. Iz

majhnih podmornic so z mehanskimi rokami rešili usnjeno torbo polno dragocenosti. S pomočjo napihnjenih balonov so iz morja potegnili nekaj delov ladje, bolj adrenalinsko pa je medtem postal obiskovanje razbitin z globinskih plovili. Poveljnik Edward John Smith ni bil med preživelimi. Več prič je povedalo, da je do zadnjega pomagal potnikom pri vstopanju v rešilne čolne. V ustrem izročilu je njegov bordni vzlik »Be English!« (bodite Angleži). S tem je osebje opominjal naj najprej pomagajo potnikom. Nekateri so povedali, da so Smitha, opremljenega z rešilnim pasom, videli v vodi, ki je bila zelo mrzla in je dopuščala le deset minut preživetja. Vsekakor je poveljnik junaško sledil usodi svoje ladje.

Na seznamih potnikov je zelo veliko slovenskih imen. Klasičnega Janeza Šmita in Novaka sicer ni. Priimki in imena so podobni hrvaškemu prostoru.

Brodolom na Edinosti

Vesti o brodolomu je seveda privlačil časopis Edinost. 16. aprila je pisal: »Star« (White Star, lastnica ladje) poroča iz Halifaxa, da je Titanik ohromljena in da počasi plove proti Halifaxu. Razlog nezgode je bil »...ker je ledena gruča več metrov visoka z grozovito silo butnila vanj«. Dan kasneje je naslov »Grozna nesreča na morju« napovedoval 1254 žrtev. 18. aprila pa »listi poročajo iz Novega Jorka, da so vsi potniki Titanika rešeni«. Kruta resnica s pravimi dejstvi je hitro izginila iz strani. Zanimivo pa je, da je v istih dneh »Edinost« objavljala oglas za elitno križarjenje po Sredozemlju z ladjo »Kaiser Franz Josef I« med 8. in 22. majem. Ladja je načrtovala plovbo iz Trsta v Pula, Dubrovnik, na Krf, Malto, Tunis, Montecarlo, Taormino, Kotor, Split in nazaj v Trst. Cena (s hrano) je znašala 310 kron. Letna naročnina na Edinost je bila tistega leta 24 kron. Vsak si zato lahko preračuna kakšno je bilo razmerje med tedanjimi in današnjimi cennimi sličnih ponudb. »Franz Josef« je na krov lahko sprejel 1380 potnikov.

Novejša izdaja Vivantejeve knjige

100-LETNICA IZIDA KNJIGE »IRREDENTISMO ADRIATICO«

Še vedno aktualno in koristno branje

BRANKO MARUŠIĆ

Ob izteku koledarske zime leta 1912 je pri florentinski založbi La Voce izšla knjiga tržaškega publicista Angelu Vivanteja s naslovom »Irredentismo adriatico« s podnaslovom »Contributo alla discussione sui rapporti austro-italiani«. Za tržaškega zgodovinarja Elia Apih je bila še leta 1997 Vivantejeva knjiga o jadranskem iridentizmu (kot prispevek k avstrijsko-italijanskim odnosom), zrcalo časa ter še vedno pomembno aktualna, ker je obravnavala zgodovinsko problematiko, ki še ni bila povsem zaključena. Slovenski zgodovinar Fran Zwitter pa je leta 1966 zapisal, da knjiga še ni »našla naslednika«; sicer ni pravo zgodovinsko delo, pa vendar prinaša spoznanja in ugotovitve, ki jih doda celega pol stoletja ter v tem času delujejo politična publicistica in zgodovinopisje nista spremenila. Danes še vedno potrjujemo zgodovinarjevi ugotovitvi, da je Vivantejeva knjiga o jadranskom iridentizmu zgodovinski esej izjemne veljave in da jo je treba, kot je zapisal hrvatski zgodovinar Dragovan Šepić (1963), obravnavati kot politični dokument in historiografski zapis istočasno. Nemir, ki se še vedno od časa do časa vnaša v slovansko-romanska (slovensko/hrvaška-italijanska) razmerja, potrjuje aktualnost Vivantejevih spoznanj in napotkov.

V času zadnjih starih desetletij se je pojavilo kar nekaj študij, ki odstirajo na nov način, podkrepjajo tudi z novim gradivom, problematiko slovansko-italijanskega sožitja ob Jadranu, od najstarejših dob do današnjih dni. Toda niti italijanski (A. Anzilotti, A. Ara, E. Sestan, E. Apih, A. Tamborra, M. Cattaruzza, F. Salimbeni, A. Appolonio) niti slovenski (F. Zwitter, I. Juvarčič, J. Pirjevec, B. M. Gombić, M. Veriginella) ali pa hrvatski (I. Mihovilović, D. Šepić, P. Strčić, M. Rakovac) zgodovinarji in publicisti niso problema zajeli tako celovito kot tržaški publicist židovskega rodu in marksističnega prepranja, Angelo Vivante (1869–1915). Zato je mogoče še vedno zapisati da Vivantejev »Irredentismo adriatico« nima pravega naslednika, neglede na nova spoznavanja in na različnost sodb, ki jih sedanji čas namenja zlasti marksističnim razlagam družbenih in zgodovinskih procesov.

Knjiga o jadranski iridentizmu je pravzaprav namenjena obravnavi slovansko-italijanskih odnosov ob Jadranu, od 18. stoletja dalje vse do časa pred prvo svetovno vojno, ko so se razmerja močno zaostriila in dobila značaj mednarodnih razsežnosti. Razлага ni preprosta ali pa celo površna, pač pa ima globoke gospodarske in socialne razsežnosti. Vivantejeva graja iridentizma in njegovih ciljev (aneksija k Italiji) pa temelji na ugotovitvi, da ni nobene kulturne in civilizacijske prednosti Italijanov nad jadranskimi Slovani, ki so tod ob Italijanih enakovreden družbeni činitelj. Vsako etnično razkosavanje ozemelj, kjer žive stoletja drug ob drugem Slovani in Italijani ni mogoče ter, da je razvoj obale in Trsta – kozmopolitskega in avtonomnega – vezan predvsem na vzhodno in na severovzhodno zaledje.

Edina protagonista narodnostnega konflikta ob Jadranu sta slovanski in italijanski živelj. Nemci pri tem niso udeleženi in avstrijska oblast ni krivec za družbeni dvig slovanstva ob severovzhodnih obalah Jadranu, pač pa tičijo razlogi za narodnostni preporod v družbenoekonomskem razvoju sveta. V medetičnih odnosih ob Jadranu so posebno vlogo odigrali tudi Slovenci, zato je mogoče in potrebitno govoriti tudi o Vivanteju in Slovencih, o razmerju, ki ima nekaj vidikov in značilnosti. Ni nepomembno vedeti, da je bil Vivantejev oče Felice do leta 1901

predsednik družbe, ki je upravljala predlino v Ajdovščini.

V času, ko je prvč izšel Vivantejev Jadranski iridentizem, je vladalo napeto družbenopolitično obdobje v svetovnih in lokalnih okvirih. Imperialistična delitev sveta še ni bila dokončana tudi zaradi novih sil, ki so pri delitvi hotele sodelovali. Italija se je v letih 1911–1912 borila proti Turčiji za koloniale posetev v severni Afriki, v letih 1912–1913 sta dve vojni ustvarili nove razmere na Balkanu. Imperialistični cilji Italije pa so bili usmerjeni tudi na te evropski polotok in pri njih uresničevanju naj bi pomembno vlogo odigral Trst s svojim bližnjim zaledjem. Tako je tudi mogoče razumeti, da so se na Primorskem, v tako imenovani Julijski krajini, v desetletju pred prvo svetovno vojno razvremali nacionalni boji, nekakšen višek so dosegli ob dolgorajnih polemikah, ki so svoj višek dosegle ob koncu in po koncu prve svetovne vojne.

Ceravno je Vivante pri ozemeljskem opredeljevanju dajal prednost zaledju pa je reševal vprašanja sožitja in razvoja na etnično mešanem severovzhodnem prostoru na internacionalističnemu taboru, da je podkreplil svojo protirevidistično argumentacijo v dolga leta trajajočih polemikah, ki so svoj višek dosegle ob koncu prve svetovne vojne.

Polemiki z italijansko stranko pa so Vivantejeva stališča mnogokrat ustrezala tudi slovenskemu nesocialističnemu taboru, da je podkreplil svojo protirevidistično argumentacijo v dolga leta trajajočih polemikah, ki so svoj višek dosegle ob koncu prve svetovne vojne.

Ceravno je Vivante pri ozemeljskem opredeljevanju dajal prednost zaledju pa je reševal vprašanja sožitja in razvoja na etnično mešanem severovzhodnem prostoru na internacionalističnemu taboru, da je podkreplil svojo protirevidistično argumentacijo v dolga leta trajajočih polemikah, ki so svoj višek dosegle ob koncu prve svetovne vojne.

Izboljšanje ogrevalnega sistema je torej res učinkovito, le če se prej odločimo za izolacijo zunanjega ovoja. A tudi pri tem večkrat opazimo napake, ki jih ne bi smeli delati, ne samo zaradi kršitve zakonskih predpisov, temveč tudi zaradi neucinkovitosti našega ukrepa. Naj navedem primer, ki sem ga videla pred kratkim, ko sem se z avtom peljala mimo kraške vasi. Opazila sem, da so obnavljali zunanjost enodružinske hiše z izdelavo termoizolacijske fasade iz stiropora, debelina tega pa na videz ni presegala 4 centimetrov. Čeprav ne morem vedeti, kakšna je bila debelina zidov pred posegom in torej topotno prehodnost le-teh po njem, se sprašujem, ne samo, če je bilo delo izvedeno po zakonu, ampak če se je investicija sploh izplačala. Pri energetski obnovitvi je namreč obvezno, da je topotna prehodnost ovoja U – to je količina topote, ki preide iz notranjega ogretega prostora skozi steno v zunanjost – nižja od vrednosti $0,28 \text{ W/m}^2\text{K}$. To pa dosežemo le s primerno debelino izolacije, npr. stiropora, ki mora v večini primerov presegati 10 cm, predvsem če je bil objekt zgrajen pred tridesetimi leti ali prej, ko načrtovali in gradbeniki sploh niso upoštevali topotnih izgub skozi zunanjji ovoj.

Stranke se večkrat ustrašijo, da se bodo zaradi take debeline izolacije

POD ZELENO STREHO

Dobra izolacija največji prihranek

BARBARA ŽETKO

Petnajstega aprila (danes) se konča sezona ogrevanja stavb v naših krajih, takoj kot dolga vsevržavni zakon. Dolgi mrzli dnevi so torej za nami in problem ogrevanja oz. stroškov za gorivo nas ne vznemirja kot na začetku zime. Ta je bila sicer precej topla, a gotovo nihče izmed nas še ni pozabil dveh tednov izredno hudega mraza in močne burje, ki sta nas prisilila, da smo večji del našega dneva preživeli v zaprtih prostorih. Takrat smo verjetno razmišljali o prejšnji vsoti denarja, ki jo letno potrošimo, da ohranimo naše bivalne prostore na temperaturi 20°C , in na morebitne varčevalne ukrepe, ki bi to vsoto znižali.

Možnosti je veliko, a niso vse izbire enakovredne, saj je pripomočljivo slediti določenemu vrstnemu redu ukrepov, da bodo naši posegi čim bolj učinkoviti. Poleg tega je nujno vedeti, da obstajajo določeni zakonski predpisi, ki jih je treba upoštevati pri spremembah naše hiše v energijsko manj potratno.

Dve sta napaki, ki jih večkrat nasledimo pri energijski obnovitvi naših domov: prva je spremembu sistema ogrevanja, ne da bi prej topotno izolirali stavbo, druga napaka pa je premajhna debelina fasadne ali strešne izolacije. Obe sta še kar pogosti, včasih zaradi malomarnosti nekaterih tehnikov ali prodajalcev, ki ne ponujajo strankam vseh informacij, včasih zaradi objektivno težkih pogojev, ki onemogočajo ali vsaj odsvetujejo uporabljanje termoizolacijskega fasadnega sistema na obstoječih gradnjah. Zato se ne čudim več, če se ljudje odločijo, da zamenjajo star sistem ogrevanja, npr. s topotno črpalko, ne da bi se pri tem vprašali o topotni izoliranosti hiše in o prenosu toplotne v notranje prostore. Uporaba topotnih črpalk je namreč učinkovita pri nizkotemperurnem ogrevanju in prenosu toplotne prek talnega ali stenskega sistema, ne pa pri topotno prepustni hiši, ki je opremljena z grelcem.

Ti sistemi zahtevajo celovitost in jih je zato nemogoče ali vsaj nepriporočljivo uporabljati v določenih primerih, kjer se obnova objekta v energijskem duhu omeji le na nekatere vidike. Če se odločimo za nov sistem ogrevanja, se moramo torej zavedati, da bomo morda res nekaj denarja prihranili, predvsem ko gre za zamenjavo kotla, starega dvajset ali več let. Ne smo pa pozabiti, da če ne izboljšamo izolacije, vsekakor ne bomo optimalno investirali našega denarja, saj bo moral biti naš sistem ogrevanja načrtovan in izdelan upoštevajoč prekomerno potrebo po energiji.

Če npr. znaša letna poraba energije za našo hišo brez izolacije 180 kilovatnih ur na kvadratni meter, s primerno izolacijo pa pride na $120 \text{ kWh/m}^2\text{ur}$, je povsem jasno, da bo lahko naš kotel proizvajal tretjino manj toplotne. Za primerjavo si zamislite avto, ki tehta 1500 kg ali pa tistega, ki tehta 1000 kg: za doseganje iste hitrosti mora biti motor prvega precej močnejši od drugega in bo zaradi tega tudi porabil precej več goriva.

Izboljšanje ogrevalnega sistema je torej res učinkovito, le če se prej odločimo za izolacijo zunanjega ovoja. A tudi pri tem večkrat opazimo napake, ki jih ne bi smeli delati, ne samo zaradi kršitve zakonskih predpisov, temveč tudi zaradi neucinkovitosti našega ukrepa. Naj navedem primer, ki sem ga videla pred kratkim, ko sem se z avtom peljala mimo kraške vasi. Opazila sem, da so obnavljali zunanjost enodružinske hiše z izdelavo termoizolacijske fasade iz stiropora, debelina tega pa na videz ni presegala 4 centimetrov. Čeprav ne morem vedeti, kakšna je bila debelina zidov pred posegom in torej topotno prehodnost le-teh po njem, se sprašujem, ne samo, če je bilo delo izvedeno po zakonu, ampak če se je investicija sploh izplačala. Pri energetski obnovitvi je namreč obvezno, da je topotna prehodnost ovoja U – to je količina topote, ki preide iz notranjega ogretega prostora skozi steno v zunanjost – nižja od vrednosti $0,28 \text{ W/m}^2\text{K}$. To pa dosežemo le s primerno debelino izolacije, npr. stiropora, ki mora v večini primerov presegati 10 cm, predvsem če je bil objekt zgrajen pred tridesetimi leti ali prej, ko načrtovali in gradbeniki sploh niso upoštevali topotnih izgub skozi zunanjji ovoj.

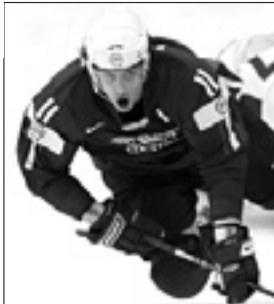
Stranke se večkrat ustrašijo, da se bodo zaradi take debeline izolacije stroški za obnovo občutno dvignili, v resnicni pa ni tako, saj predstavlja strošek za nakup materiala le del celotne investicije. Cena postavitve in rušenja gradbenega odra, lepljenja in sidranja izolacije, postavitve vogalnikov, utapljanja mreže, nanosa lepila in zaključnega sloja je tako ali drugače vedno enaka, naj bo izolacija debela 4 ali pa 12 centimetrov.

Naj začljučim z nizanjem primernega zaporedja del, ki bi jih morali izvesti na naši hiši, da bi bili energetski ukrepi čim bolj učinkoviti in denarni naložbi primerni. Najprej je pripomočljivo zamenjati na vsakem grelcu stare ventile z novimi termostatskimi, ki bodo poleg prihrankov omogočili tudi boljše počutje, saj bo regulacija temperature v posameznih prostorih prilagojena našim potrebam in bivalnim navadam. Cena takega posega je res minimalna, učinkovitost pa očitljiva. Sledi izolacija zunanjih sten, strehe in vseh površin, ki mejijo na neogrete prostore. Tu se cena investicije precej dvigne, prihranki pa so zelo veliki. Nato sledi zamenjava stavbnega pohištva, kar je pripomočljivo predvsem pri objektih s starimi leseniimi okni, ki se nahajajo v krajih, kjer močno piha burja. Šele kot zadnji ukrep pride na vrsto zamenjava ogrevalnega kotla in, če je mogoče, celotnega starega sistema s primernejšim, npr. s talnim ali stenskim ogrevanjem.

ROSBERG S PRVEGA MESTA

SANGHAJ - Dirkač formule 1 Nemec Nico Rosberg si je prvič v karieri priboril najboljši startni položaj. Dirko svetovnega prvenstva v formulni ena za veliko nagrado Kitajske v Šanghaju bo njem začel še njegov mošteni kolega Michael Schumacher. Britanec Lewis Hamilton (McLaren) je imel drugi čas kvalifikacij, vendar bo zaradi novega menjalnika začel s pet mest slabšim izhodiščem. Lanski prvak Nemec Sebastian Vettel (Red Bull) je dosegel 11. mesto. V drugi startni vrsti bosta Japonec Kamui Kobayashi (Sauber) in Finec Kimi Räikkönen (Lotus). Start bo ob 9.00 po našem času.

KOPITAR USPEŠEN

VANCOUVER - V severnoameriški hokejski ligi NHL so odigrali štiri dvoboje v končnici prvenstva. Hokejisti Los Angeles Kings Anžeta Kopitarja so v gosteh še drugič premagali Vancouver s 4:2 in v končnici povedli z 2:0 v zmaghah, od napredovanja v naslednjem krogu pa jih ločita dve zmagi. Naslednji tekmi bosta v Los Angelesu. Kopitar je bil podajalec pri prvem golu Dustinu Brownu za vodstvo kraljev z 1:0 v prvi tretjini. Zmagalo je tušti z 2:1, končni izid je bil 3:1. Portugalec je v lanski sezoni nanizal rekordnih 40 golov. Do konca španskega prvenstva je še pet krogov, tako da lahko Cristiano Ronaldo svoj izkupiček golov še poveča.

CRISTIANO RONALDO Z NOVIM REKORDOM

MADRID - Nogometni madritskega Reala Cristiano Ronaldo je z včerajnjim 41. golom na tekmi proti Sportingu iz Gijona postavil nov rekord španskega prvenstva. Ronaldo se je med strelce vpisal v 74. minuti tekme in popeljal Real do vod-

NOGOMET - Nogometni Livorna umrl na tekmi v Pescari

Tragedija na igrišču

Nesrečnemu Piermariu Morosiniju so na stadionu Adriatico v Pescari hitro nudili prvo pomoč
ANS

PESCARA - Po pol ure od začetnega sodnikovega življa se je 25-letni nogometni Livorna Piermario Morosini na nasprotnikovi polovici igrišča zgrudil na tla. Livorno je dolej proti Zemanovi Pescari, v okviru 35. kroga B-lige, že vodil z 2:0. Za goste iz Toskane se je obetal lep dan, pritipila pa se je prava tragedija. Soigralci na klopi ter stranski sodnik so nemudoma pritekli na pomoč. Razumeli so, da je z nogometniki - njegova izpisnica je bila last videmskoga Udineseja - nekaj zelo hudega. Srce mu je nehalo utripati. Prišlo je do srčnega zastoja. Nekdanjemu nogometnu mladinskega sektorja Atalante (tri tekme je igral tudi z državnim reprezentanco U21) so nudili prvo pomoč. Tribuna je onemela. Med prvimi, ki je priskočil na pomoč mlademu igralcu, je bil tudi zdravnik bolnišnice iz Pescare Paloscia. Po prihodu rešilca na nogometno zelenino so ga nemudoma odpeljali v bolnišnico, kjer so ga skušali oživljati vsaj pol drugo uro. Zaman. Morosinijevo srce ni več utripalo.

Tekmo v Pescari so medtem prekinili. Morosinijeve soigralci in nogometni Pescare so se napotili v bolnišnico, kjer pa so bile novice vse prej kot spodbudne. Nogometna zveza FIGC je po Morosinijevi smrti prekinila vsa prvenstva, od A-lige do vseh deželnih lig.

»Ciao Mario, pogrešali te bomo,« so napisali na spletni strani Udineseja, ki sinoči ni igral proti Interju. Morosini je namreč leta 2005 opravil krstni nastop v A-ligi prav z dresom videmskoga kluba. Igral je proti Interju.

Morosini ni imel lahkega življenga, saj je še mladoleten izgubil najprej mamo, nato še očeta in brata, ki je storil samomor. Piermario, za prijatelj Mario, se je rodil 5. julija 1986 v Bergamu, kjer je tudi opravil svoje prve nogometne korake. Talentiranega fanto so kmalu opazili pri Atalanti in ga povabili medse. Kot še ne 19-letnega mladeniča so ga nato angažirali v Vidmu, kjer je opravil krstni nastop v A-ligi. Morosini se je v Livorno preselil januarja letos.

TEKME 25. APRILA

A-LIGA - 33. krog, kot je včeraj sporočila nogometna zveza, bodo nadoknadili 21. in 22. aprila. 34. krog pa bodo igrali že 25. aprila. Točne urnike bodo sporočili v prihodnjih dneh.

B-LIGA - 35. krog: Cittadella - Ascoli 1:3, Grosseto - Nocerina 1:2, Gubbio - Vicenza 1:1, Modena - Varese 2:2, Pescara - Livorno prekinjena, Reggina - Crotone 1:1, Sampdoria - Brescia 2:0, Verona - Bari 4:1, Juve Stabia - Padova 2:0.

VRSTNI RED: Torino 66, Verona 66, Sassuolo 64, Pescara 62, Varese 56, Padova 56, Sampdoria 54, Brescia 53, Juve Stabia 49, Reggina 48, Bari 44, Grosseto 43, Modena 42, Cittadella 41, Crotone 40, Livorno 38, Ascoli 35, Empoli 34, Vicenza 33, Nocerina 31, Gubbio 28, AlbinoLeffe 25.

1. SNL - 30. krog: Luka Koper - Celje 0:0, Rudar Velenje - Maribor 0:2, Nafta Lendava - Mura 0:3, Hit Gorica - Olimpija Ljubljana 2:3, Domžale - Triglav 0:1

VRSTNI RED: Maribor 69, Olimpija 52, Hit Gorica 47, Mura 47, Luka Koper 45, Rudar 39, Domžale 36, Celje 32, Nafta 24, Triglav 23.

Amstel brez Toma Boonena

MAASTRICHT - Na današnji »klasični« kolesarski dirki Amstel Gold Race na Nizozemskem ne bo glavnega favorita Belgijca Toma Boonena, ki je poškodovan. Na 256,5 km dolgi dirki od Maastrichta do Valkenburga bo glavni favorit Philippe Gilbert. Po današnji dirki bo v sredo na sporednu Valonsko puščico, v nedeljo pa Liege-Bastogne-Liege.

Špilcerjevi rekord in norma

BREŽICE - Barbara Špilcer (Brežice) je na mednarodnem atletskem mitingu v Brežicah v metu kladiva zmagalna in izboljšala svoj slovenski rekord. Z 69,26 metra je izpolnila tudi normo B (69,00 m) za nastop na letosnjih olimpijskih igrah v Londonu ter dosegljudo normo za evropsko prvenstvo v Helsinki. Druga je bila Rosa Rodriguez iz Venezuela (68,93 m). Med atleti je v metu kladiva zmagal Wagner Domingos, ki je z 72,48 m dosegel brazilski rekord. Nejc Pleško pa je bil na tretjem mestu najboljši Slovenec (60,61 m).

ROKOMET - 1. NLB Leasing liga: Maribor - Trebnje 29:27, Cimos Koper - Celje PL 29:24, Velenje - Krško 31:22.

KOŠARKA - A1-liga: Varese - Peso-ro 63:67.

NOGOMET

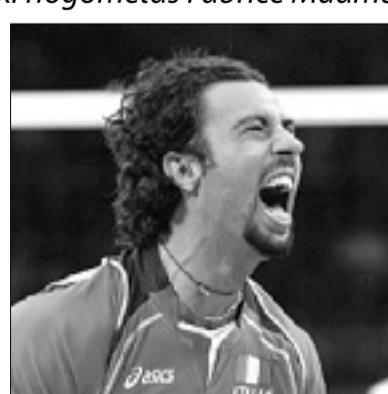
Španski klubi z več milijardami evrov dolgov

MADRID - S finančnimi težavami se ne sooča le špansko gospodarstvo, huda dolžniška kriza je zajela tudi elitno špansko nogometno ligo. Nogometna velikana in velika tekme na nogometnih igriščih Real in Barcelona imata skupno več kot milijard evrov dolga. Sredi tedna so španski ekonomisti posvarili pred velikanskimi dolgoščami španskih nogometnih klubov. »Številke nazorno kažejo, da je v španskem nogometu s poslovnega vidika marsikaj narobe in da nogomet ni najbolje voden,« je opozoril profesor ekonomije na barcelonski univerzi Jose Maria Gay de Liebana. Najbolj zadolženi so v tem trenutku galaktiki, saj njihov dolg znaša kar 589 milijonov evrov, tesno za petimi jimi sledijo v katalonskem klubu, ki je vknjiljil 578 milijonov evrov dolga. V podobnem položaju sta tudi polfinalista evropske lige Atletico Madrid in Valencia, ki sta dolžna 514 oziroma 382 milijonov evrov. Šestim klubom Rayu Vallecano, Racing Santanderju, Real Betisu, Zaragozi, Granadi in Mallorci grozi bankrot. Špansko ministrstvo za šport namernava ugrizniti v to kisljo jabolko in bo zahtevalo, da nogometni klubi poplačajo vse svoje davčne dolgove, čeprav načina, kako bodo to dosegli ni še nihče predstavljal. Po mnenju ekonomistov skupni dolg španskih klubov znaša 3,5 milijarde evrov. Dober primer brezglavega zapravljanja je Valencian stadio Nova Mestalla, ki naj bi sprejel kar 70.000 gledalcev, čeprav ima klub le 39.000 članov. Vrednost investicije je znašala 300 milijonov evrov, financirali pa bi jo s prodajo zemljišča, na katerem je star stadio, za katerega bi iztrzili 400 milijonov evrov. Dve leti kasneje je bil projekt ustavljen, saj klub ni uspel najti kupca, ki bi bil pripravljen za nepremičnino odšteeti tolikšne vsote.

TRAGEDIJE - Nenadne smrti, ki pretresejo javnost

Od Curija do Bovolente

Srečen je bil nazadnje angleški nogometni Fabrice Muamba, ki okreva po srčnem zastoju

Smrtna kap. Na pokalu Konfederacije pa je leta 2003 zaradi srčnega zastoja izgubil življenje Marc Foe, 28 let.

Ob Morosiniju pa ima italijanski nogomet že nekaj žrtv: leta 1969 je zaradi srčnega zastoja izgubil življenje Giuliano Taccola, leta 1977 je na igrišču med tekmo Perugia - Juventus umrl Renato Curri. Dvanajst let kasneje je srčni infarkt prizadel igralca Bologne Lionella Manfredonija, ki so ga dvanajst let kasneje ob pravčasni pomoci rešili življenje. Srečen je bil nazadnje tudi angleški nogometni Fabrice Muamba, ki je pred nekaj tedni na igrišču doživel srčni zastoj, po okrejanju pa zdaj že hodi.

**NIČ REGAT, SLABE NAPOVEDI
TUDI ZA JUTRI**

NEAPELJ - Zaradi dežja so včeraj v Neapelju odpovedali vse predvidene plove World Series jadralnega pokala Amerike. Vse regate naj bi izpeljali danes: in sicer polfinalne dvoboje match race (ob 13.10) med Luno Rossa Pesce-spadom in Artemisom ter med Oracлом Bundoč in Luno Rossa Piranh, ter flotne regate, kjer vodi Emirates Team New Zealand, vendar vremenoslovci napovedujejo za danes prav tako dež in neugodne razmere ...

ZDOVC BREZ FINALA
MOSKVA - V finalu košarkarskega Eururopa v Moskvi se bosta pomerila domači Himki in Valencia (danes ob 16.30). V polfinalu so namreč Moskovčani premagali Spartak St. Peterburg, ki ga vodi slovenski trener Jure Zdovc. Spartak je izgubil s 77:73, v drugem polfinalu pa je bila Valencia boljša od Lietuvosa Rytasa z 80:70. Zdovc, ki je bil celo proglašen za najboljšega trenerja, se bo za trete mesto pomeril torej z Lietuvosom, ki ga vodi njegov trenerski znanci iz slovenskih parketov - Aleksander Džikić.

V TRSTU OLIMPIJSKE KVALIFIKACIJE V VATERPOLU

TRST - Od danes do nedelje, 22. aprila, bo bazen Bruno Bianchi gostil kvalifikacijski olimpijski turnir. Štiri vstopnice za London bo lovio devet ekip, in sicer Rusija, Italija, Madžarska, Španija (skupina A) ter Grčija, Nizozemska, Kanada Kazahstan in Brazilija (skupina B). Italijanski »setterosi«, evropski prvak, se bo v prvem krogu pomeril v torek proti Španiji. Vse tekme bodo predvajali tudi na Raisport 1 in 2.

HOKEJ NA LEDU - Od danes svetovno prvenstvo divizije I v Ljubljani

Cilj je napredovanje

LJUBLJANA - Od jutri do sobote bo Ljubljana gostila svetovno prvenstvo v hokeju na ledu divizije I (skupina A), na katerem si bo Slovenija v konkurenči Velike Britanije, Japonske, Madžarske, Ukrajine in Avstrije skušala priboriti prvo ali drugo mesto ter s tem vrnilitev med elito, iz katere je lani izpadla. Cilj bodo risi skušali doseči ob podpori navijačev, ki jih bodo sicer spremljali v Stožicah, ne pa več v Tivoliju. Nova ljubljanska športna dvorana bo tako prvič gostila tudi športnike, ki za nastope potrebujejo hladno podlago. Prav gledede je bilo v zadnjih

tednih največ dvomov, saj izkušnje zadnjih let kažejo, da ledena podlaga v večnamenskih dvoranah velikokrat ni ustrezala zahtevam igralcov. A vsaj prvi vtiči so v Ljubljani dobri, igralci so bili v petek, ko so prvič zadrzali v Stožicah, prijetno presenečeni. Zaradi večjih zmogljivosti dvorane bo seveda tudi več gledalcev - z 9800 gledalci skorajda dvakrat presegle skrajne zmogljivosti že precej zastarele dvorane Tivoli.

Slovenija ima pod vodstvom selektorja Matjaža Kopitarja jasen cilj, osvojiti eno od prvih dveh mest in se vrniti med najboljše.»Prav gotovo si vsi želimo napredovanja v elitno skupino. Nasprotniki so vsi od prvega do zadnjega težki, ne glede na pomisleke, da je kakšna reprezentanca slabša. Tega ni. Vse kaže, da bo zelo izenačeno. Kdor misli, da bodo tekme lahke, se moti,« opozarja selektor Kopitar, ki torej napoveduje napeto in zanimivo prvenstvo. Vseeno pa sta vlogi prvih dveh favoritorov jasno določeni. Avstrija in Slovenija (igral bosta v soboto, ob 20.00) sta lani izpadli iz elite in se želite čim hitreje vrniti med najboljše. Najresnejši kandidat za popestritev tekme za prvi dve mesti je Madžarska.

SP bo v zadnjih 14 letih že petič gostovalo v Sloveniji

»Najlažje je, če vse zmagaš, potem ni nobenih težav. Je pa dejstvo, da te ekipe niso slabe, niso naivne, turnir bo zelo naporen, težak,« je po prvem treningu v Stožicah dejal Kopitar in o prvi tekmi z Britanci 'danes ob 20.00 - dejal: »Fantje bodo zanesljivo nabrušeni in prepričan sem, da bodo skušali dokazati, da sodijo v najmočnejši razred. Mislim, da je že zvezba IIHF razmisljala o tem, kako narediti skupino čim bolj atraktivno, z različnimi slogi hokeja. A mi se ukvarjam sami s sabo, odpravljamo napake in spremjamemo nasprotnike.«

Pomena uvodnega nastopa se zaveda tudi kapetan risov Tomaž Razinger: »Prva tekma bo izredno pomembna. Start bo res pomemben, storili bomo vse, da dobro začnemo prvenstvo. Skupina B se je spremenila, sistem je drugačen, lahkih tekem ni več. Morali pa bomo iti iz tekme v

tekmo. Britancev ne poznam, razen po imenih, težko je karkoli reči. Videli jih bomo jutri, predvsem pa je pomembno, kako bomo igrali mi sami.«

Slovenska reprezentanca se na domaćem svetovno prvenstvo divizije I pripravlja že več kot mesec dni. Na seznamu tako ostalo 23 slovenskih hokejistov, kolikor jih lahko nastopi na SP. Kopitar se je dvajseteroč v polju odlöčil razdeliti na sedem branilev in 13 napadalcev. V postavki za SP so tako vratarji Robert Kristan, Andrej Hočevar in Gašper Krošelj, branilci Damjan Dervarič, Blaž Gregorc, Sabahudin Kovačević, Aleš Kranjc, Žiga Pavlin, Mitja Robar in Andrej Tavželj ter napadalci Robert Sabolič, Rok Tičar, Žiga Jeglič, Aleš Mušič, David Rodman, Marcel Rodman, Andrej Hebal, Rok Pajič, Tomaž Razinger, Boštjan Goličič, Matej Hočevar, Žiga Pance in Eric Pance.

15 tekom bo do odigrali v petih tekmovalnih dneh v Ljubljani.

Moštva v skupini A se bodo borila za napredovanje v elitno divizijo, medtem ko bo v skupino B izpadlo le zadnje moštvo. IIHF je lani majha spremil sistem svetovnih prvenstev, po katerem smo dobili klasično vertikalno zasnovo kakovostnih skupin. Pod elitno divizijo 16 najboljših reprezentanc (leta 2011 prvenstvo bo od 4. do 20. maja) še naprej ostaja divizija I, kjer pa so v skupini A zbrana boljša moštva - Slovenija, Avstrija, Madžarska, Velika Britanija, Ukrajina in Japonska, v skupini B pa slabša.

**ROKOMET - Play-off
V četrtnfinalu
Tržačani gladko izgubili**

Junior Fasano - Pallamano TS 28:22 (12:8)

Pallamano TS: Zaro, Modrušan; Čermelj 3, Radojkovič 6, Oveglia, Sirotič 2, Dapiran, Anici 1, Pernic, Nadoh 3, Di Nardo, Carpanese 2, Lo Duca, Visintin 5. Trener: Bozzola.

Na prvi četrtnfinalni tekmi končnice za naslov državnega prvaka so morali tržački rokometni priznati premoč Fasana. Začetek tekme je bil izenačen vse do izida 7:6, ko je sodnik izključil dva gostujoča rokometnika. Tržačani so nekaj minut igrali z možema manj, kar so gostitelji izkoristili na najlepši način in povedli z delnim izidom 5:0. »Nato se jim nismo več uspeli približati. Točkat nismo igrali s pravim pristopom. Odgovarjali so predvsem ključni igralci,« je po tekmi komentiral predsednik tržačkega kluba Giuseppe Lo Duca. Do konca tekme je Fasano vedno vodil s petimi/šestimi golji razlike. Trener Bozzola je nato poslal na igrišče mlajše rokometne, ki so bili bolj motivirani in so se borili do konca.

Povratna četrtnfinalna tekma bo v soboto ob 18. uri v športni palači na Črnci v Trstu.

Ostali izidi: Conversano - Brixen 34:20, Pressano - Noci 23:21, Bozen - Teramo 35:28.

Tržački vaterpolisti KO

V moški A2-ligi so tržački vaterpolisti Pallanuota Trieste izgubili proti Bologni. V bazenu Bianchi so gostje slavili zmago z izidom 5:4.

Poraz Joganovih varovank

V ženski košarkarski A2-ligi so varovanke trenerja Matije Jogan izgubile v gosteh v Collegnu. Končni izid je bil 73:68. Najboljši strelki sta bili Borronijeva (23) in Jessica Cerigol (21). Samantha Cergol je zbrala 12 točk.

NOGOMET - V promocijski ligi

Juventina ni prepričala

V Romansu se je tekma končala brez golov - Športni vodja Vinti: »Igrali smo slabo«

Pro Romans - Juventina 0:0

Juventina: Furios, Iansig, Beltrame, Pantuso (od 60. Gulič), Sellan, Morsut, La Fata, Stabile, Airoldi (od 75. Palermo), Trangoni (od 60. Giannotta), Cuzzolin.

Štandreška Juventina je v 25. krogu promocijske lige igrala le neodločeno na gostovanju v Romansu. Gostitelji, ki imajo na lestvici štirinajst točk manj, so igrali bolj motivirano. »Gledalci ob igrišču se tokrat niso zabavali, saj dejansko niso videли niti ene resne priložnosti za gol. Edini nevarni strel proti vratom je sprožil Iansig v drugem polčasu, ko se je njegov strel odbil od prečke,« je dogajanje na tekmi orisal športni vodja Gino Vinti in dodal: »V nadaljevanju prvenstva bomo morali biti pozorni na ekipe, ki so za nami, saj se nam bodo prav gotovo še dodatno približale.«

Prvi polčas je bil nekoliko bolj dopadljiv od drugega, saj sta moštva igrali zagrizeno. V drugem delu se je tempo igre precej umiril. Moštvi sta se očitno zadovoljili z neodločenim izidom.

VČERAJ ŠE - Elitna liga: Azzane - Fontanafredda 1:2, Pro Cervignano - Torviscosa 2:1; **promocijska liga:** Tricesimo - Reanese 0:0; **1. AL:** Pro Gorizia - Ronchi 0:0; **2. AL:** San Canzian - Begliano 0:2.

Danes brez amaterskega in mladinskega nogometa

Tudi deželna nogometna zveza je včeraj zvečer odločila, da danes in jutri ne bo deželnih amaterskih prvenstev od elitne do 3. amaterske lige ter vseh mladinskih prvenstev. Amaterski in mladinski nogometni se bodo pridružili žalovanju v spomin na včeraj na igrišču v Pescari preminulega nogometnika Livorna Piermaria Morosinija.

Mladinci Krasa KO

Ponziana - Kras 1:0 (1:0)

Kras: Paulich, Piki, Rossone, Cinque, Simeoni, Ridolfi (Minussi), Papapico, Vesnaver, D'Aliesio, Bovino (Caselli), Cigna (Furlan). Trener: Cinque

»Zmagje si ni zaslužila ne ena ne druga ekipa,« je po tekmi priznal trener Luigi Cinque. Obe ekipe sta sicer prikazali skromno igro in imelo le nekaj priložnosti za gol. Nasprotniki so prišli do zadetka po napaki vratarja Paulicha. Kras se je nekoliko bolj potrudil v prvem polčasu, ko je tudi dvakrat zadel vratnico. V drugem delu pa mu ni uspelo na noben način organizirati igre. Dve akciji sta lepo odigrala napadalec D' Aliesio in vezist Vesnaver, ki pa nista bila dovolj konkretna pred vratarjevimi vratimi. »Igralci niso stopili na igrišče s pravo mentaliteto in to se je na koncu tudi poznalo. Ponziana ni prikazala lepe igre, toda je bila bolj agresivna,« je po tekmi še dodal trener. (mip)

Ostali izidi: Ufim - San Luigi 1:3.

Bregov nogometna Denis Daris (v ospredju) v boju za žogo

KROMA

NOGOMET - Neodločeno v Dolini

Štirje goli, zgrešena enajstmetrovka in kartona

Breg - Opicina 2:2 (0:2)

Strelca za Breg: Nigris v 55. in Belladonna v 94. min.

Breg: Cresi, Babic, Degrassi, Cigui, Coppola, Belladonna, Nigris, Daris (od 90. Križmančič), Romano (od 70. Bampi), Cigliani, Petranich (od 45. Sovic). Trener: Bassanese.

Na tekmi v Dolini so gledalci videli štiri gole, dve izključitvi (obe pri Opicina) in eno zgrešeno enajstmetrovko.

Na tekmi v Dolini so gledalci videli štiri gole, dve izključitvi (obe pri Opicina) in eno zgrešeno enajstmetrovko.

Tekma je bila torek pestra, čeprav se za Breg ni začela najbolje. Gostje so po prvem delu vodili z 2:0. Opicina je začela srečanje z nevarno akcijo, ki se je končala s strelohom v prečko. Nekaj minut kasneje je okvir vrat zadel Bregov nogometni Nigris. Opicina je nato izkoristila dve napaki v domači obrambi in povedla. V polno je zadel tudi nekdanji napadalec Primorja Erik Pauletic, ki je moral nato v drugem polčasu predčasno zapustiti igrišče zaradi rdečega kartona.

V drugem delu so gostje igrali kar z dvema igralcem manj, kar so Bassanesejevi varovanci spretno izkoristili. Zaostanek so najprej zmanjšali z Nigrisom. Nekaj minut kasneje pa je najstrožjo kazeno zgrešil Belladonna, ki pa se je soigralcem za napako oddolžil v četrti minutu sodnikovega dodatka. Nasprotnikovo mrežo je zatrezel po lepem strelu izven kazenskega prostora. »Pravi evrogol,« je po tekmi izjavil načelnik Brezove sekcije Giuliano Prašelj, ki je še dodal: »Na koncu smo popravili slab vtip, ki smo ga zapustili v prvem polčasu. Vsekakor tokrat nismo igrali dobro. Bili smo preveč mili in premalo borbeni. Upam, da bomo že prihodnjem krogu igrali bolje, čeprav lahko igramo do konca sezone sproščeno, saj smo se oddaljili od dna lestvice.«

ODOBJKA - V moški C-ligi

Hud spodrsljaj Soče Olympia brez moči

MOŠKA C-LIGA**Skupina za napredovanje**

FerroAlluminio - Olympia 3:0 (25:12, 25:20, 25:17)

Olympia: Čavdek (L), D. Hlede 0, F. Hlede 4, Pavlovič 4, M. Persolja 2, Terčič 12, Vizin 6, Vogrič 3, Sanzin n.v. Trener: Casarin.

Odbojkarji Olympia so izgubili proti premočni prouvurščeni ekipi Ferroalluminio. Tekmo so začeli slabo. V prvem nizu so slabligrali v sprejemu in zaradi tega tudi napad ni bil učinkovit. V drugem nizu so nekoliko spremenili postavo in igrali bolj borbeno. Od 10. do 14. točke so vodili, nakar so nasprotniki ponovno povedli in spravili v žep še drugo točko. V tretjem nizu so varovanici trenerja Casarina popustili na celi črti. Zadnji niz je bil podoben prvemu. Nasprotniki so imeli zelo dober servis in praktično neu stavljivega tolkača. Realnih možnosti za zmago ni bilo. Tudi tokrat so igrali brez Komjanca, ki še si okreval po poškodbì.

Ostala izida: Volley Ball Udine - Vivolley 0:3, Sa Vito - Volley Club TS 0:3.

Skupina za obstanek

Val Imsa - Buja 3:1 (25:19, 20:25, 25:12, 25:20)

Val Imsa: D. Faganel 11, S. Faganel 4, D. Nanut 5, Masi 13, Vidotto 17, Lango 3, Palmieri 2, Fedrigo, Ferfoglia in Plesničar n.v., Sfiligoi (L). Trener: Berzacola.

Valovci so proti sibješkim nasprotnikom igrali dobro in zasluženo zmagali. Buja je sicer igrala brez podajalca, kar se je precej poznalo v igri. Veliko so gresili pri organizaciji igre. Odbojkarji Vala so dobro igrali predvsem v servisu in napadu, tudi sprejem je bil dober predvsem v drugem nizu. Solidno sta napadala predvsem centra Masi in Vidotto, kar je tudi razvidno od doseženih točk (13 in 17). Na tekmi sta bila odsotna Gregor Nanut in Lavrenčič, ki ne še okreval po poškodbì. Njegovo vlogo korektorja je prevzel Danijel Nanut, v tretjem nizu pa Lango. Oba sta opravila dobro svojo nalogo. Pohvala gre tokrat še obema centroma, posebno pa Vidottu, ki je opravil 7 blokov in dobro igral v obrambi. Sodnik pa ni sodil ravno najbolje: storil je napake na obeh straneh mreže, tako da sta bili oškodovani obe ekipi.

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodenje - Reana 1:3 (23:25, 25:20, 20:25, 23:25)

Soča: Braini 3, I. Černic 5, J. Černic 2, M. Černic 18, M. Juren 12, M. Testen 17, Kragelj (L), I. in M. Devetak in Škorjanc n.v., E. Juren 3. Trener: Berdon.

Odbojkarji Soče tokrat niso igrali prepričljivo. V prvem nizu sta dve sodnikovi odločitvi oškodovali Sočo v ključnih trenutkih. Mogoče bi se lahko niz spreobrnil njim v prid, če bi sodnik odločil drugače. Drugi niz so igrali točko za točko, čeprav so bili nasprotniki vedno v prednosti za eno ali dve piki. Jurena pa je začelo boleti koleno, ki mu povzroča težave že nekaj časa. Četrtni niz so začeli porazno. Nasprotniki so takoj povedli z 8:2. Pri 22. točki pa so odbokarji Soče izenačili. Nato so storili napako in so nasprotniki zmagali.

Zmago se je situacija Soče na lestvici nekoliko poslabšala. Zaostanek za ostalimi ekipami začenja biti velik in bodo zaradi tega najbrž igrali dodatno tekmo za obstanek. Zadnja beseda pa še ni rečena. Soča ima v letošnji sezoni nekoliko smole. Veliko igralcev je poškodovanih, tako da igra vedno v okrnjeni postavi in se to pozna.

Team Magic Pizza Monfalcone - Sloga 3:0 (25:19, 25:21, 25:12)

Sloga: Antoni 7, Devetak 0, Dussich 6, Romano 11, Rožec 8, Žerjal 1, Cettolo 0. Trener: Peterlin.

V skupini, ki se bori za obstanek v ligi, zaseda ekipa iz Tržiča prvo mesto in si nočnja tekma je potrdila, da je to mesto povsem zasluženo. Tržičani so homogena ekipa, ki igra skoraj »na pamet«, njen oster servis v skoku povzroča težave vsem nasprotnikom, na mreži pa je zelo dober mladi napadalec Gastaldo, ki je bil tudi včeraj skoraj neustavljiv.

Sloga so tokrat nastopili brez libera,

Šport

Odbojkarice Zaleta
D so bile tudi tokrat uspešne

KROMA

saj je bil odsoten Luca Fiorelli, tako da so moralni v obrambi ostati v polju tudi tisti igralci, ki običajno v drugi liniji ne igrajo, Danielu Dussichu pa se je poznalo, da je bil v zadnjih dneh bolan in zato fizično izčrpan.

V prvih dveh setih so se slogaši z boljšim nasprotnikom dokaj enakovredno kosali. Domačini so bili sicer ves čas v vodstvu, vendar so naši igralci zaostanek večkrat nadoknadi, nato pa spet popustili in zagnali nekaj zaporednih banalnih napak, ki so omogočile Tržičanom, da so prednost ponovno povečali. Zadnji set je bil bolj enosmeren, saj so bili domačini stalno v visokem vodstvu, ki ga slogašem ni uspelo ogroziti.

Ostala izida: Basiliano - CUS 3:1.

MOŠKA D-LIGA**32 točk Terpina****Skupina za obstanek**

Olympia U17 - Pippoli Udine 3:2 (25:22, 25:21, 13:25, 22:25, 15:11)

Olympia U17: Princi 7, Rigatti 0, Terpin 32, Burrelo 9, Righini 10, Bossi 0, Corsi 10, Rossi 4, Cobello 8, Ricci (L), Čavdek (L).

Odbojkarji Olympia U17 so tekmo vodili z 2:0. Prva dva niza so odigrali zalo dobro. Nato so popustili, koncentracija je padla. Nasprotniki so to izkoristili in zmagali tretji in četrtni niz. V zadnjem nizu so nasprotniki vodili za tri točke. Olympia pa je igrala zbrano. Terpin je zamenjal Corsija, kar je bilo odločilno za zmago. K temu lahko prište-

jemo še učinkovite bloke, ki so prispevali k zasluženi zmagi. Pohvala gre vsem igralcem, saj so se vsi potrudili in igrali dobro. Vsak je pripomogel na svoj način k zmagi. Dober je bil sprejem, zaradi tega je lahko Terpin zbral kar 32 točk z nepričakovanimi napadi.

Ostala izida: Gemona - Volley Club TS 3:0.

ŽENSKA D-LIGA**Zalet D solidno****Skupina za obstanek**

Zalet D - Farra 3:0 (25:10, 25:14, 25:14)

Zalet D: Starec 5, Verša 10, Micüssi 5, Gantar 5, Cassanelli 11, Spanio 5, Zavadlal 6, Rudes 1, Cernich 0, Spangaro (L). Trener: Berlot.

Odbojkarice Zaleta so vknjižile gladko zmago proti mlajši Farri. V vseh treh nizih so takoj na začetku povedle. V prvem nizu so vodile 7:1 in prednost stopnjevale do 15

točk razlike. Skoraj polovico točk, ki so jih dosegle nasprotnice, so jim zaletovke »podarile« zaradi nekaterih napak v servisu in sprejemu. Varovanke trenerja Berlota so v drugem nizu, po izenačenju nasprotnic 1:1, dosegle šest zaporednih točk. Zaradi napak v blokih pa so nasprotnice nadoknadle zaostanek in se povzpeli do treh točk zaostanka. Kar vseeno ni zadostovalo, saj so se zaletovke ponovne koncentrirale in zbrale 13 točk prednosti. Tretji niz je bil podoben ostalima dvema. Takoj na začetku so povedle s 6:0 in visoko prednost (do 12 točk) obdržale do konca in brez težav zmagale. Čeprav so nasprotnice ekipa under 16 in si izkušnje šele nabirajo, so zaletovke igrale dobro. »Predvsem servisi so bili agresivni. Igrali smo dobro v vseh vlogah, tako v obrambi kot v protinapadu. Pohvala gre vsem igralkam, saj so vse tudi igrale,« je po tekmi dejal trener Danilo Berlot.

Ostala izida: Pav Udine - Rigutti 0:3, Buja - Codroipo 3:0.

Danes Sloga Tabor v Repnu za 8. mesto in obstanek

Danes bo v Repnu tekma za 8. mesto v B2-ligi: na parketu se bosta ob 18.00 pomerila Sloga Tabor in Argentario, ki sta po 23. krogih zbrala enako število točk. Kot na prvi tekmi bo Sloga Tabor po v sej verjetnosti tudi tokrat začela v okrnjeni postavi, saj Cettolo še ni popolnoma saniral poškodbo. Slogašča torej zahtevna naloga, paziti bodo morali predvsem na tolkača Jakuba Laska (brata bolj slavnega državnega reprezentanta Michala) in Ubaldia Capro ter korektorja Gianmario Rizzo.

ODOBJKA - Play-off 1. ženske divizije na Goriškem

Soča/Govolley zlahka čez prvo oviro v pičlih 49 minutah

Soča Govolley - Pall. Grado 3:0 (25:5, 25:14, 25:7)

Soča Govolley: Mania' 20, Bressan 4, Giuntuli 4, Zavalav 4, Antonič 4, povšič 5, Faveri 10, Humar (L), Pozzo (L2), Gabbana 1, Valentinsig 9, Uršič. Trener: Paola Uršič.

Soča Govolley je prvo četrtnino tekmo končnice za napredovanje v D-ligo zmagala brez težav. Da so imele Goričanke vseskozi vajeti igre v svojih rokah, kažeta dva podatka: tekma se je namreč zaključila v 49 minutah, mlade šestnajstletnice iz Gradeža pa so v treh nizih dosegle le 21 točk. Soča Govolley jim je največ točk dopustila v drugem nizu, ko je po izredno gladki zmagi v prvem nizu je koncentracija nekoliko upadla, tako da se je Gradež približal na 12:12, nato pa so Mania' in ostale ponovno strnile vrste in se veselile vseh treh točk. Povratna četrtna tekma bo v Gradežu v četrtek, 19. aprila ob 20.00.

ODOBJKA - C-liga

Zalet C po »tie breaku«

Zalet C - Durante & Vivan 3:2 (16:25, 25:16, 17:25, 25:21, 15:10)

Zalet C: Antognoli 1, Babudri 12, Cvelbar 9, Grgić 1, Spangaro 5, Štoka 12, Balzano (libero), Bukavec 14, Colarich 6, Crissani 4, Pertot 1, Pestrin 0. Trener: Martin Maver

Zaletovke so se včeraj že četrtič v tej sezoni pomerile z ekipo iz Sacileja, četrtni zmagale, prvič pa nasprotnicam preustile točko. Domače igralke tokrat niso zaigrale na višku svojih moči, vendar imajo tokrat kar nekaj »opravičil«: velikonočni premor jim je nekoliko razbil ritem dela, še vedno niso v popolni postavi, za nameček pa je Vero Balzano, ki nadomešča poškodovan Nežo Kapun, pestila gripe. Dobra novica pa je vsekakor ta, da se po poškodbì v ekipo vira Sabrina Bukavec, ki je včeraj odigrala dober del tekme, kar pomeni, da je poškoda mimo.

Durante & Vivan zaseda sicer trenutno sedmo mesto na lestvici in je malodane že obojen na igranje dodatnih tekem za obstanek, vendar so njegove igralke vse prej kot predane v usodo in so zlasti v obrambi zelo dobre in izredno požrtvovalne, kar velikokrat spravlja s tira nasprotnikov napad.

Zaletovke res niso začele najbolje in zelo skromen sprejem je dovolil gostjam, da so prvi set osvojile brez večjih težav. Naše igralke so odločno reagirale, osvojile naslednjega, z medlo igro pa nato nadaljevale v tretjem in Furlanke so si – morda nekoliko nepričakovano – priigrale točko. Od četrtega seta dalje pa se Zalet ni več puštil presenetiti: naše igralke so vendarle uredile igro v polju in vse jim je šlo lažje od rok. Gostje so se jim v četrtem setu sicer še krčevito upirale, po izenačenju pa v zadnjem niso več mogle resnejte ogrožati naše združene ekipe, ki je klub »izgubljeni« točki v svoji skupini še vedno na prvem mestu na lestvici.

1. MOŠKA DIVIZIJA**Slogaši v težavah**

Sloga - Intrepida Turriaco 0:3 (21:25, 22:25, 20:25)

Sloga: Antoni 8, Calzi 0, Cettolo 4, Danjel Guštin 1, Marko Guštin 1, Milič 2, Taučer 2, Trento 11. Trener Ivan Peterlin

Velikonočni premor mladim slogašem očitno ni dobro del, saj so v soboto proti Intrepidi opravili dokaj medel nastop. Odpovedali so predvsem v sprejemu in obrambi, tako da so nasprotniki marikdaj do točk prišli na prelak način. Občasno je sicer Sloga predvajala dobro igro, s katero je spravljala v težave bolj izkušene nasprotnike, vendar je bilo v ključnih trenutkih preveč napak (in premalo igralske zrelosti), da bi naši igralci lahko računali na osvojitev vsaj kakega seta.

PLANINSTVO - Trst

Marinka Pertot še na čelu SPDT

Na prvi seji po občnem zboru Slovenskega planinskega društva Trst so si izvoljeni člani porazdelili funkcije. Za predsednico tržaškega planinskega društva je bila potrjena Marinka Pertot, tajniški in finančni resor pa sta ohranili Sabrina Žezlina in Patrizia Krevatin. Za podpredsednico je bil potrjen Peter Sudadolc, ki bo skrbel tudi za markacijsko dejavnost društva. Funkcijo gospodarja in obenem tudi referenta za izletništvo je ohranil Franc Starec, referent za izletništvo in nordijsko hojo pa bo še naprej Livio Semec. Za posamezne društvene odseke bodo skrbeli referenti: Katja Starec za mladinski, Tibor Drassich za alpinistični, Laura Venier za smučarski in Stojan Sancin za jamarski odsek. Igor Pertot bo odgovoren za članstvo in članarine, za društveno spletne stran pa bo skrbel David Štrajn, Robert Devetak bo odgovoren za orientacijski tek, Maxi Kralj pa bo skrbel za pripravo tečajev smučarskega teka. Člani nadzornega odbora pa bodo Pavel Fachin, predsednik, Vojko Slavec in Angel Kermec. (L.A.)

KOŠARKA - Jadran Qubik Caffè v državni diviziji C

Reakcija in peta zaporedna zmaga

Jadran Qubik - Oderzo 76:69 (20:16,

40:32, 57:50)

Jadran: D. Batich 18 (7:10, 4:5, 1:5), Ban 16 (5:6, 4:10, 1:5), Franco 15 (-, 0:1, 5:9), Spigaglia 7 (0:2, 2:5, 1:1), Malalan 9 (3:3, 3:4, -), Slavec 2 (-, 1:3, 0:2), Marusič 9 (1:1, 4:4, -), M. Batich, n.v. Moschioni, Bernetič. Trener: Vatovec. Skoki v obrambi: 26, v napadu: 6; izgubljene žoge: 13, pridobljene žoge: 21, po-daje: 15.

Oderzo: prosti meti: 12:17 (71 %), 2 toč-ki: 12:33 (36 %), 3 točke: 11:23 (48 %), skoki v obrambi: 22, v napadu: 9; izgubljene žoge: 20, pridobljene žoge: 13.

Jadran Qubik nadaljuje s pozitivno se-rijo nastopov. Po treh tednih je pred domačimi gledalcji ponovno zmagal – petič zapo-red – in se z dodatnima dvema točkama pri-bljal prvouvrščeni Margheri, ki ima po 28. krogu le še dve točki manj (ta teden je prosta). Zmaga Jadran pa je bila vse prej kot lahka. Kazalo je sicer, da bo domaća peterka ob-držala prednost, ki si jo je nabrala že sredi tre-te četrtine (49:38), pa vendar se je to izjalo-vilo. Mlada postava Oderza, ki je tem delu igrala s štirimi igralci mlajšimi od 19. leta, se ni vdala in povsem spreobrnila rezultat. Že pred koncem tretje četrtine so z dobro obrambo razpolovili zaostanek in Jadranu ni-so spustili več pod koš – Slavec in ostali so se zato neuspešno odločali za mete iz razdalje. Z dvema zaporednima trojkama so nato gostje v 35. minutu tudi povedli (57:61). Reakcija mlajših nasprotnikov pa je v trenutku zdra-mila jadranovce, ki so v zadnjih petih minu-tah pokazali, zakaj so na vrhu lestvice. Fran-co je prvič v karieri zadel tri zaporedne trojke, Malalan – ki se je med tekmo spet izka-zal z uspešnimi obrambami – je v tem delu prispeval tudi v napadu, dve podaji zanesljivega Bana Danielu Baticu pod koš pa sta zaključili uspešen niz akcij, ki so v treh minu-tah ponovno ponesli Jadran na varnih plus de-vet (72:63). Jadran je tako z delnim izidom 15:2

Peter Franco je prvi v svoji dolgi košarkarski karieri dosegel tri zaporedne trojke

KROMA

spet vzpostavil prejšnjo razmerje sil in na-posledo mirno zaključil včerajšnji nastop. »Po-naši reakciji bi morali Jadran še taktično pre-kositi, vendar mlada peterka tega ni zmogla,« je po tekmi dejal trener Oderza Maurizio Ven-tura, »Bili smo tudi manj izkušeni in nižji, kar je dopustilo, da je imel Franco lažjo pot do koša,« je Ventura še priznal premoč domačih igralcev, nasprotno pa si trener Jadran Vater Vatovec black-outa v začetku zadnjega dela, v katerem so strelci sili mete iz zunanjih položajev, vendar neuspešno, ni znal razlagati. Po tekmi je center Massimiliano Spigaglia sprva hecno pripomnil, da so prednost v zadnjih minutah dopustili Oderzu izključno za-to, da gledalcev ne bi dolgočasili, napisod pa resno dodal: »Padec je bil pričakovanih: prav-

kar smo zaključili sklop fizičnih treningov pred končnico, zato je normalno, da smo imeli v tretji četrtini manjši padec, vendar smo potem dobro reagirali.« V prvem delu pa je bila tekma izenačena: Jadran je vodil v obeh četrtinah, vendar je trdoživi Oderzo že od prve minute dalje pojasnil, da se ne bo zlahka vdal in da jim bo stalno stal za petami. Prvo večjo prednost tega srečanja so si Ban (v prvem delu 14 točk, skupno pa 6 podaj) in ostali priigrali v drugem delu s pozorno obrambo (27:19), maksimalno pa v tretji četrtini (44:33). (V.S.)

Ostali izidi: Cormons – Pordenone 52:64, Servolana – Codroipo 81:88, Conegliano – Venezia 46:67, Latisana – San Ven-de-miano 71:66.

Tekma je bila že od začetka zelo izenačena. Prevladovala pa sta napada obe ekip nad obrambama. Don Bosco je svoj izkupiček točk dosegel pre-težno z meti od daleč (s trojkami), pri tem se je zlasti izkazal Scutiero. V uvo-dnem delu se je odlikoval tudi Štefan Samec, ki je dosegel vseh svojih 13 točk. Nakar so ga gostitelji uspeli zaustaviti.

Tudi v tretji četrtini, ki se je kon-cala pri neodločenem izidu 57:57, se je bil boj za vsako točko. V zadnji četrtini pa je prišla na dan večja izkušenost Bregovih košarkarjev, ki jim je uspelo doseči rahlo prednost, jo ohra-niti do konca srečanja in zasluzeno zmagali.

Z nov uspeh je zaslужna vsa eki-pa, predvsem pa sta izkazala Kristjan Ferfoglia, ki je bil s 23 točkami tu-di najboljši strelec svojega moštva, in mladi Schillani, ki je odlično vodil eki-po in prispeval tudi 11 točk.

Do konca regularnega dela man-jaka le dva kroga. Bregu zadostuje v zadnjih dveh tekmah le ena zmaga, da matematično ohrani prvo mesto. Zadnji dve srečanja pa ne bosta od muh: v soboto bo v Dolini na sporednu pri-čakovani derbi z Borom, v zadnjem krogu pa bodo Brežani gostovali v Vidmu pri neugodnemu UBC. (lako)

Ostali izidi: Bor Radenska - Santos 86:74 (v petek), Cervignano - Ronchi 82:71, Ardita - San Vito 89:68, Libertas - Roraigrande 72:58, Tarcento - Tolmezzo 78:55, UBC - Romans 74:65.

KOŠARKA - Deželna C-liga

Breg vztraja na vrhu

Premagali so neugodni Don Bosco - Še ena zmaga za matematično prvo mesto

Kristjan Ferfoglia je bil s 23 točkami najboljši strelec Brega

KROMA

Don Bosco - Breg 74:80 (22:22, 40:41, 57:57)

Breg: Schillani 11 (3:3, 4:6, 0:1), Grimaldi 11 (2:3, 3:6, 1:4), Visciano 3 (1:2, 1:3, -), K. Ferfoglia 23 (11:12, 7:12, 0:1), Robba 13 (1:1, 5:8, 1:2), Samec 13 (2:2, 4:9, 1:1), Bazzarini n.v., Semec 2 (0:1, 1:1, -), Nadlišek n.v., Klarica 4 (2:3, 1:3, 0:2), trener Kra-sovec. SON: 16.

Brežani so v gosteh premagali

neugodni Don Bosco, ki se na vse kri-plje bori za obstanek v ligi, in ohra-nili prvo mesto na lestvici. Nastopili so spet v okrnjeni postavi (še ved-no sta odsotna poškodovana Giacomi in Saša Ferfoglia) in so se moralni pošteno potruditi, da so strli odporn trdoživih gostiteljev, ki so nastopili skoraj v popolni postavi, to je tudi z mladinci Acegasa. Odsoten je bil le Bonetta.

prej do novice
www.primorski.eu

Domači šport

DANES

Nedelja, 15. aprila 2012

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA - 18.00 v Miljah: Intermuggia - Sokol

UNDER 17 - 11.00 v Trstu, Ul. Veronese: Azzurra - Dom

ODOBOKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor - Argentario

3. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.00 na Opčinah: Zalet Barich - S. Andrea

UNDER 16 MOŠKI - 15.00 v Repnu: Sloga Tabor - Triestina Volley

UNDER 15 ŽENSKE - 15.00 v Štarancanu: Codroipo - Zalet

UNDER 14 ŽENSKE - 16.00 na Stadionu 1. maj: Bor - Virtus

UNDER 13 MĘSANO - 15.30 pri Briščikih: Kontovel - Olympia

UNDER 13 MOŠKI - 15.00 v Guminu Memorial Travagliini: nastopata Olympia 2000 in Soča Lokanda Devetak

UNDER 12 MOŠKI - 10.00 v Guminu Memorial Travagliini: nastopajo Val Bensa A, Val Bensa B, Soča Hrast in Olympia Corsi Adriano

TENIS

MOŠKA C-LIGA - 9.00 v Gradišču ob Soči: TC Gradišca - Gaja

HOKEJ NA ROLERJIH

B-LIGA - 15.00 v Buji: Corno - Polet

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A2-LIGA - 10.00 pri Brescii: troboj Kras, Eppan in Alto Sebino

ŽENSKA B-LIGA - 10.00 v Trevisu: troboj Task Sarmeola, Verona, Kras

MOŠKA C2-LIGA - 10.00 v Vidmu: igra Kras

D2-LIGA MLADINSKA - 10.00 v Zgoniku: igra Kras B

MOŠKA D1-LIGA - 10.00 v Vidmu: igra Kras

KONJSKI ŠPORTI

TREK NAJMLAJŠI - 10.30 na Dolgi kroni pri Dolini: meddeželna tekma v organizaciji JK Dolga krona

JUTRI

Ponedeljek, 16. aprila 2012

ODOBOKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 21.00 v Ul. Monte Cengio: Cus - Zalet

1. MOŠKA DIVIZIJA

- 21.00 v Ul. Miani: Triestina Valley - Sloga

KOŠARKA

DRŽAVNI UNDER 19 - 19.30 v Tržiču: Falconstar Basket - Jadranski

DEŽELNI UNDER 19 - 20.30 v Trstu, Ul. Locchi: Libertas - Bor ZKB

Obvestila

SPORTNI KROŽEK KRAS sklicuje v torek, 24. aprila, jubilejni 50. redni občni zbor, ki se bo vršil v Športno-kulturnem centru v Zgoniku ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: Otvoritev občnega zборa; Izvolitev delovnega predsedstva in komisij; Poročilo izvršnega in nadzornega odbora; Pozdravi in razprava; odobritev poročil in finančnih dokumentov; Izvolitev sveta delegatov in nadzornega odbora; razno.

OOZUS vabi člane/učitelje na 2. redni občni zbor, ki bo v petek, 27. aprila 2012, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v malih dvoranah A. Sirka v Križu.

AŠD SK BRDINA prireja v soboto, 21. aprila, ob 19. uri v prostorih Prosvetnega Doma na Opčinah, družabno srečanje in nagrajevanje ob koncu smučarske sezone. Vabljeni vsi člani.

SPDT - Mladinski odsek prireja 22. aprila družinski izlet na Slavnik. Zberemo se ob 9. uri na mejni prehod na Pesku. Za informacije in pojasnila poklicite Katjo (338 595315) ali Lauro (348 7757442) ob večernih urah ali na mlaðinski@spdt.org. Obvezna prijava do na razpolago društveni kombiji. Informacije na tel. 040 200782 (Frančko).

SK DEVIN - Planinski odsek prireja danes, 15.aprila, 25. memorial »Mirko Škarab«, tradicionalni in letos jubilejni spomladanski pohod ob Praprota v Repen. Zbirališče v Praproto od 8.30 do 10.ure, prihod v Repen v opoldanskih urah, kjer bo v Koči pod Rupo kosilo ter nagrajevanje. Za povratek v Praproto bodo na razpolago društveni kombiji. Informacije na tel. 040 200782 (Frančko).

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

sklicuje

41. redni občni zbor

v petek, 20. aprila 2012 ob 15.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani društva KD Skala – Trg neodvisnosti 5 v Gabrijah (Sovodnje ob Soči)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.25 Tv Kocka: Risanka Riba vas gleda: »Obuti Maček«
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Dnevnik - Parlament **6.30** Variete: UnoMattina in famiglia **8.00** Šport: Pole Position **8.30** Dnevnik L.I.S. **8.55** Avtomobilizem: VN Kitajske, F1, prenos **10.50** Rubrika: A Sua immagine **10.55** Sv. maša, sledi Regina Coeli **12.20** Variete: Linea verde **13.30** Dnevnik, vremenska napoved in Focus **14.00** Variete: Domenica in... L'Arena **16.30** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Igra: Affari tuoi **21.30** Nan.: Una grande famiglia **23.35** Aktualno: Speciale Tg1 **0.40** Nočni dnevnik **1.05** Rubrika: Applausi

Rai Due

7.00 Risanke: Cartoon Magic **8.15** Variete: Art Attack **9.00** Nan.: The Latest Buzz **9.25** Igra: Battle Dance **10.10** Rubrika: Ragazzi c'è Voyager! **10.30** Rubrika: A come avventura **10.50** Šport: Pole Position **10.55** Avtomobilizem: VN Kitajske, F1, tiskovna konferenca, prenos **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik in Tg2 Matori **13.45** Talk show: Quelli che aspettano...

15.40 Variete: Quelli che il calcio **17.05** Dnevnik L.I.S. **17.10** Šport: 90° Minuto **19.30** Avtomobilizem: VN Kitajske, F1 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Hawaii Five-O **22.35** Šport: La Domenica Sportiva

Rai Tre

6.00 2.00 Fuori orario - Cose (mai) viste **7.40** Nan.: Wind at My Back **8.30** Film: Penelope, la magnifica ladra (kom., ZDA, '66, r. A. Hiller) **10.05** Nan.: Pepper Anderson agente speciale **10.55** Aktualno: Tgr EstOvest **11.15** Aktualno: Tgr Mediterraneo **11.40** Aktualno: Tgr RegionEuropa **12.00** Dnevnik in Tg3 Persone **12.25** 1.10 TeleCamere **12.55** Aktualno: Lezioni della crisi

13.25 Rubrika: Il Capitale di Philippe Daverio **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2 (v. L. Annunziata) **15.00** Dnevnik L.I.S.

15.05 Kolesarstvo: Amstel Gold Race **17.05** Nan.: I misteri di Murdoch **17.55** Igra: Per un pugno di libri **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Reportaža: Report **23.30** Dnevnik in deželni dnevnik **23.45** Film: Black Block (dok., It., '11, r. C.A. Bachschmidt)

4 Rete 4

6.45 Dnevnik **7.35** Nan.: Zorro **8.35** Rubrika: Ti racconto un libro **8.55** 14.00 Dok.: Slow Tour **9.30** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **15.05** Film: Sacro e profano (dram., ZDA, '59, r. J. Sturges) **17.20** Nan.: Colombo **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore

21.30 Film: Johnny Stecchino (kom., It., '91, r. i. R. Benigni, N. Braschi) **23.55** Aktualno: L'Italia che funziona

5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **9.40** Dnevnik - kratke vesti **10.00** Film: Due padri di troppo (kom., ZDA, '97, r. I. Reitman, i. R. Williams, B. Crystal) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: Essenze d'amore (rom., Avst./Nem., '07, r. P. Weck, i. M. Schell) **16.05** Variete: Domenica Cinque (v. F. Panicucci) **18.50** Kviz: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.30 Show: Parerissima Sprint **21.10** Film: Titanic (dram., ZDA, '97, r. J. Cameron, i. L. DiCaprio, K. Winslet) **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Nan.: Fantaghirò **7.40** Risanke **10.00** Film: Ci pensa Beaver (kom., ZDA, '97, r. A. Cadiff) **11.50** Šport: Grand Prix **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Šport: Guida al campionato (v. M. Taveri) **14.00** Nan.: Camera Café **14.30** Šport: Jadranje - America's Cup, Neapelj **16.00** Film: Blue Crush (pust., ZDA/J. Afrika, '11, r. M. Elliott) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Rubrika: Bau Boys

19.40 Film: I Simpson - Il film (ris., ZDA, '07, r. D. Silverman) **21.30** Film: Dragonball Evolution (fant., ZDA, '09, r. J. Wong, i. J. Chatwin, E. Rossum) **23.05** Risanka: Dragon Ball

Tele 4

7.00 Aktualno: Salus Tv **7.15** Aktualno: Musa Tv **7.30** 11.15, 19.30 Rotocalco ADN-Kronos **8.00** 12.45 Dok.: Borgo Italia **8.30**

Variete: Mukko Pallino **8.50** Variete: Idea in tavola... **12.15** 1.00 Šport: Ski magazine **13.15** Variete: Camper Magazine **13.40** Variete: Itinerari di culto **13.50** Aktualno: L'aromista **14.00** Dok.: Italia da scoprire **16.15** Variete: A tambur battente **17.15** Videomotori **17.30** Risanke **19.30** Dok.: Splendori d'Italia **20.50** Aktualno: Gioielli nascosti **21.00** Deželni dnevnik **21.30** Vaterpolo: Pallanuoto Trieste - Pallanuoto President Bologna **23.00** Deželni dnevnik **23.15** Film: Non sei mai stata così bella (glasb., ZDA, '42, r. W. Seiter, i. F. Astaire)

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Rubrika: Ti ci porto io **11.45** Film: Un posto dove vivere (rom., ZDA, '00, r. D.B. Morris, i. J. Smith, T. Matheson) **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Mr. Jones (dram., ZDA, '93, r. M. Figgis, i. R. Gere, L. Olin) **16.20** Nan.: The District **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Rubrika: In Onda **21.30** Film: Il silenzio degli innocenti (triler, ZDA, '91, r. J. Demme, i. J. Foster, A. Hopkins) **23.45** Dnevnik in športne vesti **23.55** Film: I segreti di Brokeback Mountain (dram., ZDA, '05, r. A. Lee, i. J. Gyllenhaal, H. Ledger) **2.30** Aktualno: Bookstore (v. A. Elkann)

Slovenija 1

6.30 Maribor 2012 - Evropska prestolnica kulture (pon.) **7.00** Risanke, risane in igrače nanizanke za otroke **10.50** Na obisku **11.10** Obzorja duha - Velikonočna oddaja **11.55** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Slovenska polka in valček 2012 (pon.) **15.10** Prvi in drugi **15.35** Alpe-Donava-Jadran **16.00** Dok. serija: Nova urbana Indija **17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Ugani, kdo pride na večerjo? **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Nad.: Prva damska detektivska agencija **21.30** Gnezda in katedrale, portret Milana Dekleva **22.20** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **22.00** Družinska zgodba **23.35** Dok. serija: Branja

Slovenija 2

7.35 Skozi čas (pon.) **7.45** Globus (pon.) **9.00** Formula 1: VN Kitajske, prenos **10.55** Film: Kino Kekec (Jap.) **12.25** Turbulanca **12.50** Univerza (pon.) **13.40** Tv priredba predstave SNG: Šola za žene (pon.) **14.30** Slovenci po svetu - odd. Tv Maribor (pon.) **15.00** Koncert **16.55** Rokomet: Pokal Slovenije, finale **18.30** Dok. serija: Slovensko olimpijsko stoletje (pon.) **19.20** Športni izviv **19.50** Žrebanje lota **20.00** Dok. odd.: Zbogom **20.55** Dok. felton: Silence, glasbenika s konca sveta (pon.) **21.25** Dok. odd.: Onesnaženi raj **22.40** Kratki igralni film: Pavle **23.00** Kratki dok. film: V temi

Slovenija 3

6.05 21.30 Žarišče **8.40** Kronika **9.30** 15.04, 23.00 Na tretjem... **11.40** Pogledi Slovenije (pon.) **13.10** 18.15 Satirično oko **13.30** Poročila Tvs1 **14.00** Posebna ponudba (pon.) **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** TV Dnevnik - z znakovnim jezikom **19.55** Sporočamo **20.00** Slovenija in Evropa **20.30** Tedenski pregled kronike **20.50** Zrcalo tedna (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Vsedanes - Svet **14.20** Tednik **14.50** »Q« - trendovska oddaja **15.35** Sredozemlje **16.15** Eno življenje, ena zgodba **17.15** Avtomobilizem **17.30** Potopisi **18.00** Ljudje in zemlji **19.50** Presek **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dokumentarec **22.15** Nedeljski športni dnevnik **22.30** Slovenski magazin **23.00** Koncert - resna glasba **0.00** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** Risane serije **10.15** Hi tri prstki (zabavno-izob. serija) **10.35** Resn. serija: Vzgoja po pasje **11.00** Nan.: Zasebna klinika **11.55** Nan.: Razočarane gospodinje **12.50** Film: Guvernejeva žena (ZDA) **14.35** Nova ameriška restavracija (resn. se-

rija) **15.35** Opremljevalci vrtov v zasedi (resn. serija) **16.05** 1.45 Kamp razvajencev (resn. serija) **16.50** Film: Sestrstvo potujčih hlač (ZDA) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** X Factor **21.40** Film: Dobre mrhe (ZDA) **23.40** Film: Madelno družinsko srečanje (ZDA)

Kanal A

7.45 Tv prodaja **8.00** Nan.: Pogumna čarodejka **8.50** Nan.: Najstnitske zdraha **9.20** Film: Hudičeva ljubica (ZDA) **11.00** ŠKL, mladinska oddaja **12.00** Nan.: Jaz sem pa Earl **12.30** Hum. nan.: Mladi zdravnik **13.00** 0.15 Nan.: Šerifova pravica **14.00** Film: As na progi (ZDA) **15.45** Film: Novi igralec (ZDA) **17.30** Igrače za velike (zab. serija) **18.00** Steven Seagal - Varuh zakona (dok. serija) **18.30** Magazin Lige prvakov **19.00** ŠKL, mladinska oddaja **20.00** Film: Mega napeto

22.00 Film: Prave barve (ZDA) **1.15** Ris. serija: Batman - Pogumni in drzni

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zaslavnice; 10.35 Otroški kotiček: Brihtni Beno - Greger Gec; 11.10 Nabavo glasba (pripr. Ivan Florjan); 11.40 Vera in čas; 12.00 Primorski obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Zgoriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Z naših prireditev: Predstavitev knjige Janeza Vrečka; 19.35 Zalključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
7.15 Dobro jutro; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Noč in dan; 8.10 Kronika; 8.30 Jurtranjik; 9.00 Pregled prireditev; 9.15 Veliki glasbeni trenutki; 9.30 Torklja; 10.00 Nedelja z mladimi; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00-14.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.30 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come, easy go...
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 7.15 Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine;

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 18.40** Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Tv Kocka: Brinjevka 2011 - An Černe: »Čarodej«, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **7.35** Dnevnik L.I.S. in Parlament **9.05** Aktualno: I Tg della Storia **9.30** Dnevnik Flash **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa

12.00 Aktualno: La prova del cuoco (v. Antonella Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Variete: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** 1.20 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: Una grande famiglia (i. S. Sandrelli) **23.10** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **0.45** Nočni dnevnik, vremenska napoved in Focus **1.25** Aktualno: Sottovoce

Rai Due

6.00 Nan.: Cuori rubati **6.30** 8.20 Risanke: Cartoon flakes **8.00** Variete: L'albero azzurro **9.30** Aktualno: Sorgente di vita **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: La signora del West **17.00** Nan.: Private Practice **17.45** Dnevnik L.I.S. in sportne vesti **18.45** Nan.: Ghost Whisperer **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Aktualno: Eva **23.40** Dnevnik **23.25** Film: L'ultima estate (kom., It., '90, It., '99) **1.10** Aktualno: Protestantesimo

Rai Tre

6.00 Dnevnik **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Talk show: Apprescinder **12.00** Dnevnik in sportne vesti **12.25** Aktualno: Tg3 Fuori Tg **12.45** 17.40 Dok.: Geo&Geo **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.05** Nan.: Lassie **15.55** Dok.: Cose dell'altro Geo **19.00** Dnevnik in Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.10** Aktualno: Le storie - Diario italiano (pon.) **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Brooklyn's Finest (dram., ZDA, '09, r. A. Fuqua, i. R. Gere) **23.20** Dok.: Blob (si) presenta diversamente Blob **0.10** Nočni, deželni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

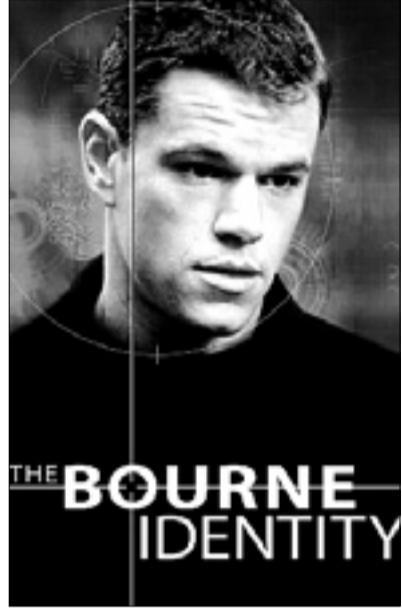
6.05 Aktualno: Peste e corna **6.45** Dnevnik **7.20** Dok.: Come eravamo **7.25** Nan.: Nash Bridges **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: Carambini 2 **10.50** Ricette di famiglia **11.30**

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (14. aprila 2012)

Vodoravno: Afganistan, trapezoeder, mag, Pastore, ozara, senik, sirilo, INA, Fei, boksar, Fernetiči, A. R., T. R., tisk, Aleksinac, apanja, Ava, parakletos, origano, I. R., Otila, vilenjak, Rimini, Li-đa Turk, Lear, ego, Tit, Onan, Pianca-vallo, rana, Nan, in, Relation, glas; na sliki: Fernetiči.

Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Flikken coppia in giallo **16.15** Nad.: My Life - Segreti e passioni **16.50** Film: Il commissario Cordier (polic., Fr., 05, r. B. Van Effenterre) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempsta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: The bourne identity (krim., ZDA, '02, r. D. Liman, i. M. Damon) **0.00** Film: Blown away - Follia esplosiva (akc., ZDA, '04, r. S. Hopkins) **2.00** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **10.00** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Risanke in otroške nanizanke **11.30** Sprehodi in naravo **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Polnočni klub (pon.) **14.40** Marijan **15.10** Dober dan, Koroška **15.25** Film: Mali princ (pon.) **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** 1.05 Duho-vni utrip **17.35** Duhovni utrip **17.55** Nan.: Začnimo znova **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.15** Dnevnik, kultura, šport, vremenska napoved **22.00** Odmevi, sledi Kultura **23.35** Knjiga mene briga **23.55** Dok. serija: Branja **0.00** Slovenska jazz scena

Italia 1

6.50 Risanke **8.40** Nan.: Settimo cielo **10.35** Nan.: Ugly Betty **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Simposoni **14.35** Risanka: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Camera Café **15.50** Nan.: Chuck **16.40** Nan.: Provaci ancora Gary **17.05** Nan.: La vita secondo Jim **17.50** Kviz: Trasformato **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI: Miami **21.10** Nan.: CSI - Scena del crimen **23.00** L'Italia che funziona

23.15 Film: Orphan (grob., ZDA/Kan., '09, r. J. Collet-Serra, i. V. Farmiga) **1.35** Nan.: Prison Break

Tele 4

7.00 Rotocalco ADNKronos **7.35** Dok.: Il Portolano **7.55** 16.30 Dok.: Borgo Italia **8.30** 12.20, 1.35 Dok.: Italia da scoprire **11.15** Dok.: Samoa - Le isole del tesoro **12.00** Variete: Camper magazine **12.30** Dok.: Epoche...che storia **13.00** Dok.: Gioielli nascosti **13.00** Videomotori **14.10** Aktualno: Mukko Pallino **14.30** Variete: Idea in tavola... **16.05** Šport: Ski magazine **17.00** Risanke **19.30** Trieste News **20.15** Borghi nel Friuli **22.00** Košarka: Pallacanestro Trieste - Pallacanestro Olimpia **23.55** Voci dal ghetto

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.10** Rubrika: L'aria che tira **12.30** 17.50 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Nadine - Un amore a prova di projektili (kom., ZDA, '87, r. R. Benton) **16.00** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi

17.50 Nan.: JAG - Avvocati in divisa **18.55** 1.30 Variete: G' Day alle 7 su La7 **19.25** 2.00 Variete: G' Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.35 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele **23.55** Aktualno: Madama Palazzo **0.30** Aktualno: (ah)iPiroso **1.25** Aktualno: Prossima fermata

La 7

Neobičajna šola (sinhr. ris. serija) **10.35** Nad.: Moji dve ljubezni **12.00** Nad.: Larina izbira **14.50** Nad.: Moji dve ljubezni **15.50** Nad.: Eva luna **18.50** Ljubezen skozi želodec (kuharica odd.) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Lak za lase (ZDA) **22.30** Nan.: Nepremagljivi dvojec **23.25** Nan.: Zdravnikova vest **0.20** Nan.: Tudorji **1.20** 24UR (pon.) **2.20** Nočna panorama

Kanal A

7.00 Yu-Gi-Oh! (sinhr. ris. serija) **7.25** Svet, povečava **7.50** Magazin Lige prvakov (pon.) **8.20** Družina za umret (hum. nan.) **8.50** 13.25 Vsi županovi može (ris. serija) **9.15** 13.50 Pa me ustreli! (ris. serija) **9.45** 16.05 Faktor strahu (vrbič. serija) **10.40** Astro TV **12.00** Nan.: Teksaški mož po-stave **12.55** Tv prodaja **14.10** Film: Adijo ljubezen (ZDA) **17.00** Nan.: Na kraju zločina **18.55** Pazi, kamera! **19.35** Norci na deku **20.00** Večna uspešnica **22.50** Film: Virus smrti

1.40 Top Gear (avtomob. serija) **1.40** Lo-ve TV **3.40** Nočna ptica

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro: pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan (v studiu Lucija Pirjevec in Marko Sancin); 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan: Glasbene muze; 11.00 Studio D; 13.30 Kmetijski tehnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Koroški obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.15 Jezikovni kotiček; 17.30 Odprta knjiga: Kajetan Kovič - Pot v Trento, 2. nad.; 18.00 Hevreka - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zakljueček oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutra-nik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 8.15 Klepet ob kavi; 9.30 Poročila; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Z vročega asfalta; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 So-točja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Študentska oddaja.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako urto do 19.58); 7.00 Jutranji dnevnik, vremenska napoved, prometne informacije in športne vesti; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 15.05 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipedi umani e non; 10.15, 19.15 Sighi sin-gle; 10.25 Radijski in televizijski program; 10.35-12.28 Glocal; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00 Ballando con Casadei; 13.40 Anteprima classifica; 14.00 Baluardi di cultura e tradizioni; 14.35 Reggae in pillole; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih; 18.00 In orbita show; 20.00 Proza; 20.30-22.30 Glocal; 23.00 Osservatorio; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na danšnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih.; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 So-točja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.00, 9.05, 11.00 Ime tedna; 8.45 Koledar prireditiv; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Teren; 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 11.40 Ime tedna; 13.00 Popoldne na Valu 202; 13.03 Spored; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.45 Twit na i; 17.15 Povzet

ITALIJA - Oprostilna razsodba drugostopenjskega procesa v Bresci

Pokol na Trgu della Loggia po 38 letih še vedno brez krivcev

Za pravnika »stvar zgodovine bolj kot pravice« - Svojci žrtev morajo plačati sodne stroške

BRESCIA - Prizivno porotno sodišče v Brescii je na 4. procesu za pokol na Trgu della Loggia, v katerem je 28. maja 1974 umrlo osem ljudi, več kot sto pa jih je bilo ranjenih, oprostilo vse štiri obtožence. Carlo Maria Maggi, Delfo Zorzi, Maurizio Tramonte in general karabinjerjev Francesco Delfino so bili sicer oproščeni že na prvostopenjskem procesu 16. novembra 2010, vendar je bila takrat oprostilna sodba izrečena s formulo dvoma. Za petega obtoženca, Pina Rautija, ki je bil na prvi stopnji prav tako oproščen, pravdništvo ni vložilo priziva.

Preden je prebral razsodbo, se je predsednik prizivnega porotnega sodišča Enzo Platè zahvalil porotnikom za skrbnost in zavzetost, s katero so sodelovali na procesu. Državni pravnik Roberto Di Martino v javni tožilec Francesco Piantoni, ki sta vodila preiskavo, sta izrazila svojo »mirno vest, ker je bilo narejeno vse, kar je bilo mogoče.« »Zdaj je treba to zadevo bolj kot pravici predati zgodovini,« je dejal Di Martino. Pravdništvo bo počakalo na vložitev utemeljitev - čez največ 90 dni - in se nato odločilo, ali nadaljevati sojenje pred tretjestopenjskim kasacijskim sodiščem.

Pokol na Trgu della Loggia je tako po 38 letih še vedno brez krivcev, kar je včeraj zdubilo več kot upravičeno jezo svojcev žrtev. Ti bodo morali kot oškodovane stranke na procesu tudi plačati sodne stroške(!). Poslanec Demokratske stranke Walter Veltroni je v zvezi s tem predlagal, da bi »politične stranke, vse skupaj, plačale procesne stroške in tako razbremeni družine žrtev pokola. To bi bil znak sočutja z ljudmi, ki so trpeli bolj kot kdorkoli in ki so se borili za resnico.«

Branje razsodbe je svojem žrtev pognalo mraz v kosti. Predsednik združenja svojcev Manlio Milani ni mogel skriti razočaranja tako za izid procesa, kot tudi radi obremenitve svojcev za plačilo stroškov. »To je smešno, dovolite mi, da tako rečem, da je na teh procesih, ki so tudi proti dvema človekom, ki sta predstavljala državo, treba plačati še sodne stroške,« je dejal in se pri tem nanašal na generala Delfina in na parlamentarca Rautija. Delfino, ki je bil v času pokola kapetan v Brescii, se je ukuvarjal s preiskavo in »današnji izid je tudi rezultat tega, kako so bile vodene prve preiskave. Ti ljudje v treh letih procesa niso nikdar prišli v sodno dvorano. Pa bi morali imeti spoštovanje do institucionalne vloge, ki so jo imeli, in do žrtev pokola. Zdaj med perspektivami vidim tretjo stopnjo, saj mislim, da obstaja moralna dolžnost, da pridemo do resnice, pa četudi moramo plačati sodne stroške,« je še povedal Milani.

Porotniki med branjem oprostilne razsodbe za pokol v Brescii

ANS

ITALIJA - Grožnja ministrike za delo Else Fornero

Če reforma trga dela ne gre skozi, bomo šli domov

RIM - »Ne glede na vse kritike smo trdno odločeni iti v parlament, in če reforma ne bo šla skozi, bomo šli domov.« S temi besedami je ministrica za delo Elsa Fornero na nekem posvetu v Kalabriji, deželi z eno najvišjih stopenj brezposelnosti v državi, postavila nov »ultimat« v zvezi z reformo trga dela, ki je v isti sapi tudi poziv k odgovornosti parlamentarne večine pred torkovim vrhom premierja Montija z Alfanom, Bersanijem in Casinijem (t.i. trojka ABC).

»To je reforma dela za državljanine in ne za dobrinari sindikatom, podjetjem ali samostojnim delavcem. Naša reforma ima za cilj odprt trg dela, tak, ki ne bo izključeval in bo dinamičen. Vključujoč trg dela pomeni trg brez zaščitenih utrdb, saj je ne pojmljivo, da se lahko v tako dinamičnem svetu začnejo in končajo kariere, od 17. do 57. leta starosti, v enem samem podjetju,« je dejala ministrica. Ob tem je zagotovila, da bo šla v par-

lament na »resen in nearoganten način«, glede parlamentarne večine pa je dodala, da »se je morda kdo premislil glede na začetne pozicije, čeprav smo delali dobro.« Idejo je mogoče spremeniti, kot tudi kako postavko reforme, nihče ni rekel, da je nedotakljiva. Toda vztrajam, da je to uravnovešena reforma, ki ima splošno vrednost,« je zagotovila Fornerova.

Ministrica za delo seveda ni mogla mimo polemike okrog števila ljudi, ki so bili izločeni iz delovnega procesa v pričakovanju bližnje upokojitve, ki pa se je z Montijevim pokojninskim reformo premaknila za precej let naprej. Po njenih besedah za različne številke ni mogoče kriviti ministra ali ministrstva, saj so ocene iz različnih virov. V pričakovanju uradne ocene pa je nesmiselno popravljati številke, ki se od časa do časa pojavljajo v medijih in ki ljudi utemeljeno spravljajo v strah. »Nikogar ne bodo prizadeli rezni letošnje pokojninske reforme, do 30. ju-

nija pa bo vlada izdala dekret z navodili za identifikacijo oseb, ki bodo imeli subjektivno pravico do upokojitve,« je pojasnila ministrica. S tem je v bistvu potrdila zavezko, da bodo podobne obravnavne, kot že »rešenih« 65.000 delavcev, deležni še preostalih, ki se nahajajo v enakem položaju.

Zavod za pokojninsko zavarovanje in srbstvo INPS je medtem objavil podatke, po katerih se je število novih pokojnjin v lanskem letu glede na leto 2010 znižalo za 27,4 odstotka, medtem ko se je število novih upokojitev v prvem letosnjem četrteklu glede na enako lansko obdobje več kot prepolovilo: od 93.522 lani na 43.870 letos, kar je za 53,1 odstotka manj. To sicer še ni učinek novih pravil, ki jih je postavila Montijeva vlada in ki bodo začela veljati prihodnje leto, ampak gre za učinke delne zamrznitve upokojitev v lanskem letu, ko so morali tisti, ki so izpolnjevali upokojitvene pogoje, počakati dodatnih 12 mesecev.

INDIJA - Rezultati balistične analize

Indijska ribiča umrla pod italijanskimi streli

RIM - Medtem je ko Italija na sestanku zunanjih ministrov G8 v Washingtonu zavzeme preprečevala - po besedah ministra Terzija uspešno - v nujnost nacionalne jurisdikcije pri prekrških v mednarodnih vodah, je včeraj iz Indije prišla novica, da je balistična ekspertiza pokazala, da so bili naboji, ki so ubili indijska ribiča, izstreljeni iz orožja v dotaciji italijanskih mornarskih strelcev. Naboji, ki so ubili ribiča, po pomoti zamejnjana za gusarja, so bili namreč izstreljeni iz dveh pušk znamke Beretta 70/90 kalibra 556, ki so ju indijske oblasti zaplenile na ladji Enrica Lexie. Avdiencia pred visokim sodiščem v Kerali, ki bo odločalo o jurisdikciji za sojenje, je bila preložena na čas po 20. maja.

Mrtvi in ranjeni v zračnem napadu na Južni Sudan

JUBA - V zračnem napadu sudanskega letala na mesto Bentiu v Južnem Sudanu je včeraj umrlo pet oseb, šest pa jih je bilo ranjenih. Sudansko letalo je na Bentiu, mesto ob meji med državama, odvrglo tri bombe. Napadalcem ni uspelo uničiti mostu, ki Bentiu povezuje s cesto proti meji med Južnim Sudanom in Sudanom, v zadnjih dneh prizorišču silovitih spopadov med državama. Sudan je Bentiu iz zraka napadel že drugič v zadnjih treh dneh, potem ko je v četrtek razglasil začetek ofenzive za osvojitev ozemlja, ki ga nadzorujejo sile Južnega Suda.

Petkratni umor v Makedoniji delo več storilcev

SKOPJE - Makedonska občina Butel, ki jo je v petek pretresel petkratni umor in je po državi sprožil medetnične napetosti, je včeraj razglasila dan žalovanja. Policija je objavila rezultate prve preiskave okoliščin incidenta, ki kažejo, da je na žrtve iz neposredne bližnje streljalo več oseb. Trupla umorjenih moških, štirih 23-letnikov, ki so praznovali uspešno opravljeno maturu, in 45-letnika, ki se jim je pri praznovanju pridružil, je policija po obdukciji vrnila družinam žrtv. Policija je objavila tudi prve rezultate preiskave, ki kažejo, da so moške ubili strelji, sproženi iz neposredne bližnje, in sicer iz treh različnih vrst strelnega oružja. To nakazuje, da je pri umoru najverjetnejše sodelovalo več oseb, makedonska notranja ministrica Gordana Jankulovska pa je zagotovila, da storilci ne bodo pobegnili roki pravice.

Optimizem za pogajanja z Iranom v Istanbulu

ISTANBUL - Pogajanja v z Iranom glede njegovega spornega jedrskega programa so »zelo konstruktivna« in vse kaže, da se bodo v tem duhu tudi nadaljevala, je v premoru med pogajanji za medije izjavil tiskovni predstavnik visoke zunanje predstavnice EU Michael Mann. Predstavnik baronice Catherine Ashton je sicer opozoril pred pretiranim optimizmom, vendar so »pogoji za prihodnja pogajanja, kot vse kaže, doseženi«. V novem krogu pogovorov naj bi se potem posvetili podrobnostim, kako bi Iran prepričal mednarodno skupnost, da ne gradi atomsko bombo. Pogovori med Iranom in šesterico velesil - ZDA, Rusijo, Kitajsko, Francijo, Veliko Britanijo in Nemčijo - sicer še vedno potekajo. Gre za prve pogovore na tej ravni po 15 mesecih, ko jih je Iran prekinil, po navedbah opazovalcev pa tudi za zadnjo možnost Irana, da se še izogne morebitnemu vojaškemu napadu na svoje jedrske objekte, s čimer grozi predvsem Izrael.

SIRIJA - Varnostni svet ZN izglasoval napotitev opazovalcev

Al Asadov režim nadaljuje krvavo zatiranje protestnikov

DAMASK - Sile sirskega režima so včeraj v jutranjih urah nadaljevale z obstrelevanjem uporniških četrti mesta Homs. Varnostni svet Združenih narodov se medtem pripravlja na glasovanje o resoluciji o napotitvi opazovalne misije za nadzorovanje izvajanja očitnega krhkega premirja v Siriji, vzpostavljenega v četrtek.

Približno eno uro so sile, zveste sirskemu predsedniku Bašarju al Asadu, včeraj obstrelevale četrti Džurat al Šajah in Al Kvarabis v Homsu, so sporočili aktivisti Sirskega observatorija za človekove pravice. Podatkov o morebitnih žrtvah še ni. Nasilje se je nadaljevalo tudi v mestu Dmeir v bližini Damaska, kjer so al Asadove sile streljale na avtomobil, pri čemer je bil en civilist ubit, dva pa ranjena.

Gre za najnovejše podatke o nasilju v Siriji, kjer je ne glede na premirje, ki je bilo uradno vzpostavljeno v četrtek, šest civilistov umrlo tudi v petek, ko je več deset tisoč Sircev v protestu proti režimu spet zakoraka-

lo na ulice (na posnetku Ansa).

Posebni odposlanec ZN in Arabske lige za Sirijo Kofi Annan, zaslužen za formalni pristanek sirske opozicije in režima na premirje, medtem pričakuje, da bo v državo prihodnji teden priprovalo prvi 30 neoboroženih opazovalcev. Varnostni svet Združenih

narodov je namreč včeraj v New Yorku soglasno potrdil resolucijo za napotitev skupine 30 neoboroženih opazovalcev v Sirijo, kjer bodo nadzorovali izvajanje prekinute ognja. Za napotitev misije 200 opazovalcev s polnim mandatom pa bo potrebna nova resolucija.

GLEDALIŠČE**FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA****TRST****Stalno gledališče FJK II Rossetti****Dvorana Generali****V torek, 17. aprila, ob 20.30** / Davide Calabrese in Lorenzo Scuda: »Oblivion Show 2.0 - Il sussidiario« / Režija: Giuseppe Dix. / Ponovitev: v sredo, 18. ob 16.00, od četrtega, 19. do sobote, 21. ob 20.30 ter v nedeljo, 22. aprila, ob 16.00.**Dvorana Bartoli****Danes, 15. aprila, ob 17.00** / Giovanni Antonucci: »Intervista con Marinetti« / Režija: Francesco Branchetti.**V torek, 17. aprila, ob 21.00** / Galileo Galilei, Lucrezio, Francesca Bonici, Giovanni Renzo: »La musica e le stelle«. / Nastopata: Maria Serrao, Maurizio Marchetti / Ponovitev: od srede, 18., do sobote, 21. ob 21.00 ter v nedeljo, 22. aprila, ob 17.00.**Gledališče De Banfield - La Contrada****Danes, 15. aprila, ob 16.30** / Francis Vever: »L'apparenza inganna«. / Režija: Tullio Solenghi / Nastopata: Maurizio Micheli in Tullio Solenghi / Ponovitev: v torek, 17. ob 16.30, od srede, 17. do sobote, 21. ob 20.30 ter v nedeljo, 22. aprila, ob 16.30.**VIDEM****Novo gledališče Giovanni da Udine**
Jutri, 16. aprila, ob 20.45 / Carlo Goldoni: »Il ventaglio«. / Režija: Damiano Michieletto. / Ponovitev: od torka, 17., do četrtega, 19. aprila, ob 20.45.**SLOVENIJA****KOMEN****Kulturni dom****V petek, 20. aprila ob 20.00** / Miro Gavran: »Vse o ženskah«. Komedia. Prevedla Alenka Klabus Vesel. Režija Mirna Kjuder in Sergej Verč. Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu. Premiera.**V nedeljo, 22. aprila ob 19.00** / Miro Gavran: »Vse o ženskah«. Komedia. Prevedla Alenka Klabus Vesel. Režija Mirna Kjuder in Sergej Verč. Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu. Prva repriza.**NOVA GORICA****SNG Nova Gorica****Veliki oder****Jutri, 16. aprila, ob 18.00** / Miroslav Krleža: »Gospoda Glembajevi«. / Ponovitev: od torka, 17. do četrtega, 19. aprila, ob 18.00.**V petek, 20. aprila, ob 19.30** / Matjaž Zupančič: »Padec Evrope«.**Mala dvorana****V četrtek, 19. aprila, ob 20.00** / John Logan: »Rdeča«. / Ponovitev: v petek, 20. aprila, ob 20.00.**LJUBLJANA****SNG Drama****Veliki oder****Jutri, 16. aprila, ob 18.00** / Miroslav Krleža: »Gospoda Glembajevi«. / Ponovitev: od torka, 17. do četrtega, 19. aprila, ob 18.00.**V petek, 20. aprila, ob 19.30** / Matjaž Zupančič: »Padec Evrope«.**V ponedeljek, 23. aprila, ob 10.30** / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarownica«. / Ponovitev: v torek, 24. aprila, ob 11.00**Mala drama****V ponedeljek, 23. aprila, ob 20.00** / John Logan: »Rdeča«. / Ponovitev: v torek, 24. aprila, ob 20.00**GLASBA****FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi****Danes, 15. aprila, ob 16.00** / Balet / Giacomo Puccini: »La Bohème«. / Ponovitev: od torka, 17. aprila, do petka,

20. ob 20.30, v soboto, 21. ob 17.00, v nedeljo, 22. ob 16.00 ter v torek, 24. in v četrtek, 26. aprila, ob 20.30.

Sportna palača Trieste**V torek, 22. maja ob 21.30** / Nastopa Biagio Antonacci.**CODROIPO****Vila Manin****V sredo, 4. julija, ob 21.00** / Nastopa britanska alternativna rock zasedba Radiohead.**SLOVENIJA****LJUBLJANA****Cankarjev dom****Gallusova dvorana****V torek, 17. aprila, ob 11.30** / koncert / Simfonična matinija Glasbene mladine Slovenije / »Za soliste in orkester« / Dirigent: Simon Dvoršak / Voditeljica: Teja Saksida / Solisti: Maja Savnik, Žiga Faganel, Mojca Arnold, Žiga Česar, Rok Zgornc - violina; Ivan Šoštarič, Gordana Keller Petrej - violončelo; Alexandra Verbitskaya, čembalo; Maja Rome - viola; Matej Grahek - flauta; Marjorie Anne Carrington - oboe; Zoran Mitev - fagot in; Franc Kosem - trobenta. / Ponovitev: v sredo, 18. aprila, 9.30.**V torek, 19. aprila, ob 19.30** / koncert / Pierre-Laurent Aimard - klavir.**V sredo, 18. aprila, ob 20.00** / koncert / Zbor ruske državne kapele / Dirigent: Valerij Poljanski.**V četrtek, 19. aprila, ob 19.30** / koncert / »Kromatika in za izven Okra« / Nastopa: Simfonični orkester RTV Slovenija / Dirigent: Marko Lettonja / Solistka: Ye-Eun Choi - violina.**V nedeljo, 22. aprila, ob 20.00** / koncert / »Hari Mata Hari«.**V torek, 24. aprila, ob 9.30 in ob 11.30** / koncert / »Mladi mladim z orkestrom Slovenske Filharmonije«. / Dirigentka: Martina Batič / Solistka: Irena Preda - soprano.**V torek, 24. aprila, ob 17.00** / koncert / »Simfonični orkester Akademije za Glasbo v Ljubljani« / Dirigent: George Pehlivanian / Solistka: Tanja Sonc - violina / Mentor: red. prof. Primož Novšak.**Linhartova dvorana****V soboto, 21. aprila, ob 19.30** / »Prebijeni zapisi« / 64. letni koncert Akademiske folklorne skupine France Marolt ŠOU v Ljubljani.**V torek, 24. aprila, ob 10.00** / »Bastien in Bastiena« / Producija: KD Anubis.**Klub CD****V torek, 17. aprila, ob 20.30** / koncert / »Tigran Hamasjan, Armenija«. / Nastopa: Tigran Hamasjan - klavir.**V torek, 24. aprila, ob 20.30** / koncert / »Hanne Hukkelberg, Norveška«. / Nastopajo: Hanne Hukkelberg - vodilni vokal, kitara, sintetizator; Ivar Grydeland - kitara, notesnik; Mai Elise Solberg - vokal, kitara, sintetizator.**V sredo, 25. aprila, ob 9.30 in ob 11.30** / baletna pravljica / »Babica in lonec pravljic« / V sodelovanju z Glasbeno mladino Slovenije.**SNG Opera in balet Ljubljana****V ponedeljek, 16. aprila, ob 17.00 in ob 20.00** / Koncert / »Melodije za srce«. / Nastopa: Slovenski oktet.**Kino Šiška****Katedrala****V petek, 20. aprila, ob 17.00** / koncert / »Laibach - We come in peace!« / Ob slovenski premieri filma Jekleno nebo - ekskluziven koncert in slovenska premiera filma Jekleno nebo (Iron Sky).**RAZSTAVE****FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1):** na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeevropskih časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti iz italijanskega polotoka; numizmatična**FILM - V torek v ljubljanskem Kinodvoru****Onstran žice - premiera dokumentarca o Gonarsu****Slovenska premiera filma v koprodukciji Kinoateljeja**

Ena od številnih risb, ki so nastale v Gonarsu med letoma 1942-43

Sredi druge svetovne vojne je bilo veliko odraslih in otrok slovenske ter hrvaške narodnosti zaprtih v koncentracijskem taborišču v Gonarsu. Od pomladi 1942 do padca fašizma septembra 1943 je bilo namreč v vasi sredi furlanske nižine aktivno taborišče; nanj spominjajo sedaj samo betonska strnišča na koruznem polju.

Pretresljivemu in na filmu še ne za beleženemu trenutku zgodovine 20. stoletja je posvečen celovečerni dokumentarni film Onstran žice / Oltre il filo / Iz žice režiserja in scenarista Dorina Miniguttija. V torek ob 19.15 bo v Kinodvoru v Ljubljani (Kolodvorska 13) slovenska premiera filma, ki se bosta udeležila tudi predsednik republike dr. Danilo Türk in soprog Barbara Miklič.

Režiser Dorino Minigutti je zbral ganljive zgodbe prič, ki obujajo spomine preživelega trpljenja, impresije dogajanja pa so dokumentirane tudi v spisih in risbah otrok (in odraslih), ki so bili zaprti v Gonarsu. Hkrati je to zgodba o pogumnih posameznikih, ki so našli moč, da so pozneje odprli novo poglavje v svojem življenju. Film so proizvedli Zavod Kinoatelje (SLO), Agherose-Immaginaria (I) in Fokus Media (HR) in ima tudi krajsko tv verzijo, sofinancirali pa Fondo Audiovisivo FVG, Hrvatski audiovizualni centar, Občini Gonars in Reka in Ministrstvo za kulturo RS.

Projekciji bo sledilo srečanje z ustvarjalci filma in okrogla miza z režiserjem Dorinom Miniguttijem, zgodovinarjem Metko Gombičem in Nevenko Troha ter Davidom Toffolom, ustvarjalcem romana v stripu Italijanska zima, ki se dotedka iste teme kot film in je pravkar izšel v slovenskem prevodu.

zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Krožek uslužbencev podjetja Generali (trg Duca degli Abruzzi št.1): do 20. aprila bo na ogled razstava slikarja Walterja Starza z naslovom: »Fantastico diacono«. / Urnik: v ponedeljek, 16. od 9.30 do 12.30 in od 15.30 do 18.00; v torek, 17. od 9.30 do 12.30; v sredo, 18. in v četrtek, 19. od 9.30 do 12.30 in od 15.30 do 18.00 in v petek, 20. aprila, od 9.30 do 12.30.

Salone degli incanti (Bivša ribarnica): od sobote, 21. aprila, do 17. junija, bo na ogled razstava »Razprta obzorja - Orizzonti dischiusi - Opening horizons«. Urnik: od ponedeljka do petka, od 11.00 do 16.00 ter v sobotah in nedeljah od 10.00 do 17.00, v ponедeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenu in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabiani.

Galerija pri Valetovih: do 15. aprila je na ogled razstava pirovov.

Štanjel, Kobdiljski stolp (Stolp na vratih): do konca aprila, je na ogled razstava slikarja Borisa Tarmana / za več informacij: tel.: 05 7690 018.

AJDOVŠČINA: Muzejska zbirka Ajdovščina: odprt v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljenje skupine je ogled možen tudi izven urnika.

KROMBERK: Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK: Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključi galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucser), 0038665-6725028.

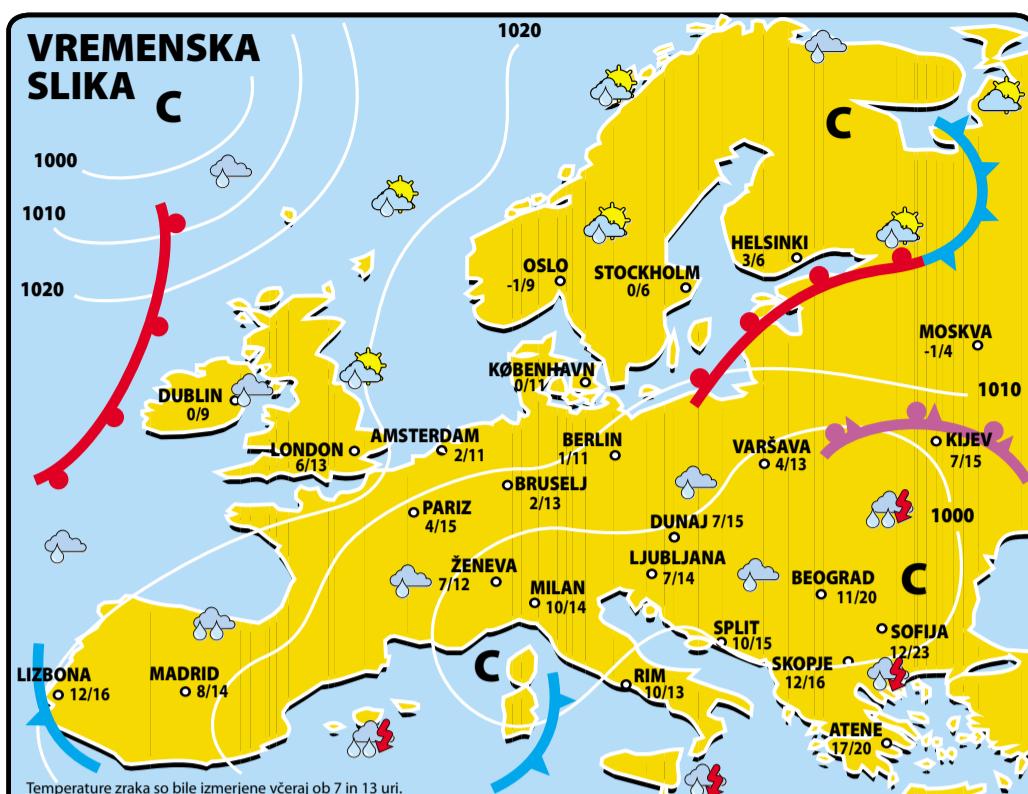
LIPICA: Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se ka-

že tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine danje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV: Vojniški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenje skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ: Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL: Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00,

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.19 in zatone ob 19.52
Dolžina dneva 13.33

BIOPROGNOZA
Občutljivi ljudje bodo imeli vremensko pogojene težave, tudi nekateri bolezenski znaki bodo okrepljeni. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 11,5 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	13	2000 m	-1
1000 m	7	2500 m	-4
1500 m	2	2864 m	-6

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnom vremenu po nižinah 5,5, v gorah 6,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Povsod bo pretežno oblačno z rahlimi padavinami, predvsem v poznih popoldanskih urah in zvečer. Ponekod se bodo pojavile nevihte. Popoldne bo na obali pihala zmerna Burja, čez dan pa šibak do zmeren jugozahodnik. V gorah bo snežilo nad približno 1500 m.

Ponoči in jutri se bo nadaljevalo oblačno vreme, ponekod bo občasno deževalo. Meja sneženja bo na nadmorski višini okoli 1300 m. Veter bo do jutra oslabel. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 10, najvišje dnevne od 9 do 15 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Čez noč in zjutraj bo deževno, čez dan pa oblačno s padavinami: možne so nevihte. Na obali in na vzhodu bo zapahala zmerna Burja. V gorah bo snežilo nad približno 1400 m. V torek bo spremenljivo, ponekod se bodo pojavile nevihte.

Jutri bo pretežno oblačno, ponekod bodo občasno še manjše padavine, deloma kot plohe. Popoldne se bo oblačnost tanjšala, začel bo pihati severovzhodni veter, na Primorskem šibka do zmerna burja. V torek bo delno jasno, veter bo popoldne oslabel.

RAZPRTA OBZORJA ORIZZONTI DISCHIUSI OPENING HORIZONS

UMETNOST 20. STOLETJA MED ITALIJO IN SLOVENIJO

TRST, SALONE DEGLI INCANTI
21.04. - 17.06.2012

REZERVACIJE IN INFORMACIJE

Tel. +39 040 3226862

art@kb1909.it
info_expescheria@comune.trieste.it

www.triestecultura.it
www.kb1909.it

URNIKI

Od ponedeljka do petka
11.00 - 13.00 / 16.00 - 20.00
Sobota, nedelja in prazniki
10.00 - 20.00

VSTOPNICE

Redna cena: 6,00 €
Znižana cena: 4,00 €
Do 14. leta vstop prost.